İnsanlar Konuşa Konuşa...

ŞENOL GÖKA
TRT RADYO DAİRESİ BAŞKANI

Sosyoloji bilimi inceleme ve değerlendirme açısından kır ve kent ayrımı yaparken, daha çok geçim kaynakları esaslı bir sınıflamaya gitmektedir. Buna göre kır, tarım ve tarım kolu faaliyetlerin; kent, sanayi ve sanayi kolu faaliyetlerin gerçekleştiği yerdir.

Toplum yapısı açısından eski tanımlamalara göre kır ve kent arasında fazla bir farklılık göze çarpmamaktadır. Kırda o yörenin ileri gelenleri yani kanaat önderleri bulunurken kentte de mahalle yapılanmaları içinde benzer işlevlere sahip kültür aktarıcıları kendini göstermektedir. Geleneksel kültürün bu kişiler üzerinden aktarılması her iki alan için de geçerlidir.

Günümüzde metropollerin gelişmesiyle durum eskisine göre biraz değişti. Çok çeşitli iş kolları ve organizasyon biçimleri başta sosyal bilimciler olmak üzere iletişimcileri farklı yönelişlere itti.

Kanaat önderi olgusu bu karmaşık yapı içinde özelliğini yavaş yavaş kaybetmekte ya da yerini başka kurumlara bırakmaktadır. Biz iletişimciler toplumdaki kanaat önderliği işlevinin bundan böyle kamu yayıncısı tarafından yürütüldüğüne inanmaktayız.

Bunun içindir ki sohbet radyolarını özellikle metropollerde hayata geçirerek önemli bir işlevi yerine getirebileceğimizi düşünüyoruz. Kanaatimizce insanların birbiriyle ne sebeple olursa olsun sohbet etme ihtiyacı metropollerin vazgeçilmezleri arasında yer almaktadır.

Konuşmak, ama konu ne olursa olsun yalnızca birbiriyle insanî ilişkiyi sürdürmek adına konuşma imkânını metropollerde yaşayanlara sunmak önemli bir işlev olsa gerek.

Kamuoyu araştırmaları bu alanı ne kadar değerlendirme kapsamı içine alır bilemiyoruz. Ama yine de ulaşma kaygısı penceresinden bunun mutlaka yerine getirilmesi inancındayız.

Metropoller başta olmak üzere sohbet radyolarının yaygınlaşması ve dinleyici katılımlarının artırılması dileğiyle saygılar sunarım.

Sohbet radyolarını özellikle metropollerde hayata geçirerek önemli bir işlevi yerine getirebileceğimizi düşünüyoruz.

Yurtta Radyo

5 **DOSYA: SOSYAL ARAŞTIRMANIN ÜÇLEMESİ: NEDEN ÖLÇERİZ? NEYİ ÖLÇEBİLİRİZ? NASIL ÖLÇMELİYİZ?**
Özgür ARUN

9 **İLETİŞİM EĞİTİMİNDE 45 YIL: ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ**
Olgu TOKDEMİR

21 **DOSYA: RTÜK ARAŞTIRMALARI: KAMUOYU ARAŞTIRMALARININ AMACI, ÖNEMİ, YÖNTEMLERİ**
Halil İbrahim GÜL

26 **RÖPORTAJ: MERDAN GÜVEN**
Feridun Fazıl ÖZSOY

30 **DOSYA: DİNLEYİCİNİN TERCİHİ YİNE TRT RADYOLARI**

33 **DOSYA: RADYO DİNLEME, ÖLÇÜMLEME VE REKLAM HARCAMALARI ARAŞTIRMALARI**
RİAK - Radyo İzleme Araştırma Kurumu

36 **DOSYA / RÖPORTAJ: NECDET ŞİMŞEK**
Esra İLKKURŞUN

39 **VOICE OF TURKEY: FARSÇA MASASI**
Sina H. ALİZADEH

TRT AYLIK RADYO DERGİSİ

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Adına Sahibi
Radyo Dairesi Başkanı
Şenol GÖKA

Genel Koordinatör
Birol UZUNAY

Genel Yayın Yönetmeni
Rıza ECE

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Çağlan TANKUR YÖRÜMEZ

Yazı İşleri
Esra İLKKURŞUN
Olgu TOKDEMİR
Meltem TÜRKMEN
Aksel KOÇAK

Dış İlişkiler
Ersoy HAKTANIR

İstanbul Temsilcisi
Kıvanç NALÇA

Yönetim Yeri
TRT Genel Müdürlüğü
Radyo Dairesi Başkanlığı
OR-AN / ANKARA
Tel: 0 312. 463 31 78
www.trt.net.tr
radyovizyon@trt.net.tr

Basım Tarihi
25 Mart 2010

Yayına Hazırlık, Tasarım
Son1Saat Tanıtım Ajansı
Simon Bolivar Caddesi
Hüseyin Rahmi Gürpınar
Sokağı 4/1 06680
Çankaya / ANKARA

Tel: 0 312. 439 30 75
Faks: 0 312. 439 30 76
www.son1saat.com

ISSN 1309-0895
YAYIN TÜRÜ
Yaygın / Süreli

Baskı
Fersa Ofset Baskı Tesisleri
Ostim 36. Sokak No: 5/C-D
Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312. 386 17 00 (pbx)
Faks: 0 312. 386 17 04
www.fersaofset.com

Nisan 2010 / Sayı: 10

Hiç radyo okudunuz mu?

41 **SOKAK MİKROFONU: SİZ BİR RADYO KURSAYDINIZ NELER YAPARDINIZ?**

44 **DOSYA: TRT DİNLEYİCİ ARAŞTIRMALARININ KISA TARİHİ**
Esra İLKKURŞUN

48 **BİR PRODÜKTÖRÜN KALEMİNDEN: ORTAÇAĞIN IŞIKLARI**
Maksut ÖZDEMİR

50 **YIL 1920**
Neslihan DEĞİRMENCİOĞLU

51 **KİTAP TANITIMI: DEVLET TİYATROSU: ÖRNEK BİR CUMHURİYET KURUMU "TATBİKAT SAHNESİ" VE SONRAKİ YILLAR**

52 **RADYO TİYATROSU'NDA BU AY**

54 **RADYO TARİHİNDEN KISA KISA**
Aksel KOÇAK

56 **TRT RADYOLARI PROGRAM AKIŞLARI**

64 **TRT RADYOLARI FREKANSLARI**

EDİTÖRDEN

ÇAĞLAN TANKUR YÖRÜMEZ
caglan.tankur@trt.net.tr

Kendi içimize bir parçacık da olsa döndüğümüz yaz aylarının müjdecisi, uzun bir bekleyişten sonra geldi.

Yeniden Doğuş

Cemrelerin düşmesiyle beraber yeniden doğuşu iyice hissettiren ilkbahar mevsimindeyiz. Neredeyse tüm yazar ve şairlerin ilham kaynağı olan her şeyi yalnızca duygu ve duyularla yaşadığımız, doğanın uykudan uyanıp canlanmasıyla bizim de uyandığımız, aslında belki de kendi içimize bir parçacık da olsa döndüğümüz yaz aylarının müjdecisi, uzun bir bekleyişten sonra geldi.

Güzel bir bahar sabahında güne radyo dinleyerek başlıyorum. İşe giderken yol boyunca hem bilgilenip hem de haftaya enerjik bir biçimde hazırlığımı TRT FM'le tamamlıyorum. RADYO 1'de her gün merakla beklediğim "Arkası Yarın" iç hazinemi canlandırıyor ve yaratıcılığımı arttırıyor. Sonra RADYO 3'te klasik müzikle huzura ve dinginliğe bırakıveriyorum kendimi. Öğle vakti çalan dünya müzikleri ile kısa bir seyahate başlarken birden RADYO 4 "Anadolu Kuşağı"nda yöre yöre dolaşıyorum ülkemi. Eve dönerken TSM'nin en güzel örneklerini TRT NAĞME'de buluyorum. Arada TRT TÜRKÜ ile dilime dolanıyor türküler… Şimdi de biraz Ankara'nın sesini duymalıyım diyorum ve açıyorum TRT Ankara Radyosu'nu…

Dinleyicilerimizden bize ulaşan birçok elektronik postada görüyoruz ki benim gibi TRT Radyoları'nın tutkunları gün boyunca radyo kanallarımızı yanlarında arkadaş olarak taşıyorlar. Dolayısıyla dinleyicilerimizin radyodan beklentileri ve beğenilerinin ne olduğu hakkında yapılan kamuoyu araştırmaları bizim için çok önemli. Bu sayımızda kamuoyu araştırmalarının tarihçesini, gelişim aşamalarını ve bugüne kadar gerçekleştirilen çalışmaları ayrıntılı olarak ele alırken aynı zamanda kamuoyu araştırmalarının önemini sosyolog bakışıyla inceliyoruz. Geçen sayımızda kısaca değindiğimiz RTÜK 2009 Kamuoyu Araştırmaları'nı ise bu sayımızda detaylı bir biçimde mercek altına alıp sizlerle paylaşıyoruz.

Basın Yayın Yüksek Okulu olarak 1965 yılında kurulan ve bu anlamda ilk üniversite düzeyindeki okul olma özelliği taşıyan Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi, Radyovizyon Nisan sayısının konuğu. 1992 yılında İletişim Fakültesine dönüştürülen okulun dekanı Prof. Dr. Eser Köker'den okulun dünü ve bugünü hakkında bilgi alırken öğrencilerin radyo ve televizyona dair görüşlerini, geleceğe dair hedeflerini, yaptığımız röportajlarla size aktarıyoruz.

Gelecek sayıda tekrar buluşmak dileği ile…

Sosyal Araştırmanın Üçlemesi

Neden ölçeriz Neyi ölçebiliriz Nasıl ölçmeliyiz

Dünyanın, doğanın ya da sosyal hayatın, anlaşılmaya, açıklanmaya ya da çözümlenmeye ihtiyacı yoktur. Ancak insanın, içinde yaşadığı dünyayı anlamaya, açıklamaya ya da çözümlemeye ihtiyacı vardır.

DOSYA

Özgür Arun
Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü

İnsanın bu ihtiyacı, etrafında olup biteni anlama çabası, mantığın da önerdiği üzere, çoğu zaman neden-sonuç ilişkisine dayalı çıkarımlarla karşılanır. Oysa yaşam, bir neden-sonuç ilişkisinden müteşekkil değildir. Yağmurun yağması ekinin bitmesini gerektirmez. Yağmurun yağmasıyla ekinin bitmesi arasındaki neden-sonuç ilişkisini kurgulayan insanın zihnidir. Böylece insan, kavrayışçı bir anlama sürecine angaje olabilir. Demek ki doğanın kendisini değil, insanın doğayı ve kendi doğasını anlamaya, açıklamaya ihtiyacı vardır. Yeme-içme, barınma, güvenlik gibi sorularına yanıt araması da insanın temel ihtiyaçlarından birini karşılar. Bu temel ihtiyaç, etrafında olanı anlama, yorumlama ve izah etme çabasıyla karşılanır. Bu girişim etraflıca gerçekleştirildiğinde, bireye geleceği tahmin etme olanağını da sunar. Geçmişi ve şimdi olan biteni anlamanın yanında geleceği tahmin etme imkânı, aynı zamanda insan zihni açısından

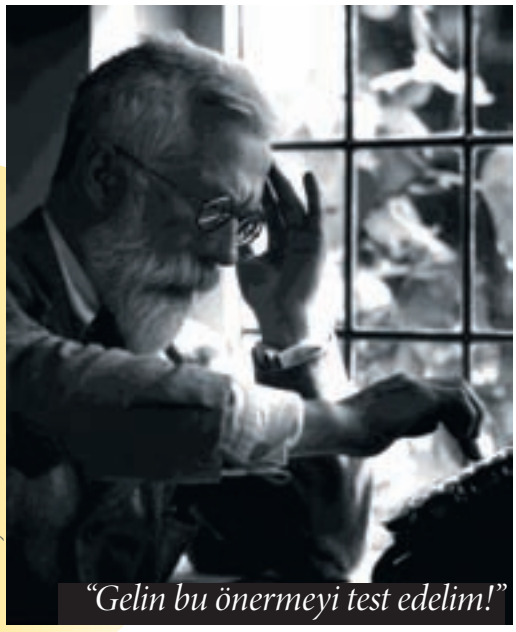

Ronald Aylmer Fisher

sağaltıcıdır. Ne var ki sosyal araştırmalar, gündelik hayatta gerçekleşen bilgi edinme aktivitesinden üç önemli noktada farklılık gösterir. Edinilen bilginin, nesnel, güvenilir ve denenebilir olması, sosyal araştırmanın meşhur üçlemesini oluşturur. Bu bağlamda, sosyal araştırmalar, gündelik olarak gerçekleşen bilgi edinme aktivitesinin, sistematik olarak tasarlanmasıdır. Onun yaratıcı tasarımı, ürettiği bilginin nesnel, güvenilir ve denenebilir olmasını sağlar.

Bir anekdotla tartışmaya devam edelim.

İngiltere Cambridge'de, 1920'lerin sonunda bir akşamüstü ilginç bir olay yaşanır. Bir grup akademisyen ve onların eşleri, öğleden sonrası çayı için bir masa etrafında oturmaktadırlar.

Masadaki kadınlardan birisi, çay eklenmiş bir bardak sütle, süt eklenmiş bir bardak çay karışımı arasındaki farkı hemen anlayacağı konusunda bir iddia ortaya atmıştır.

Masa etrafındaki erkek akademisyenler ise, bu iddiayı alaycı bir gülümsemeyle karşılamışlardır. Önce çay ya da süt karıştırılsın, bir bardak sütlü çayın kimyasında nasıl bir fark olabilir? Erkekler, hararetli bir tartışmaya yol açan bu iddianın anlamsız olduğunu düşünmekteydiler. Ne var ki, aralarından birisi, zayıf, kısa boylu ve gözlüklü bir adam, heyecanla ileri atılıp şunları söyledi: "Gelin bu önermeyi test edelim!" Hemen oracıkta bir araştırmanın ana hatlarını oluşturmaya girişti: iddia sahibi kadına, sıralaması farklı olacak biçimde bir dizi sütlü çay sunmayı ve sunulan karışımın bir kısmının önce çay sonra süt ve diğer bir kısmının da önce süt sonra çay eklenmiş karışımdan oluşmasını istedi. İlk bakışta, iddia sahibi kadın farkı anlamış olsa bile, böylesi bir araştırma girişiminin manasız ve bilim dışı olduğu düşünülebilir. Dahası, bilim insanlarının sahip oldukları yetenekleri insanlık adına daha yararlı işler için kullanması gerektiğini söyleyenler çıkabilir. Her ne düşünülürse düşünülsün, bu araştırmayı öneren zayıf, kısa boylu ve gözlüklü bilim adamı işe girişip iddia sahibi kadına bir dizi karışımı test ettirip yanıtlarını not etti (Salsburg, 2001).

Bu anekdotu, Salsburg'a, bizzat o öğleden sonra Cambridge'de bulunan bilim insanlarından birisi aktarmıştır. Çay test eden kadın araştırmasını öneren, o zayıf, kısa boylu ve gözlüklü adam, Ronald Aylmer Fisher'dan başkası da değildir.

O vakitler otuzlu yaşlarının sonunda olan Fisher, 1935 yılında The Design of Experiments (Deneylerin Tasarımı) isimli ünlü kitabını yazacak ve zamanında bazıları tarafından anlamsız olarak değerlendirilen çay test eden kadın araştırmasının, kitabına ilham verdiğini söyleyecektir. Elbette Fisher gözleme, deneye dayalı çalışmayı öne süren ilk kişi değildir. Fisher'in zamanına değin, birçok araştırmacı bir takım araştırmalar gerçekleştirmişlerdir. Ne var ki, o zamana değin bilim insanları, araştırma tasarımının önemli olmadığını ya da bir araştırmanın ancak özel durumlarda gerçekleştirilebileceğini düşünmekteydiler. Araştırmalarında, tasarıma ilişkin herhangi bir bilgi vermeksizin, sadece elde ettikleri sonuçları tartışmaktaydılar. Fisher ise bir araştırmanın tasarımının, ne teorik yaklaşımından ne araştırmanın sonuçlarından daha az önemli olacağını önermektedir. Bir araştırmanın tasarımı, en az sonuçları kadar önemlidir. Bu anlamda teori, ampiriden bağımsız olamaz. Zira teorisi ampiriyle kucaklaşmış, yöntemi tekniğiyle barışık, analizi yorum gücüyle ufuk açan, kısaca iyi tasarlanmış bir araştırma yeni bilgiler üretebilirken, kötü tasarlanmış bir araştırma yeni bilgiler üretmekten ziyade ya bilineni tekrar edecek ya da bilgi üretimine katkısı olmayan kullanışsız verileri derleyecektir (Salsburg, 2001).

Sosyal araştırmalar da, bu genel paradigmanın, ölçmenin bu genel eğiliminin dışında bir yaklaşıma sahip değildir. Sosyal bilimlerin temel anlatısı,

sosyal gerçekliğin var olduğu ve ölçülebileceği fikrine dayanmaktadır. Böylece, sosyal gerçekliği anlamanın bir yolu da istatistikî modellerle elde edilecek sonuçların çözümlenmesiyle olanaklı olabilecektir. Zira bu karmaşık sosyal dünya ve onun içinde cereyan eden çok değişkenli, çok aktörlü oyun, bir tek değişkene bağlı kalarak anlaşılamaz. Daha ziyade, değişkenlerle oluşturulan istatistikî modeller yardımıyla önerilen çözümlemeler, daha kapsamlı ve kesin çıkarımlar yapmaya olanak tanır.

O halde, burada şu soruya yanıt arayalım: Nedir bu istatistikî modeller? İstatistikî modellerle sosyal gerçekliği olduğu gibi, kendisini bize sunduğu gibi ölçmek mümkün müdür?

Radikal istatistik, sosyal gerçekliğin altında yatan gizli/örtük anlamlardan azade biçimde görünür olduğunu ve bunların yekten değişkenlerle ölçülebileceğini öne sürer.

Böylece o, bu istatistiksel ölçümlerin ürünlerinin sosyal karakteriyle ilgilenmez. Ona göre, değişkenlerin altında yatan gizli/örtük anlamlar belki başka bir alanın konusu olabilir.

Oysa sosyal dünya, radikal istatistiğin önerdiği gibi sadece ve basitçe değişkenlerle değil, insanların eylemleriyle inşa edilmiştir. Sosyal araştırma ise değerlendireceği olası istatistikî modellerde, sosyal dünyanın kabaca değişkenlerle değil, insan eylemleriyle kurgulandığı fikrini göz ardı etmeyen bir yaklaşım sunmalıdır. Bu bağlamda sosyal araştırma, ona sahip olduğundan başka fevkalade anlamlar yüklendiğinde, değişkeni öldürmelidir. Aksi taktirde fevkalade değişkenlerle tasarlanmış istatistikî modellerin desteğiyle yapılacak çözümlemeler, kaba bir determinizmden öteye gidemeyecektir. Bir kez daha açıkça söylemek gerekir ki, değişkenler gerçekte yokturlar. Hakiki ve sahici değillerdir. Onları kurgulayan, operasyonel hale getiren araştırmacının kendisidir. Bu bakımdan değişkenler, kabaca örneklerin, vakaların özelliklerini tanımlayan araçlardır. Var olan, sahici olan, iç içe geçmiş karmaşık sistemlerdir; sosyal dünyayı kapsarlar ve insan eylemlerinin temelinde değişim gösterirler. Dolayısıyla sahici olan, seçilen o örneklerin, vakaların kendisidir. Değişken olarak ölçülen ise, onların kalıntıları, sadece izleridir (Byrne, 2002; Arun, 2010).

O halde, sosyal araştırmada istatistikî modellerle neyi ölçeriz? Ölçtüğümüz ve ölçebileceğimiz,

işte tam da hakikatin izleri, onların kalıntılarıdır. Araştırmacı değişkenleri, sosyal gerçekliğin kendisi olarak değil, ondan kalan izleri anlamayı, çözümlemeyi mümkün kılan unsurlar olarak düşünmelidir.

Onlar, araştırmacının sosyal gerçekliği çözümlemesine olanak veren araçlardır. Bir meseleyi değerlendirirken, sosyal olayları, mevcudiyetlerini ve ilişkilerini analiz ederken, onları vaziyetlerine göre parçalara ayırır ve sonra bu vaziyetleri bir nedensellik ilişkisi inşa etmek üzere, tekrar kısımlara ayırırız. İşte değişkenler, dünyayı anlama ve çözümleme ihtiyacımızı karşılamak üzere tam burada devreye girerler. Onların yardımıyla karmaşık sosyal gerçekliği, kavrayabileceğimiz bir düzeye çıkarıp, analiz eder ve sonra yorumlarız.

Buraya kadar sıkça kullanılan iki kavramın önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır: Analiz etme ve yorumlama. Analiz etme ve yorumlama arasındaki ayrım, sosyal araştırma sürecinin amaçlarında yatmaktadır.

Analizin amacı nedensellik inşa etmek olarak görülürken, yorum, anlamın izahatını göz önünde tutar.

Böylece kabaca ve zorla bir nedensellik kurulmaz, kavrayışçı bir anlama yolu izlenerek, değişkenlerle kurulan ilişkilerin altındaki örtük/gizli durumlar da çözümlenir. Değişkenlerle özellikleri tanımlanan sosyal kategoriler, birbirlerine göre ilişkisel bir ontolojiyle değerlendirildiğinde, araştırmacı değişkeni öldürmüş ve sosyal gerçekliğin ardında kalan bir parçayı ölçebilmiş demektir.

Şimdi vardığımız bu noktada, sosyal gerçekliği ölçme girişiminin doğasına ilişkin birkaç esasa daha değinmek yerinde olacaktır. Ne sosyal gerçeklik teatral bir temsildir ne de sosyal araştırma bu teatral temsili mütemadiyen ve öylesine kaydeden bir araçtır.Eğer sosyal gerçekliği kurgulanmış bir temsil olarak görüyorsa, araştırmacının onu kaydetmek için zaman ve para harcamasına da gerek yoktur. Zira sosyal gerçeklik, sadece ve basitçe iki kategoriden oluşan ve bu kategorilerden birinin diğerine karşıt olarak kurgulandığı bir yapısal ilişkiyle inşa edilemez. Tersine o bir sürecin ürünüdür. Bu nedenle yapay karşıtlıklarla oluşturulan sosyal gerçekliği ölçmek de faydasızdır.

Kurgulanmış bir temsili ölçmek, bizi sonunda uçurum olan iki yoldan birine, bazen her ikisine mecbur bırakacaktır.

Bu yollardan biri totolojiye çıkar, yani bilineni tekrar etmeye; diğeri ise gerçekliğe ters düşmeye neden olur. Dolayısıyla sosyal gerçekliği, yapay ikili karşıtlıklardan müteşekkil bir kurguyla ölçmeyi denemek, bu anlamda fevkalade değişkenler oluşturmak, sosyal araştırmanın doğasına aykırı bir işleyişe sebebiyet verir. Sıcağa karşı soğuk, katıya karşı sıvı, siyaha karşı beyaz, kutsala karşı bayağı, iyiye karşı kötü gibi karşıtlıklara meyleden değişkenler oluşturma ve böylece sosyal gerçekliği salt yapay karşıtlıklardan müteşekkil olarak algılayıp ölçmeye kalkışma arızidir. Zira sosyal gerçekliği okumak, çözümlemek için ikili karşıtlıklara ihtiyaç yoktur. Sosyal gerçeklik bize, araştırmacılara, kendini nasıl sunuyorsa bizler de onu öylece ölçmeyi denemeliyiz. Sadece sosyal gerçekliğin değil elbet, onu anlamaya, çözümlemeye kalkıştığımızda kullandığımız teorilerin, veri toplama tekniklerinin ve araçların da bir karşıtlık içinde olmadığını anlamalıyız. Bu bakımdan, yapı tarihin, konsensüs çatışmanın, alt yapı üst yapının, nitel teknikler nicel tekniklerin, hasılı teori ampirinin karşıtı değildir. Bunlar, cepheleştirilip kaba ikili karşıtlıklar olarak kurgulanırsa, Bourdieu'nun üstüne basarak söylediği gibi, ancak akademik zihinleri istila eden hayaletler olacaklardır (Bourdieu, 1988). Bugün Türkiye akademiyasında daha fazlasına ihtiyacımız yoktur.

Hep birlikte Kant'ın önerisini bir kez daha hatırlayalım: Teoriden yoksun ampirik çalışma kördür ve ampirik çalışmadan yoksun teori topaldır. "Gedanken ohne Inhalt sind leer, Anschauungen ohne Begriffe sind blind" (Kant, 1781, A51 / B75). Öyleyse teoriyi ampiriden, nitel teknikleri nicel olandan, yapıyı tarihten, "biz"i "onlar"dan söküp, karşıt olacak biçimde cepheleştiremeyiz.

Ancak, araştırma sürecinde var olan karşıtlık ya da tansiyon, önemli bir başka noktada mevzilenir. Bu, yapay olana karşı hakiki olanın varlığıdır. Sosyal araştırmanın düşebileceği en tehlikeli tuzaklardan birisi, var olmayanı bir hakikat olarak arz etmesidir.

Oysa sosyal araştırma, orada öylece duran gerçekliği ölçmek için seferber olmalıdır. Gerçekte olmayanı kurgulayıp, onu yapay olarak inşa etmek, sosyal araştırmanın ruhuna eziyettir.

Gerçekte var olmayan bir durumu, ikili karşıtlıklarla inşa etmektense, öylece orada duran gerçekliği, yalın bir biçimde ölçmek, onu kendini bize sunduğu haliyle anlamaya çalışmak, sosyal araştırmanın izlemesi gereken en makbul yoldur.

Bu yaklaşım, Türkiye'de bugün sosyal araştırmaların katiyen alması gereken taze kan gibidir. O halde vakit tamam, araştırmanın saati gelmiş demektir…

KAYNAKÇA

Arun, Ö., (2010). Yayınlanmamış doktora tezi.

Bourdieu, P., (1988). "Vive la Crise! For heterodoxy in social science." Theory and Society 17:773-787.

Byrne, D., (2002). Interpreting Quantitative Data. London: Sage Publications.

Kant, I., (1781). Kritik der reinen Vernunft.

Salsburg, D., (2001). The Lady Tasting Tea: How statistics revolutionized science in the twentieth century. Holt Paperbacks: New York.

TRT radyo 1

Kıyıdan Köşeden

Günlük yaşam koşturması içinde gözden kaçan, kıyıda köşede kalmış haberler, küçük ayrıntılar, eğlenceli bilgiler… Kıyıdan Köşeden, hafta içi her gün 17.30'da TRT Radyo 1'de…

İletişim Eğitiminde 45 Yıl

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi

Olgu Tokdemir Prodüktör

"İletişimci demek, kelime mücevheratçısı demek... Yani onun işi kelimelerle. Taş ustası gibi yontacak. Görüntü de bir kelime parçası. Ona da hayran olmalı. Çocukluğundan beri film seyrediyor olmalı, hatta film seyretmekten kendini alamamalı. Kaçıp kaçıp sinemaya gitmeli. Mitolojiyi, eski bütün hikâyeleri bilmeli. Annelerinin çok masal anlattığı çocuklar bu okullarda okumalı. Çok yazan, kendi kendini ifade etmek için sadece mesaj değil, gerçekten mektup yazan ve eski tür bir dünyanın sesine, duygusuna kulağı, gözü, kalbi açık olan genç insanların buraya gelmesini istiyorum."

Ülkemizde üniversite düzeyinde iletişim eğitiminin ilk başladığı okullardan olan Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'ni tanıtmak için benim de mezun olduğum bu okulun dekanı Prof Dr. Eser Köker'le sözleştik.

Okuldaki bölümler, atölyeler gibi fiziksel özellikleri bir kenara bırakarak, günümüz iletişim ortamını, iletişim ilişkilerini, kitle iletişim araçlarındaki yapısal dönüşümü konuştuk. Kuşkusuz iletişim eğitimi dediğimiz şey, ortamın iletişim algısından bağımsız, aygıtların farklılaşmasının yarattığı yeni modellere ve meselelere uzak duracak bir disiplin değil. Bu bakımdan eğitim ve yeni iletişim sürecini birlikte değerlendirmenin daha anlamlı olacağını düşündük. Sektörde eksikliği hissedilen 'nitelikli personelden' sektörün ne anladığını sorgularken kavramlara yanlış anlamlar yükleme alışkanlığımız da bir kez daha su yüzüne çıktı. Eser Köker, meslek erbabı yetiştirmekle, iletişim ilişkileri üzerine sistematik, akademik, bilimsel düşünebilen bir neslin yetiştirilmesi arasındaki ayrımı vurgularken, 45 yıl ve iki akademik kuşağın düşünce birikimini barındıran bu çatının farkını da ortaya koydu.

İsterseniz öncelikle tarihçe ile başlayalım, ne zaman, hangi koşullarda kuruldu Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi?

Bu sene biz 45. yılımızı kutlayacağız. Bu, iletişim okulları içinde yaklaşık iki kuşağı geride bıraktığımızı göstermesi bakımından önemli. Bunu iki akademik kuşak olarak da nitelendirebilirsiniz. Yıllar önemli değil. Ama akademik olarak özellikle 90'ların ortalarından itibaren fakülteleşme süreciyle birlikte iletişimin çeşitli görünümleri ve iletişim ilişkileri üzerine düşünme, akademik bir eğitimin parçası haline geldi. Dolayısıyla biz 45. yılımızı kutlarken üzerinde en çok durmak istediğimiz, akademik süreklilik halimizi, biriktirdiğimiz deneyimin kıymetini, iletişim eğitimi ve eleştirileri ile geçirdiğimiz 45 yılı önce kendimize sonra bu alanda çalışan insanlara anlatabilmek.

Bu arada bir fakülteleşme süreci oldu. Bu durum eğitim anlayışında değişiklikleri de beraberinde mi getirdi? Bu ülkemizde iletişim eğitiminin seyri hakkında da bir fikir verebilir. Sizin örneğinizden yola çıkarsak nereden nereye geldik?

Bu 45 yılın içinde uzunca bir dönem iletişim okulları bir yüksek okul niteliğinde. Önce biz daha sonra Türkiye'nin kamu üniversitelerinin pek çoğu… Meslek yüksek okulları sektöre profesyonel kişi yetiştirme amacını önde tutan kuruluşlar. Elbette alanın akademik araştırma yeteneğini geliştirmekle de yükümlüler ama asıl fonksiyonları meslek erbabı yetiştirebilmek. Zaten 1965'te kurulurken ilk öğrencileri itibariyle de bakarsanız bu işlev daha doğrulanıyor. Gazetecilerin mesleki eğitimlerini geliştirebilmelerine imkân tanıyan bir yer olarak görülmüş. Doğrudan doğruya meslek erbabı yetiştirmeye yönelik.

Önce gazetecilikte meslek erbabı sonra TRT'nin de Ankara'da olması ve tek yayıncı kuruluş olması nedeniyle görsel ve işitsel alanda çalışacak eleman yetiştirebilmek amacıyla örgütlenmiş.

İletişim müthiş hızla büyüyen bir sektör. Türkiye'de 1980'lerin ikinci yarısından itibaren özellikle 90'ların ortasında iletişim ilişkileri çok gelişiyor. Bu sadece Türkiye için değil dünya için de böyle. Ticari ilişkilerin bu kadar yoğunlaşması ve sektörün kendi içinde uzmanlık ve alt uzmanlık alanlarına hızla ayrılması göstermeye başlıyor ki, artık iletişim ilişkileri sadece ulusal bütünleşmeyi sağlamaya yönelik bir ilişki dizgesi değil. İletişim araçları sadece okuryazarlığı artırmak, halkın eğitimine katkıda bulunmak için oluşturulmuş araçlardan bir tanesi değil. Daha önemli bir kapsayıcılığı olduğu yeni kurulan ilişkilerle beraber görülüyor. İnsanların gündelik yaşamlarına akıtılan enformasyonun niteliği üzerinde düşünmek gerekiyor. Biz radyo, televizyon, bilgisayar aracılığıyla ortaya çıkan her türlü yayıncılık faaliyetiyle

bugün nasıl karşılaşıyoruz? Farkında olmadan gündelik hayatımızın içine yayılıyor. Radyodan duydukları bir program üzerine yorum yapıyorlar. Sanki radyo, televizyonda dinledikleri, gördükleri çok yakınmış gibi geliyor. Bu etkililik çok belirgin olmaya başladı. Bunun belirginleşmesi, bizim gündelik hayatta kurduğumuz ilişkilerin, birbirimize hikâye anlatma, derdimizi anlatma girişimlerimizin üzerine bir örtü örtülmesini beraberinde getirdi. Yani biz bir dizi ya da televizyon, radyo programı aracılığıyla görüşlerimizi söylüyoruz. Siz ve ben kendi başımıza değil onlar aracılığıyla onların sözünü söylüyoruz. Kendi sözümüzün, düşüncelerimizin giderek baskılandığı bir 20 yıl yaşıyoruz.

Bu 20 yılın içinde bu o kadar belirgin olmaya başladı ki, artık bunun üzerine sistematik bir düşünce geliştirme zorunluluğu dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de ortaya çıktığı için Basın Yayın Yüksek Okulları, İletişim Fakülteleri haline dönüştü…

Yani yeni kurulan sektörlere adam yetiştirmek için değil, gündelik hayatımızın üzerini bir tül gibi saran bu iletişim ilişkileri üzerine sistematik, akademik, bilimsel düşünmek gerekliliği ortaya çıktığı için iletişim fakülteleri de ortaya çıktılar. Tabii ki Ankara İletişim de bu serüvenin önemli bir parçası... İstanbul Üniversitesi gibi Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi de öncü okullardan biri. Çünkü bu değişim önce onlar vasıtasıyla yaşandı. Yani biz 90'larda sadece gazetecilik, radyo- televizyon, halkla ilişkiler alanlarında olup bitenleri anlama değil, bu alanlarda ortaya çıkan anlatı türleri, söyleme biçimleri, gösterme tarzları, görünme biçimleri nereye gidiyor diye düşünmeye başlayan bir okul olduk ve fakülteleştik.

Yani iletişim dünyasındaki hızlı dönüşüm eğitim anlayışındaki; kurumsal, örgütsel yapıdaki bazı değişiklikleri de zorladı…

Bunu şöyle anlamamak lazım… Bu, sektörün hızla değişmesinin ivmesiyle sağlanan bir değişiklik değil. Sektörün bu hızlı değişmesinin insanların gündelik hayatları üzerinde yaptığı bir tür düşünememe, kendi sözcüğünü bulamama, anlatamama halinin kamular tarafından fark edilip, bunun mutlaka akademik bir disiplin içerisinde söylenmesi gerektiği inancı iletişim fakültelerini

doğurdu. Yani sektör hızla gelişti, yeni iletişim araçları ortaya çıktı. Bunlar çok güzel ama bunlarla akademik hayat tariflenemez. İnsanların en doğal, dokunulmamış halleriydi iletişim ilişkilerimiz. Tanrı vergisi bir yetenekle konuşuyorduk, birbirimize seslenmemiz geleneklerimiz aracılığıyla oluyordu, hikâyeleri masalların içinden çıkarıp anlatıyorduk. Bunların hepsi sanki ikinci doğamız olan kültürümüze aitmiş gibi sürüyordu. Ama kitle iletişim araçları vasıtasıyla üretilen standart üretimler hayatımızın ortasına kuruldular. Biz şimdi dertlerimizi, sıkıntılarımızı, sevinçlerimizi onlar vasıtasıyla anlatıyoruz. Bir güzel kadının bakışına daha önce tığ işiyle örgüler dokuyan bir kadın kültürü örneğin, Türkan Şoray kirpiğini yaratan bir kadın kültürü, şimdi Bihter'in güzelliğini tartışıyor. Bu anlatı biçimleri bizim kendi anlatımımızı zaman zaman deforme edebiliyorlar, toplumda çok az söz sahibi kılınmış kesimlerin görüşlerinin ortaya çıkmasına asla izin vermiyorlar. Bu meselelerle beraber bizim iletişimimiz kitle iletişim araçları vasıtasıyla biraz zedelenmiş bir iletişim çünkü kitle iletişim araçlarının sahipleri var. Kitle iletişim araçları ticari bir mecrada faaliyetlerini yürütüyorlar. Kâr önemli bir unsur... Daha fazla kâr sahibi olabilmek için en standart anlatılara sahip çıkıyorlar.

Pek çok İletişim Fakültesi var. Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi diğerlerinden hangi noktalarda ayrılıyor, farkı ne?

Önce şu farkı ortaya koymak lazım… Bir kere bilgi birikimindeki süreklilik… Farklardan biri akademik olarak iki kuşağı yaşatıyor olması. İletişim alanındaki büyük değişimler hakkındaki bilgiyi akademik alana taşımak için bir eleştirel bakış

gerekiyor. Bu okulda iletişim alanında onlarca kitap yayınlandı bu fakülteleşme sürecinde. 90'lı yılların başından itibaren burada çalışan akademisyenler görüşlerini hem akademik platformda hem akademik alanın dışında okuryazarların dünyasında göstermek için epey gayret sarf ettiler. Çalışmalarını ulusal dağıtımı olan yayınevlerinde yayınladılar. Bunun çok önemli bir fark olduğunu düşünüyorum ben iletişim alanı için. Okulumuzun bence en önemli özelliklerinden bir tanesi yaptığı çalışmaları kitaplaştırması, makaleleştirmesi ve ulusal ve uluslararası düzeylerde sunulan tebliğler… Uluslararası en önemli iletişim dergilerinin editör asistanlarından bir tanesi bu okulda çalışan bir yardımcı doçent arkadaşımız.

İletişim Fakültelerinin genel olarak kuramsal ağırlıklı derslerle öğrenciyi sektöre hazırlamada yetersiz kaldığı, pratik bilgi aktarımının ihmal edildiği gibi bir görüş de var.

Meslek okulu ile fakülte arasındaki farkın yeterince kavranmamış olmasıyla ilgili bir eleştiri bu. Hukuk fakültesinden mezun olunduğu gün avukat olunuyor mu?

Sosyoloji bölümünden mezun olana hemen sosyolog deniyor mu ya da ekonomi bölümünü bitiren hemen vergi uzmanı olarak mı çalışmaya başlıyor.

Çünkü fakülte düzeyinde örgütlenmiş üniversitelerin vermiş oldukları eğitim o alanda yaşananın nasıl kavranabileceğine, o alana nasıl bakılabileceğine ilişkindir.

Hayatı, olayları, dünyayı yorumlama yeteneği kazandırıyor diyebiliriz yani…

Hem bir yorumlama yeteneği, eleştiri yeteneği kazandırıyor hem de bu ilişkilerin zaafları nerede, bunlara yönelik ben nasıl bir siyasa oluşturacağım diye düşünmeyi sağlatmak üzere fakülteler oluşturuluyor. Bizim akademik bilgiyi ayrıştıramamak gibi bir sorunumuz var. Mesela sektörde çalışanlar da iletişim fakültelerini eleştirirken ısrarla şöyle söylüyorlar: "Okullar hiçbir şey öğretmiyor ki, kamera kullanmasını bilmiyor, mikrofon tutmayı bilmiyor, kurgu masasına hayatında oturmamış." Kurgu fikri üzerine düşünmeyi öğretebiliyorsak kurgunun nasıl yapılabileceği için iyi bir zemin yaratmış oluruz. Hiç kurgu fikrini düşünmemişse, 20. yüzyılın başına damgasına vuran bu yeniden bir araya getirme meselesine felsefi, estetik ve politik olarak bakma yeteneğine sahip değilse kurgu masasına oturduğu zaman ondan hiçbir verim alınamaz. Ama sektör şöyle bir şey diyor; "Bana ne ondan, ben zaten dayıyorum kamerayı oyuncunun yüzüne, kötü beş ışık da veriyorum, 55 dakika-95 dakika süren dizilerle ayakta duruyorum." O başka bir durum. Ben, kurgu ve montaj meseleleriyle ilgili modern dünyanın yeniden birleştirme ve yeniden parçalamaya nasıl anlamlar yüklediği ve bunların iletişim alanında nasıl ortaya çıktığı üzerine Eisenstein'dan modern fütüristlere kadar uzanan bir çizgi üzerinde öğrencilerin bununla karşılaşmasını isterim. Bu sektörün talebi olmayabilir ama bu kendine yeni bir söz arayışı içerisinde olan başka insanların talebi olabilir. Bizim meslek bilgisi ile akademik bilgi arasındaki farkı yeterince kavrayamama-

mızla ilgili bir sorun nedeniyle ortaya çıkıyor bu eleştiriler. Türkiye'nin çok önemli bir sorunu var, istihdam… Dolayısıyla Türkiye bu istihdam sorununun gölgesinde bakıyor akademiye. Anne babalar başka yurttaş toplulukları ısrarla, üniversiteye gitsin meslek sahibi olsun diyorlar. Özelikle vakıf üniversitelerine çocukların eğitimi için oldukça yüklü paralar ödediklerini söylüyorlar. Özel kurslarla, dershanelerle başlayan vakıf üniversiteleriyle süren özel para ödemelerin sonucunda Türkiye'deki istihdam politikası şöyle etkileniyor üniversitelerle ilgili olarak, bir meslek kazansın. Ama hangi üniversite bir meslek kazandırır? Meslek kazandırma yeri meslek yüksek okullarıdır, meslek liseleridir.

"Nitelik"li personel sıkıntısından söz ederken "nitelik"ten ne anlaşıldığına mı bakmak lazım?

İletişim Fakültelerinin bir nitelik problemi var. Öğrencisi, öğretim üyesi, idari personeli ve diğer faktörleri itibariyle… Ama bu nitelik problemi, meslek adamı yetiştirme zorunluluğunun hem toplum kesimleri hem sektör tarafından hem de diğer bazı kamular tarafından dayatılmasından kaynaklanıyor. Bizim iletişimimizin tahrip edilmiş bir iletişim olduğunu hepimiz söylüyoruz. Hep birlikte şikâyet ediyoruz. Radyo, TV programlarından, gazetelerden, bir kısım medyalar diyoruz, az kısım medyalar diyoruz.

Ama sonra çocuğumuz üniversiteye girdiği zaman iletişimimizin nasıl çarpıtıldığını unutuyoruz.

Üstüne bu kadar para vereceğim o zaman bir meslek sahibi olsun diyoruz. Dershaneler ailelere ısrarlı bir biçimde şu okul iyidir şu kötüdür diye anlatıyorlar. İyi olmasının gerekçesini nasıl kuruyorlar? Buradan mezun olanlar hemen iş bulabilir. Bu, akademik hayata yapılmış çok ciddi bir müdahale. O zaman biz eleştiri yapabilme kapasitelerinden yanlış giden iletişim ilişkilerini düzeltmeye yönelik tasarım nasıl olabilir diye düşünmekten vazgeçelim. İki yıllık iletişim yüksek okulları yeter, daha fazlasına gerek yok. Ama o zaman var olan düzenin hiç eleştirisini istemesinler. İstihdam, ciddi bir sorun. Türkiye'nin istihdam politikası ancak nitelikli iş gücüyle aşılabilir. Nitelikli işgücünü çıkartması beklenen akademik yerlerin yeniden düşünülmesi ve desteklenmesi lazım... Benim öğrenciliğim sırasında aileler çocuklarıyla okula gelmezlerdi. Şimdi geliyorlar. Ama geldiklerindeki talepleri, çocukların ders durumu... Bu okulun kütüphanesi nasıl, hangi kitaplar yayınlanmış bu sene, bu çocukların okuyacakları makaleler hangi dergilerde yayınlanmış diye kimse sormuyor. Ne zaman sorarlar, o zaman burası kendini daha meşru bir yer olarak hisseder. Ama şu anda bütün iletişim fakülteleri, sektörün, meslek örgütlerinin, dershane örgütlerinin sektöre adam yetiştirme baskısıyla karşı karşıya. Oysa bizim giderek daha zorlaşan, örgütsel müdahalelere maruz kalan iletişim dünyamızı değiştirmeye çalışmak, daha demokratik bir iletişim alanı üzerinde düşünebilmek, kamusal alanda konuşma ve tartışma biçimlerinin nasıl sürdürülebildiğini tartışabilmek önemli… Bu doğrultuda ne yapıyoruz? Fotoğraf atölyemiz çalışıyor. Geçmişi, şu anı belgelemek, kayıt tutmak, arşiv tutmak üzerine… Dünyayı hangi gözle görebileceğimizin nasıl bir politik sorun olduğunu anlatıyor fotoğraf atölyesi. Bu doğrultuda yaptığı onlarca çalışma var. Radyomuz Ankara'nın müzik dinleyen kulakları için küçücük bir nokta oluşturuyor. Kısa Film ve Belgesel Atölyesi'nde, öğrenci filmleri alanında çok iyi çalışan bir ekip var. Belgeselci, sinemacı yetişmiyor deniyor ama şurada çok sınırlı olanaklarla bir stüdyomuz var. Çok sayıda nitelikli iş yapan arkadaşımız var.

Peki burayı tercih edecek öğrencilerde hangi özelliklerin bulunması gerekiyor?

Sosyal puanla alıyoruz biz. Sosyal alanda okul birincilerinin burada olması gerekir aslında. Türkçe okuma yazmayı sevecek. Evinde mutlaka birkaç sözlüğü olacak, sözlükle okumayı öğrenecek, bilmediği kelimelerin peşine düşecek… İletişimci demek, kelime mücevheratçısı demek... Yani onun işi kelimelerle. Taş ustası gibi yontacak. Görüntü de bir kelime parçası. Ona da hayran olması lazım. Çocukluğundan beri film seyrediyor olmalı hatta film seyretmekten kendini alamamalı. Kaçıp kaçıp sinemaya gitmeli. Mitolojiyi, eski bütün hikâyeleri bilmeli. Annelerinin çok masal anlattığı çocuklar bu okullarda okumalı. Çok yazan, kendi kendini ifade etmek için sadece mesaj değil, gerçekten mektup yazan ve eski tür bir dünyanın sesine, duygusuna kulağı, gözü, kalbi açık olan genç insanların buraya gelmesini istiyorum. Sözcükleri, deyimleri, atasözlerini, filmleri hiç sevmeyen insanla gerçekten sorunumuz oluyor. Onlar buraya geldikleri zaman buranın nasıl bir yer olduğunu anlayacaklar. Çünkü burası iyi olmaya direnen bir yer. Akademik eleştiriyi oluşturmaya çalışan bir yer.

Radyoilef

Halil Rıfat Güven

"Radyo Radyo" ile başlayıp Radyoilef adıyla devam eden bir yayıncılık serüveni…

Önce başka frekanslardan hayatın frekansını yakalama çabası, sonra FM 91.00 olarak günümüze uzanan bir radyoculuk deneyimi. Çok dinlenen üniversite radyolarından biri Radyoilef… Poptan latine, cazdan klasiğe geniş bir yelpazede müzik yayını yapıyor. Öğrencilere uygulama alanı olmanın ötesinde işlevleri var. Sakin, huzurlu, dalgasız bir deniz gibi… Kendini ortaya koymak için bağırmaya ihtiyaç duymuyor. Müzikle konuşuyor, müzikle anlatıyor her şeyi.

Beş öğretim elemanı yönetiyor Radyoilef'i. Müzik seçiminden duyuruların hazırlanmasına, seslendirilmesine kadar yayıncılık faaliyetinin tam içindeler. Halil Rıfat Güven, Önder Çağlar, Hatice Kurt, Itır Gökgücü, Aziz İbrahim Önder… Rıfat Aras, Sezer Akarcalı gibi daha pek çok ismi de anmadan geçmek istemiyorlar. Sohbetimiz radyo atölyesinde, bize güzel bir fon oluşturan Radyoilef yayını eşliğinde uzayıp gitti. Halil Hoca, zaman zaman "ben bir öğrencilere bakayım" diyerek yanımızdan ayrılsa da, Aziz İbrahim Önder okul dışında olsa da, Radyoilef'i enine boyuna konuştuk.

Radyoilef'in kuruluş öyküsüyle başlayalım.

Halil Rıfat Güven: Burada yayın 1982 yılında başladı, kapalı devre olarak. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin ve buranın kantininde, koridorlarda. Çok ilginç bir deneyimdi. Rıfat Aras vardı o zaman. Kapalı devre yayın bir yıldan az sürdü. İlk zamanlar adı yoktu radyonun. Nilgün Abisel hocamızın önerisiyle Radyo Radyo oldu. 2005 yılından bu yana Radyoilef adıyla yayınlarına devam ediyor. Pek çok insanın katkısı var aslında. Rıfat Aras, Sezer Akarcalı, Ahmet Tolungüç ve daha birçokları. Zaman içinde olanaklarımız arttı. Birbirine bağlı iki stüdyomuz var şu anda. Büyük stüdyoda çok konuklu açık oturumlar yapılabilir. Çok yönlü mikrofonlarla 3-4 konuk ağırlanabilir. Masamızı İsviçre'deki fuarlardan araştırıp sağladık.

Önder Çağlar: Eğitim amaçlı başladık ama giderek bunun ötesinde bir işlev görür hale geldi radyomuz.

Yayıncı kadronuz kimlerden oluşuyor?

H.R.G: Öğrenciler ve Ankara Üniversitesi'nin akademisyenleri program yapıyorlar.

İlef Reklam Atölyesi

Karıncalar, yarımcalar, ajanslar, kampanyalar, ödüller… Reklam atölyesi, İletişim Fakültesi'nin uygulama birimlerinden…1995'te atölye için ilk adımların atıldığını söylüyor Mehmet Sobacı. İletişim Fakültesi öğrencilerinin reklamcılık oyun alanı olarak nitelendiriyor burayı. Bu oyun alanında öğrenciler sadece mesleki gelişimlerine katkıda bulunmak için bulunmuyorlar. İletişim Fakültesi'nin geneline yayılmış olan aykırı, eleştirel düşünebilme, piyasa koşullarını değil evrensel değerleri ön planda tutma anlayışı buraya da hâkim. Mehmet Sobacı atölye çalışmalarını şöyle anlatıyor:

"Burada kararlarını kendileri verir öğrenciler. Kendi yönetimleri var. Bir koordinatörü, yönetmenleri var atölyenin. Onun dışında dört ayrı reklam ajansı var. O ajanslar değişik sınıflardan öğrencilerden oluşuyor. Dolayısıyla bir usta-çırak ilişkisi söz konusu ajans çalışmalarında… Her yıl yeni elemanlar alınıyor reklam atölyesine ve bu elemanları da öğrenciler kendileri seçiyorlar. Asla kolay ölçülemez yani açıklanamaz yöntemlerle… Önce form doldurtuyor, mülakat yapıyor ve ona göre yeni öğrencileri alıyorlar. Yeni alınan öğrencilere yarımca deniyor, yetiştirilmek üzere alınmış elemanlar... Sonra yarımcalar hem mesleki hem de insani anlamda bir gelişme gösterdiklerinde karınca adını alıyorlar. Karıncalar yetişmiş elemanlar. Ajans başkanları yarımcaların hem mesleki hem de insani gelişiminden sorumlular. Yani bir yarımca eğer yalan söylüyorsa biz önce ajans başkanının gırtlağını sıkıyoruz neden yalan söylediğine dair."

Ö.Ç: Dersi alan bütün öğrenciler radyo programı hazırlamak zorunda. İlk dönemde araştırmayı öğreniyorlar, ikinci dönemde program yazma, hazırlama aşamalarından geçiyorlar. Yarışmalara katılmak isteyen öğrencilere ayrı bir ders olarak veriyoruz, yarışma programlarını. En son, öğrencilerimizden Mert Talat Dilekçioğlu, hazırladığı şov programıyla 2009 Genç İletişimciler Yarışması'nda ödül aldı.

Yayın içeriğinizde neler var?

Ö.Ç: Kültür sanat haberleri, üniversite etkinlikleri, müzik, alternatif müzik türleri yayın içeriğimizi oluşturuyor. Devlet Opera ve Balesi ile bir protokol imzaladık. Günde dört defa onların duyurularını giriyoruz. Aynı şekilde Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın duyurularına yer veriyoruz. Üniversitemizin internet sayfasındaki duyuruları seslendiriyoruz. Her gün 14.00'te klasik müzik programımız var. Öğrencilerin ödev programlarını ise kendi sitemizde yayınlıyoruz.

Hatice Kurt: Öğrencilerden içi dolu programlar yapmalarını istiyoruz. Hiç bilmedikleri bir konuda, mesela klasik müzik programı yaptırıyoruz. Hem araştırıyor, öğreniyorlar hem de bir radyo programı ortaya çıkarmanın keyfini yaşıyorlar.

Ö.Ç: Biz konuyu veriyoruz, öğrenci araştırıyor, konuyu sınırlamayı öğreniyor, röportajları yapıyor, seslendirtiyor, müzik buluyor ve kurguluyor. Burada yetiştikleri zaman programcı olarak çıkıyorlar. Dört ayrı ders var radyo ile ilgili, Konuşma Teknikleri dışında. Radyo Yayıncılığına Giriş, Radyo Yönetimi, Radyo Yayın Projesi, Radyo Program

Önder Çağlar

Yapımı. Öğrenciler bu dört dersi aldıklarında radyoyla ilgili her şeyi öğrenmiş oluyorlar. Başlangıçta teoriyi alıyorlar, sonunda röportajı öğrenip, uygulamasını yapıyorlar. İkinci dönemde kurguyu öğrenip, kamu yararı spotu hazırlıyorlar. Üçüncü dönemde artık araştırma, sınırlama, metin yazmayı bitirmiş oluyorlar ve program yapıyorlar. Dördüncü sınıfta tez programı istiyoruz.

Itır Gökgücü: Öğrenciler prodüksiyon stüdyosunda bir saatlik canlı yayın da yapıyorlar. Kamu yararı spotu, haber, cıngıl gibi unsurları da kullanarak yayın nasıl olur, canlı yayın nasıl idare edilir, onu da deneyimlemiş oluyorlar.

H.K: Bütün dersleri aşama aşama alıp yetişenlerin dışında bir de kendilerini radyo atölyesine teslim edenler var. Onlar bir adım daha öne geçiyorlar. Her boş vakitlerinde burada oluyorlar. Bazı öğrenciler emek vermeden yemek yeme derdinde.

Ulusal ve uluslararası organizasyonlarda her yıl birkaç ödül almak onların alıştığı bir durum. Yetiştirdikleri elemanlar sektörde başarılı işlere imza atsa da sektöre adam yetiştirmek gibi bir dertleri olmadığını söylüyor Mehmet Sobacı.

"Biraz daha aykırı bakabilen, eleştirel bakabilen, bir takım değerlerle donanmış, bu mesleğin gerektirdiği donanıma sahip elemanlar yetiştirmeye çalışıyoruz. Örneğin şöyle bir anlayış asla reklam atölyesinde yer bulamaz: "Reklamcı yalnızca reklam verene karşı sorumludur.

Bu anlayışa ciddi bir itirazımız var. Reklamcının topluma karşı sorumlu olduğunu düşünüyoruz ve öğrencilerimize de bunu anlatmaya çalışıyoruz. Dolayısıyla amaca giden her yolun mubah olmadığını, geniş kitleleri yanlış yönlendirecek reklamlar yapmamaları gerektiğini anlatmaya çalışıyoruz. Bir ustanın ölçütüdür: 'Ben çocuklarımın izleyemeyeceği reklamlar yapmam' der. Biz de öğrencilerimize bunu öğretmeye çalışıyoruz."

İlef Fotoğraf Atölyesi

Ankara'nın orta yerinde bir fotoğraf vahası… İLEF Fotoğraf ve Grafik Ana Bilim Dalı Atölyesi, internet sitesinde bu başlıkla karşılıyor ziyaretçileri. Burada yapılan çalışmalara ve internet sayfalarının zenginliğine bakınca haksız da sayılmadıklarını düşünüyorsunuz. Atölye, özellikle son birkaç sene içerisinde fotoğraf uygulamalarında gözlemlenen sayısallaşma sürecine uyum sağlamak için bu alandaki çalışmalarını hızlandırmış. Ama mevcut konvansiyonel atölyelerini de korumuş. Sayısal alt yapıyı oluşturan araç gereçler, hem fiziksel olarak hem de fotoğraf materyalinin zenginliği açısından fotoğraf uygulaması yapan öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde. Bunun yanında film geliştirme ve kart baskı atölyeleri de öğrencilerin kullanımına açık. Fotoğraf stüdyosu ise, stüdyo çalışması yapmak isteyen öğrenciler için tüm ekipmanı ile hazır durumda.

Fotoğraf Atölyesi 2003 yılında, İLEF'in web sayfasının yenilenmesi ile kendine ait bir sayfaya sahip olmuş. Yaklaşık 1600 fotoğraftan oluşan galeriler bölümü ve diğer başlıklar ile kullanıcıya zengin bir içerik sunuyor. Sadece İLEF öğrencilerini değil fotoğrafa ilgi duyan herkesi ve fotoğraf sektörünü hedefliyor. "Galeriler", sayfa içerisinde en zengin içeriğin bulunduğu bölüm. Bu bölümde, atölyede görev yapan öğretim elemanlarının ve 1980'li yıllardan bu yana gerçekleştirilen öğrenci uygulamalarının yanı sıra Ara Güler ve Arif Aşçı gibi önemli fotoğraf sanatçılarının, fotoğrafa gönül veren isimlerin galerilerinin yer aldığı "Konuk Fotoğrafçılar" bölümü bulunuyor.

"Burada biz ne foto muhabiri yetiştiriyoruz ne de profesyonel fotoğrafçı." diyor Koordinatör Atilla Cangır. Fotoğraf ve Grafik Ana Bilim Dalı olarak yapılanmanın önemine değiniyor. 90'lı

Öğrencilerin radyoya bakışı nasıl peki?

Ö.Ç: Çoğu öğrenci televizyonun büyüsüne kapılmış durumda. Radyoyu seven öğrenci zaten bu mekândan ayrılmıyor. Burada tam bir özgürlük ortamı hâkim. Odalarımıza girer çıkarlar, sohbet ederiz. Aslında öğrencilerimiz radyoyu çok seviyorlar ama para getirmediğini düşündükleri için sıcak bakmıyorlar. Özel sektöre geçtikleri zaman para kazanamayacaklarını düşünüp kaçıyorlar radyodan.

Nasıl ayakta duruyor üniversite radyosu? Kamu ya da özel kuruluşlardan destek alıyor musunuz?

Ö.Ç: MÜYAP'la bir anlaşmamız var. Eğitim kurumu olduğumuz için telif ücreti ödemek durumunda değiliz. Öte taraftan reklam yayınlama hakkımız yok. Çok dinlendiğimiz için büyük firmalar reklamlarını yayınlatmak istediler ama yer veremedik.

Dinlenme durumunuzu nasıl tespit ediyorsunuz?

H.R.G: Dinlenme durumumuzu ölçmek için bir araştırma yapmadık ama gelen elektronik postalara bakarak çok dinlendiğimizi söyleyebiliriz.

Ö:Ç: İnternet üzerinden de dinlendiğimiz için dünyanın pek çok yerinden bize ulaşabiliyorlar.

H.K: Geçenlerde bir elektronik posta geldi İsviçre'den. Dinleyicimiz Ankara'ya geldiğinde tesadüfen radyomuzla tanışmış, döndüğünde dinlemeye devam etmiş. 'Artık benim için vazgeçilmez oldu' diyor. O kadar çok posta ulaşıyor ki bu şekilde.

Çok dinlenmenizde müzik geçişlerinin anonssuz olmasının da payı var mı sizce?

I.G: Mutlaka payı var. Dinleyicinin müziğin akışına kendini kaptırmasını istedik. İnternette, RDS'li radyolarda parça isimleri çıkıyor zaten.

H.K: Beğenilerini ortaya koyarken de bunun üzerinde özellikle duruyorlar. Anons yok, gereksiz konuşma yok, çalışırken bizi hiç rahatsız etmiyor diye. Dinleyiciler, bazı kanallardaki gereksiz

Hatice Kurt

Itır Gökgücü

yıllarda "Fotoğraf ve Grafik Ana Bilim Dalı" olduklarında kadrolar talep ederek, öğrencileri araştırma görevlisi olarak almışlar. Başarılı yüksek lisans ve doktora tezleri bu süreci izlemiş. Yüksek lisans programı açamamak en büyük sıkıntıları… Atilla Cangır sözlerinin sonunda bu konudaki beklentisini dile getiriyor: "Yüksek lisans programı açacak hocalar yetiştirdiğimiz an biz burayı ölümsüz hale getirebiliriz. Bunun yolu da araştırma görevlisi olarak aldığımız öğrencilerimizin yardımcı doçent kadrolarına geçebilmeleri. Buraya alınan araştırma görevlisi, tez konusu olarak fotoğrafı seçiyor ancak doktorasını iletişim kuramları üzerine yapmak istiyor. Çünkü iletişim kuramları üzerine doktora ve yüksek lisans programları açılıyor. Ama biz bu yapıyı kurarsak o zaman buradaki temel üzerine binayı yükseltmiş olacağız."

konuşmalarla taciz edildiklerini düşünüyorlar. Odaklı çalışıyorlarsa eğer bölünüyor çalışmaları.

Öğrencileriniz buradan ayrıldıktan sonra yayıncılık ilkelerine ne kadar sadık kalabiliyorlar. Gözlemlerinizi paylaşır mısınız?

Ö.Ç: Açıkçası özel sektörde çalışmaya başlayan öğrencilerimizin buradaki standartların dışına çıktıklarını düşünüyorum.

I.G: Ama eski öğrencilerden o çizgiyi sürdürenler de var elbette.

Ö.Ç: Bursa'da bir özel radyoda çalışan arkadaşımıza sordum, "Nasıl bir yayın yapıyorsunuz" diye. "Patronun istediği biçimde yayın yapıyoruz." dedi. Patron, müzik aralarında havadan sudan bahset diyor, o da buna uyuyor. Dışarı bakıyor hava bulutlu. Bunun üzerine iki laf edip müziğe giriyor. Birçok DJ zaten hazırlanmadan yayına giriyor. Aslında DJ yayıncılığında bir konunun olması, konu ile ilgili mutlaka iyi bir hazırlığın yapılması ve şarkı aralarında bunun sergilenmesi lazım. Biz de öyle değil maalesef.

H.K: Söz, bizim radyoculuğumuzda çoğu zaman dolgu malzemesi olarak kullanılıyor. Bunu sadece radyoda değil televizyonda da görüyoruz. Bu durumu belki de "yozlaşma" olarak adlandırabiliriz. Siz sözü dolgu malzemesi olarak kullanmaya başlarsanız, içeriğini boşaltmış olursunuz. Çok ciddi bir boşluk yaratılır. O boşluk da belli bir zaman sonra kültürsüzlüğü bir kültürmüş gibi yeni nesillerin algılamasına yol açar. Buraya yeni gelen bazı öğrenciler "Hocam ben dışarıda diksiyon kursuna gittim" deyip, hemen baş spiker olma hevesine kapılıyorlar. 1. sınıfla 4. sınıf arasında ciddi bir fark oluyor. 4. sınıftaki öğrenci çok iyi konuşuyor olmasının, diksiyon kursunu başarıyla bitirmesinin yetmeyeceğini biliyor artık.

Bütün bunların arkasında, yayın kurumlarının kendilerine dayanak oluşturdukları "Halk bunu istiyor" inancı var galiba…

I.G: Farklı bir şey göstermezseniz ona, nelerin arasından nasıl bir seçim yapacağını da bilemez. Hepsi birbirine benzer şeyler arasında kendine en yakın geleni seçer. Farklı olanı da sunmalıyız ki, dinleyicilerin önünde bir seçenek olsun. Yoksa bu daha iyi espri yapıyor, ben buna daha çok gülüyorum gibi bir ayrım üzerinden sadece seçim yapar. Halk bunu istiyor dendiğinde, önce ne sunulduğuna bakmak lazım.

Bugün hemen hemen bütün üniversitelerin, İletişim Fakülteleri'nin olduğu okulların bir radyosu var. Bunların içinde kendinizi nerede görüyorsunuz?

Ö.Ç: İyi bir üniversite radyosu olduğumuzu düşünüyoruz. Öğrenciyi ilgilendiren, üniversite ile ilgili her haberi duyuruyoruz. Onun dışında Opera, Bale, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası etkinlikleri de bir üniversite radyosunun yayın içeriğinde olması gereken şeyler. İstenirse tiyatroyu sinemayı da duyururuz. Ama bunlar

isteğe bağlı. Opera bize geldi ve etkinliklerimizi duyurur musunuz, dedi. Bunun karşılığında da öğrencilere vermek üzere bilet ayırdı bize. Bu çok önemli tabii… Böylece öğrenci kültür sanat açısından da kendini geliştirmiş olacak. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'na gidip bir konser dinlese ya da operada bir temsil izlese dünyaya bakışı değişecek. Birçok öğrenci operanın ne olduğunu bilmiyor. Biz bu anlaşmayla öğrencilere bunların varlığını göstermiş olacağız. Biz üniversite radyoları olarak kültürümüzü de aktarmak zorundayız.

Röportaj

Mert Talat Dilekçioğlu

İletişim Fakültesi'nin üretken öğrencilerinden, Radyoilef'in ödüllü yayıncılarından biri Mert Talat Dilekçioğlu. Ne istediğini biliyor, araştırıyor, sorguluyor, hayallerinin peşinden gidiyor.

En büyük merakı yarışmalara katılmak... Doğrusu eli boş da dönmüyor. Bugüne kadar 10 ödül almış. Başka bir özelliği daha var Mert'in, dakikliği... Hiç haberi yokken 45 dakikada röportajımız için okulda olarak, gelecekte iyi bir yayıncı olacağının sinyallerini veriyor. İletişim Fakültesi, Mert'in yükseköğrenimde ikinci durağı. Selçuk Üniversitesi'nde arkeoloji okurken, başka düşleri olduğunu keşfediyor: Radyo, tiyatro, edebiyat… Düşlerinin peşine takılıyor, yeniden sınav ve ilk tercihi olan Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema Bölümü… Gerisini ondan dinleyelim…

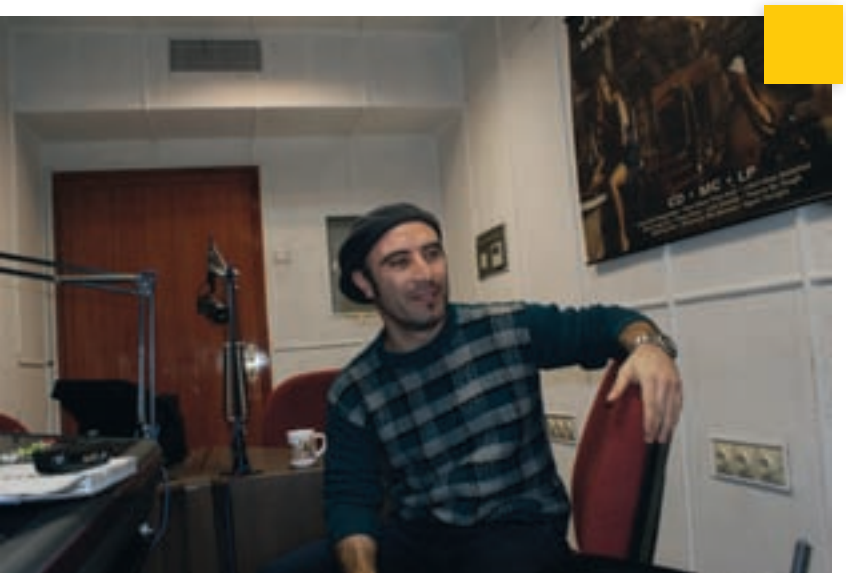

Radyoilef'le nasıl tanıştın?

Benim danışman hocam Halil Rıfat Güven'di. Hocamla tanışır tanışmaz sesinden çok etkilendim. O güçlü sesiyle "merhaba genç" dedi bana. Sonra radyo programı yapmak istediğimi söyledim. O da elbette yapabileceğimi ama programımın çeşitli hocalardan geçmesi gerektiğini söyledi. Rock'n Roll programı önerisinde bulundum. Daha önce Selçuk Üniversitesi radyosunda da program yapıyordum. Pop müzik ağırlıklıydı, tiplemeler de yapıyordum. Başka bir özel radyo deneyimim de vardı. TRT Radyo-1 de yayınlanan "Can Eriklerinin Düşleri" programında da seslendirme yaptım. Radyo benim için ayrı bir büyü oldu ve hep kendine çekti. Çok çeşitli yarışmalara katıldım. 10 ödülüm var.

Radyoyu bu kadar büyülü kılan ne?

Sesinizle karşı tarafın bilinçaltında fotoğraflar yaratabiliyorsunuz. Bu, en etkileyici yönü… Kişiler sizin hakkınızda dedikodu, yorum yapabiliyorlar. Acaba nasıl bir adamdır diye düşünüyorlar. Özel radyolarda program yaparken internet sitelerine özellikle fotoğrafımı koydurmadım. Dinleyici merak etsin, sesim zihinlerde bir resim oluştursun istedim.

Pek çok ödül aldığını söyledin, neden bu kadar önemli yarışmalara katılmak ?

Çok fazla İletişim Fakültesi var. Buradan ya da başka bir okuldan mezun olmak arasında artık çok fazla fark yok. Kendinizi nasıl yetiştirdiğiniz önemli. Mezun olduğumda bakın ben şunları yaptım, şu ödülleri aldım demek istiyorum. Özgüvenim daha da artıyor. Bu sene son senem… Katılabileceğim üç yarışma var. Onlara da katılıp, derece almayı hedefliyorum. Kısa bir süre önce RATEM'in "Korsana Hayır" konulu yarışmasına televizyon spotu dalında katıldım. Bir kısa film yeterliydi. Ama öyle bir üretken anıma denk geldi ki, üç tane çektim, üçünü de yolladım. Sonucunu bekliyorum.

Radyoilef yayınlarını nasıl değerlendiriyorsun?

Birçok radyoda çalıştım ama Radyoilef'in ayrı bir önemi var bence. Lezzetli müzikler denince akla Radyoilef geliyor.

Güzel bir sofrada ya da ders çalışırken tercih edilebilecek bir radyo. Fondan gelen güzel bir müzikle kim ders çalışmak istemez.

DJ yayını yok. Kültür sanat duyuruları var. Bunun dışında kuru ses duymuyorlar. Denizde hafif bir rüzgâr eser ya o esintiyi diğer müziğe geçerken algılayabiliyorsunuz.

Öğrenci arkadaşlarının radyoya ilgisi nasıl?

Çok üzülüyorum. Ben 1983 doğumluyum. Bizden sonraki nesil, şimdi 1.sınıfta okuyanlar radyoya ilgi duymuyorlar. Televizyona ya da sinemaya da öyle… Günümüzde hazır tüketime alıştık. Yeni nesil her şeyi hazır bulmak istiyor önünde, emek harcamadan hemen yayına çıkıp konuşmak istiyor. 1. sınıfta atölyelere giden öğrenci pek yok. Bu, 3. sınıfta biraz değişiyor. Bizde kuramsal dersler ağırlıklı. Atölyelerde öğrenciler uygulamayı görebiliyorlar. Ben de asistan öğrenci olarak yeni gelen arkadaşlara yardımcı olmaya çalışıyorum.

Öğrenci arkadaşlarına da yararı olur düşüncesiyle kendini iyi bir yayıncı olarak nasıl hazırladığını öğrenelim.

Paul Auster'in bir sözü vardır, "Öyküler ancak onları anlatabilecek olanların başından geçer demişti biri bir gün. Aynı şekilde belki de yaşantılar onları yaşayabilecek olanlara sunarlar kendilerini." Belirli bir kitleye bir şey anlatmak istiyorsanız, öncelikle bir donanımınızın, öykünüzün, derdinizin, alt yapınızın olması gerekiyor.

Çok okumak, merak etmek, gözlemlemek, bunlar üzerine düşünmek gerekli.

Böyle olunca programcılık gelişecek. Genç neslin duyarsızlaştığını görüyorum. Bu belki siyasetten uzaklaşmakla da ilgili… Araştırmayan, sorgulamayan dolayısıyla üretmeyen bir gençlik…

Gelecek planların…

Önceliğim radyo ve TRT radyoları… Özel radyolarda kendinizi ifade etmeniz ya da programınızın devamlılığı, aldığınız sponsora bağlı. Tamamen ticari bakılıyor radyo programcılığına. Ben programa girdiğimde hangi sponsorun reklamını yapacağım diye düşünmemeliyim.

Özel radyolarda bu başıma geldi ve beni çok yordu. Kendi programımdan çok yapacağım reklamı düşünmeye başladım. Radyoculuğu olması gerektiği gibi yapan bir kurum TRT. Eğer olmazsa özel televizyonlarda gezi programları hazırlamak isterim. Ruhumda özgürlük var.

Röportaj

Hayri Çelebi

"Ben radyo aşığıyım". Yaşını başını almış, "radyo tiyatroları"yla "ajans"la büyümüş bir radyo tutkununa ait değil bu sözler.

İletişim Fakültesi 3. sınıf öğrencisi, radyo atölyesinin müdavimi, TRT radyolarının hayranı -bütün kanal isimlerini ve büyük beğeniyle dinlediği TRT FM İzmir yayınının görevli spikerlerini eksiksiz saydı- Hayri Çelebi kendini böyle nitelendiriyor. Televizyon ve internetle sarmalanmış dünyalarımızda genç nesilden bir radyo aşığı… 2007 yılında İletişim Fakültesi ve Radyoilef günleri başlamış Hayri için. Okula ilk girdiği gün radyonun yolunu tutmuş. Kendi deyişiyle "Radyoya bir başlamış bir daha bırakamamış".

Radyo senin için neden bu kadar önemli?

Sesin büyüsüne inanan bir insan olduğum için çocukluğumdan beri radyo dinlerim. Tabii bunda en büyük pay TRT radyolarına ait... TRT dinleyerek büyüdüm. Oradaki sunucular, güzel programlar beni radyoya bağladı. Radyoda çalışmak benim için çok büyük bir keyif.

Radyo yayıncısı olmak için mi bu okulda okumaya karar verdin?

Radyo bu işin temeli… Radyo olmasaydı televizyon yayıncılığı bugünlere gelemezdi.

İlef Kısa Film ve Belgesel Atölyesi

Ankara, İstanbul, Altın Portakal, Altın Koza Film Festivalleri… İLEF Kısa Film ve Belgesel Atölyesi'nin, öğrenci filmleriyle, kısa film ve belgeselleriyle katıldığı pek çok organizasyondan birkaçı…Yalnız ülke içinde düzenlenenlere değil dünyadaki sayılı pek çok festivale de katılıyor ve hemen hepsinden ödülle dönüyor genç sinemacılar. Bunda atölyede aldıkları uygulamalı eğitimin, hayatı ve hayatın kurgusunu anlamaya dönük yaklaşımın büyük payı var. 1995'te kurulmuş atölye, bundan bir yıl sonra da film üretmeye başlamışlar. "Başlangıçta korkuları vardı, kendilerine inanmalarını sağlamak iki yılımı aldı" diyor Atölye Sorumlusu Bülent Özkam. Belgeselle başlamışlar işe. Habere en yakın tür olması bu seçimde etkili olmuş. Bergama'daki altın madeni ile ilgili bu ilk belgesel, Altın Koza Film Festivali'nde Jüri Özel Ödülü'nü getirmiş onlara. Bunu şimdilerde sayısı 1000'i bulan kısa film, animasyon ve deneysel film denemeleri izlemiş. Belgesel ve kısa filme bakışını şöyle özetliyor Bülent Özkam:

"Belgesel hayatın kendisi… Öğrencilere, 'gerçeğin mayası gözle görünmez' derim hep. O mayayı görüp izleyiciye aktarmaya çalışmak bizim yaptığımız. Varolan gerçeğin kendi öyküsünü anlatmak, herhangi bir müdahalede bulunmadan tanıklık etmek. Kısa film ise sinemanın şiiridir. Sinematografinin bütün olanaklarını kullanarak şiir yazmaktır."

Burada temelini öğreniyoruz. Sesi kullanmayı öğreniyoruz. Başlangıç için bu gerekli. Sonra televizyonda bu temelin üzerine bir şeyleri inşa etmek daha kolay olabilir. Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi bir ekol. Yayıncılık dünyasının pek çok önemli ismi bu okuldan mezun… Ben de burada okumaktan gurur duyuyorum.

Okulda hazırladığınız programlardan söz edelim…

Radyomuz müzik ağırlıklı. Dinleyici odaklı bir yayın anlayışı var. Yarışmalara hazırlanıyoruz. Yarışma programlarında toplumsal meselelere dikkat çeken konuları işliyoruz. Bir taraftan da röportajlar yapıyoruz. Aslında olan biten her şeyi kayıt altına almaya çalışıyoruz. Programların bütün aşamalarını biz oluşturuyoruz. Fikir oluşturma, metin yazma, seslendirme, müzik seçimi, kurgu… Çok zevkli bir iş…

İyi bir radyo programcısı olabilmek için kendini nasıl hazırlıyorsun?

Öncelikle konulara çeşitli açılardan bakmayı bilmek gerekiyor. Buna bakarken toplumsal gerçekleri de dikkate almaya çalışıyorum. İyi bir diksiyon da gerekli tabii... Bunun için ilk yıl bir adım attım.

Şu günlerde de Müjdat Gezen Sanat Merkezi'nde konuşma eğitimi almayı planlıyorum. Her yönden kendimi geliştirmeye çalışıyorum. Müzik, sinema, edebiyat…

Sürekli bir şeyler okuyorum, izliyorum, dinliyorum. Çünkü bunlar olmazsa yayıncılık yapamazsınız. Dünya hızla değişiyor. Bu değişimi takip etmek zorunda bir yayıncı…

TRT fm
Kültür, sanat, edebiyat ve siyaset dünyasından ünlü isimlerle sohbetler, müzik ve eğlence…
Bir Pazar Hatırası, her Pazar 09.00'da TRT FM'de…
Bir Pazar Hatırası

RTÜK Araştırmaları

Kamuoyu Araştırmalarının Amacı, Önemi, Yöntemleri

Yaşadığımız çağda, her gün değişen ve gelişen teknoloji ile birlikte artan ürün ve üretim çeşitliliğinin yarattığı zenginlik, bulunduğumuz çevre, cinsiyetimiz, elde ettiğimiz gelir, mensubu olduğumuz meslek ve yaşımız gibi birtakım değişkenlere bağlı olarak bizleri etkilemektedir.

DOSYA

Halil İbrahim Gül
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
Kamuoyu Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanı

Bu etkinin ne düzeyde olduğunu belirlemek, aynı kulvarda faaliyet gösteren kişi veya kurumların oyuna bir adım önde girmesi anlamına gelmektedir. Bazen bir kamuoyu yoklaması, bazen bir ürünün pazarlanması, bazen kişilerin herhangi bir duruma yönelik dürtüsünü kuvvetlendirmek, bazen bir hizmet kalitesinin ölçülmesi, bazen de bütün bunların toplamından fazla olarak bir ürün ya da hizmete dönük eğilimlerin ve beklentilerin ölçülmesi, yapılan işteki her şeyin önüne geçmektedir.

Piyasa araştırması, ürün araştırması, kamuoyu yoklaması veya kamuoyu araştırması gibi çeşitli isimler altında gerçekleştirilen çalışmalar, araştırmayı yapan kurum ya da kişi ile ürün ya da hizmetin sunulacağı hedef kitlenin azami buluşma noktalarının sağlanmasını amaçlamaktadır.

Fransa'da işçi sınıfının çalışma şartları ile İngiltere'de yoksul halkın yaşam koşullarının araştırıldığı iki çalışma, 19. yüzyılda gerçekleştirildiği bilinen en eski kamuoyu araştırmalarıdır. Anılan iki araştırma da gruptaki herkes ile görüşme yapılarak gerçekleştirilmiştir.[1]

Geçen yüzyılın ikinci çeyreğinden bu yana önemi artan ve gittikçe daha çok uygulanan kamuoyu araştırmaları, zaman ve maliyetten tasarruf sağlamak amacıyla geliştirilen örneklem yöntemi kullanılarak yapılmaya başlanmıştır.

Araştırmanın hedef kitlesini temsil edecek bütün özelliklere sahip gruptan alınan bilgiler, tüm grup için genelleştirilmektedir.

Amerika başkanlığına aday olduğu seçimde, George Gallup tarafından, örneklem yöntemiyle farklı zamanlarda yapılan üç kamuoyu araştırması ile Franklin Roosevelt'in başkan seçileceği tahmin edilmiş ve seçim sonrası bu tahminin doğrulanmış olması, Amerika'da örneklem yöntemine olan güveni arttırmıştır.[2]

Kamuoyu araştırmalarında yüz yüze anket uygulaması, odak grup çalışması, içerik analizi, telefonla anket (CATI) gibi yöntemler uygulanmaktadır. Bu yöntemler tek başına kullanılabileceği gibi birlikte ve aşamalı olarak da kullanılabilmektedir. Yöntem belirlemedeki en önemli unsur zaman ve maliyet faktörleridir. Gerçekleştirilecek olan araştırmanın hedef kitlesinin yoğunluğuna ve konunun kapsamına göre seçilen yöntemle, belirlenen örneklem üzerinde çalışma yapılmaktadır. Bir araştırmanın yapılacak diğer çalışmalara ışık tutması, örnek oluşturması ve referans kabul edilmesi, o çalışmanın örnekleminin doğru tespit edilmesine ve güvenli bir uygulama gerçekleştirilmesine bağlıdır.

Türkiye'de kamuoyu araştırmalarının gelişimi 1980'li yılların ortalarından itibaren hızlanmıştır. Önceleri ağırlıklı olarak siyasi platformda yapılan kamuoyu yoklamaları gündeme gelmiştir. Ülke ekonomisinin dünyaya açılma girişimi nedeniyle gelişen pazarlama anlayışına bağlı olarak piyasa araştırmaları yoğun olarak yapılmaya başlanmıştır. Devam eden süreçte, dünyanın önde gelen araştırma şirketlerinin ülkemizde şube açtığı, giderek Türk firmaları ile ortak yeni firmaların oluştuğu görülmüştür.

Türkiye, 2002 yılının sonlarına kadar, kamuoyu araştırmaları yapılırken kullanılacak demografik verilerin sağlıklı oluşumu için örneklem seçimi yapılabilecek beş bölgeye ayrılmıştır. Avrupa Birliği'ne uyum çalışmaları kapsamında 2002/4720 sayılı Kanun gereğince yeni bir bölge sınıflaması yapılmış, Devlet Planlama Teşkilatı ve Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından üç ayrı düzeyde NUTS (The Nomenclature of Territorial Units for Statistics) bölgesi oluşturulmuştur.

İdarî yapılanmamızda yer alan 81 il NUTS 3 düzeyini, illerin birleştirilmesiyle elde edilen 26 bölge NUTS 2 düzeyini ve 26 bölgenin birleştirilmesiyle elde edilen 12 bölge ise NUTS 1 düzeyini oluşturmaktadır.

Ülkemizde 2005 yılından itibaren, yapılan araştırmaların bilimsel anlamda değerlendirilebilmesi, kaynak olarak gösterilebilmesi için, örneklemin mutlaka 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu ile kurulan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından tespit edilmiş olması şartı aranmaktadır. Özellikle kamuoyuna duyurulan araştırmaların nerede ve ne zaman yapıldığının açıklanması da istenmektedir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Kamuoyu, Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı tarafından yüz yüze anket yöntemi ile yapılan araştırmalarda, görüşmelerin hangi illerde ve kimler ile yapılacağı, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından çok tabakalı, çok aşamalı küme örneklem yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmalar için demografik yapı ve sosyo-ekonomik düzey, Türkiye genelini yansıtacak şekilde coğrafî bölge, cinsiyet, yaş, medenî durum, eğitim düzeyi, meslek ve gelir gruplarına göre kotalandırılmış örneklem çekilmiştir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Kamuoyu, Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı, şu ana kadar on adet araştırma yapmıştır. Bunlardan dokuzunda yüz yüze saha anket yöntemi, birinde telefon (CATİ) yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca, özürlü vatandaşlarımızın katılımı ile gerçekleştirilen araştırmada, çalışmanın özelliği nedeniyle derinlemesine mülakat da yapılmıştır.

Elde ettiğimiz tecrübe ile kamuoyu araştırmalarının saha uygulaması haricindeki bütün aşamaları (soruların hazırlanması, kodlamanın yapılması, dijital ortama aktarılması, analiz edilmesi ve raporlanması) Daire Başkanlığımız bünyesinde gerçekleştirilebilmektedir.

RTÜK Tarafından Yapılan Kamuoyu Araştırmaları

Ocak 2006 Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, 3984 sayılı Yasa ile denetim ve düzenlemesini yapmakla görevli olduğu yayınlar hakkında halkın düşünce ve beklentilerini ölçmek amacıyla gerçekleştirmeye başladığı kamuoyu araştırmalarının ilkini televizyon yayınlarına dönük olarak gerçekleştirmiş; yapılan araştırmaya Türkiye genelini temsilen 14 ilde 15 ve daha yukarı yaştaki toplam 4.606 kişi katılmıştır.

Araştırmanın temel amaçları: Hafta içi ve hafta sonu günlerde televizyon izleme düzeyinin; hafta içi ve hafta sonu günlerde televizyon izleme saatlerinin; program türlerinin izlenme düzeyi; televizyon, gazete, radyo ve internet ile ilgili güven düzeyinin; televizyonlardaki rahatsız edici yayınların neler olduğunun; reklamların izlenme düzeyinin ve reklamlarda rahatsız edici konuların neler olduğunun; RTÜK'ün bilinme düzeyi ile RTÜK'ten beklentilerin neler olduğunun saptanması olarak belirlenmiştir.

Mayıs 2006 İlköğretim Çağındaki Çocukların Televizyon İzleme Alışkanlıkları

"Televizyon yayınlarından en çok etkilenen toplum kesiminin, kişilik gelişimi ve sosyalleşme aşamasında olan ilköğretim çağındaki çocuklar olduğu" gerçeğinden hareketle, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, bu etkilenme düzeyini ölçmek amacıyla, 17 ili kapsayan ve 1.719 öğrenci ile yüz yüze görüşerek gerçekleştirilen bir araştırma yapmıştır.

Araştırmanın temel amaçları, ilköğretim çağındaki (7-14) çocukların: Boş zaman etkinliklerini ve televizyon izleme eğilimi düzeyini; bilgisayar, internet ve televizyon sahiplik ve kullanım durumunu; hafta içi ve hafta sonu günlerde televizyon izleme düzeyini; hafta içi ve hafta sonu günlerde televizyon izleme saatlerini; televizyonun çocuklar üzerindeki etkilerini; beğenilen ve beğenilmeyen program türlerini ve RTÜK'ün tanınma ve bilinme düzeyini belirlemektir.

Şubat 2007 Televizyon Haberleri İzleme Eğilimleri

Araştırma, 15 ve daha üzeri yaştakilerin haber bültenlerini izleme eğilimlerini değerlendirmek ve beklentilerini tespit etmek amacıyla, 17 ilde, 3.573 denek ile yapılan yüz yüze görüşme metodu ile uygulanan anket sonucunda gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada, "Televizyon haberlerini izleme sıklığı; gün içerisinde haberleri izleme sıklığı; hafta içi ve hafta sonu haberleri izleme sıklığı ve süresi; haberleri beğenme ve beğenmeme durumu; izleyicilerin haberleri dinsel, kültürel ve siyasal bakımdan değerlendirmeleri; ayrıca doğruluk, yanlışlık, eksiklik ya da tarafsızlık konularında kanaatlerinin öğrenilmesi; haberler gösterilirken rahatsız olunan görüntü veya konular ile çocukların haberlerin sunumundan etkilenişi ve tekrar gösterimlere ilişkin düşünceler; haberlerin gündemi yansıtma durumu; haberlerin hazırlanışında meslek ahlakı ve kamu yararı gözetilmesine ilişkin kanaatlerin ve RTÜK'ten beklentiler ile önerilerin araştırılması" amaçlanmıştır.

Şubat 2007 Radyo Dinleme Eğilimleri Araştırması

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, radyo yayınlarının etkisinin belirlenmesi amacıyla bir proje geliştirerek, 21 ilde, 15 ve daha yukarı yaştaki 4.501 kişinin katıldığı anket ile bir araştırma gerçekleştirmiştir.

Araştırmanın amaçları: Hafta içi ve hafta sonu günlük radyo dinleme ve açık olma düzeyinin; hafta içi ve hafta sonu radyo dinleme saatlerinin; radyo kanallarının tercih düzeyinin; radyo yayın-

larının nereden ve nerede dinlenildiğinin; radyo ile ilgili kanaatlerin; program ve müzik türlerini dinlenme düzeyi ve tercih edildikleri radyo kanallarının; radyo kanalları ve Türkçe kullanımlarına ilişkin değerlendirmenin; reklamların izlenme düzeyinin ve reklamlarda rahatsız edici konuların neler olduğunun; RTÜK'ün bilinme düzeyi ile RTÜK'ten beklentilerin neler olduğunun belirlenmesidir.

Mayıs 2007 Kadınların Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması

Araştırma, Türkiye genelini temsilen 21 ilde, 18 ve daha yukarı yaştaki toplam 4.086 kadının katıldığı anket uygulaması ile gerçekleştirilmiştir.

Kadın izleyicilerin televizyon yayınları hakkındaki görüş ve kanaatlerinin yer aldığı araştırma, programlar hakkındaki düşüncelerini de kapsamaktadır.

Araştırmanın amaçları: Kadınların sosyo-ekonomik profilinin; hangi zaman dilimlerinde, ne kadar süre ile hangi programları, hangi kanalları izlediklerinin; izledikleri programlar ile ilgili kanaatlerinin; kadınların ve kadın cinselliğinin TV programlarında kullanımı ile ilgili görüşlerinin; reklamları izleme düzeyleri ve reklamların satın alma davranışı üzerindeki etkileri ile reklamlarda kadın ve kadın cinselliğinin kullanılması konusundaki görüşlerinin; RTÜK'e başvuruda bulunma durumlarının; TV kanalları ve programları konusundaki istek ve beklentilerinin belirlenmesidir.

Ekim 2007 Almanya'da Yaşayan Türklerin Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması

Araştırmaya, Almanya genelini temsilen 15 yaş üzeri toplam 1.005 Türk katılmıştır. Telefonla anket yöntemi ile yapılan araştırmada, izleyicilerin günde ortalama kaç saat televizyon izledikleri; daha çok hangi ülke kanallarının izlendiği; Alman ya da Türk televizyon kanallarının tercih edilme nedenleri; Alman ve Türk televizyon kanallarında daha çok ne tür programların seyredildiği gibi hususlar açık uçlu sorularla sorulmuştur.

Araştırmanın temel amaçları, Almanya'da yaşayan 15 yaş üzeri Türklerin:

Televizyon izleme eğilimlerini; hafta içi ve hafta sonu günlerinde televizyon izleme düzeyini; hafta içi ve hafta sonu günlerinde televizyon izleme saatlerini; Türk ya da Alman televizyon kanallarının izlenme oranlarını; Türk ya da Alman televizyon kanallarının tercih edilme nedenlerini; beğenilen Türk televizyon kanallarını ve program türlerini; reklamların izleyiciler üzerindeki etkilerini; RTÜK'ün tanınma ve bilinme düzeyini belirlemektir.

Ekim 2007 Özürlü Vatandaşların Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması

Televizyon yayınlarının izlenme, beğenilme, tercih edilme düzeylerini belirleyen birçok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmaların gerçekleştirilme biçimleri itibariyle, örneklem içerisinde özürlü vatandaşlarımıza rastlanma oranı yok denecek kadar az olmuştur.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, bu eksiği gidermek ve ülkemizin yadsınamaz bir gerçeği olan özürlü vatandaşlarımızın televizyon izleme eğilimlerini ve yayınlar hakkındaki düşüncelerini öğrenmek amacıyla bu çalışmayı proje haline getirmiş ve uygulamıştır.

Araştırmaya, Türkiye genelini temsilen 20 ilde, 15 ve daha yukarı yaştaki özürlü 977 kadın ve 1.511 erkek olmak üzere toplam 2.488 özürlü kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan özürlülerin, özürlerinden dolayı cevap veremeyecek durumda olanların yakınlarıyla görüşülmüştür.

Araştırmanın nerelerde ve kimlerle yapılacağı, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından belirlenen adreslerde sistematik rastgele yöntemle seçilmiştir. Örneklem, Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı'ndan alınan özürlü grupları ve bu grupların yüzdesel payına göre kotalandırılmıştır.

Araştırmanın amaçları: Hafta içi ve hafta sonu günlerde televizyon izleme/dinleme düzeyinin; hafta içi ve hafta sonu günlerde televizyon izleme/dinleme saatlerinin; televizyon kanallarının tercih düzeyinin; özürlülere dönük programlarla ilgili değerlendirmelerin; televizyon yayınlarının nereden ve nerede izlendiği/dinlendiğinin; reklamların izlenme/dinlenme düzeyinin ve reklamlarda rahatsız edici konuların neler olduğunun; RTÜK'ün bilinme düzeyi ile RTÜK'ten beklentilerin neler olduğunun belirlenmesidir.

Ağustos 2008 Televizyonlardaki Spor Programlarını İzleme Eğilimleri Araştırması

Toplumun spora duyduğu yoğun ilgi ve bunun yanı sıra RTÜK İletişim Merkezine, spor programları ile ilgili olarak gelen beğeni ve şikâyetler göz önüne alınarak Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından bir araştırma yapılmıştır.

Araştırma, Türkiye genelini temsil eden 21 il ve bu illere bağlı ilçe ve köylerde 15 yaş ve üzerindeki toplam 2.517 kişi ile görüşülerek gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada, spor programlarının 15 yaş ve üzeri izleyiciler üzerindeki etkileri analiz edilerek, spor programlarını hangi sıklıkla, nereden izledikleri, spor programı izleme alışkanlıklarının neler olduğu, spor programları ile ilgili öneri ve şikâyetleri ile deneklerin, spor programları ile ilgili olarak RTÜK'ten beklentileri ve önerileri de belirlenmiştir.

Şubat 2009 Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması - 2

2006 yılında yapılan araştırmada tespit edilen izleme eğilimlerinde herhangi bir değişiklik olup olmadığını gözlemek, değişim varsa, ne yönde olduğunu belirlemek için projelendirilen araştırma, 21 ilde, toplam 2.570 kişiden oluşan bir örneklem grubu ile yapılmıştır.

Araştırmanın amaçları şu başlıklar altında toplanmaktadır: Hafta içi ve hafta sonu günlerde televizyon izleme düzeyi; hafta içi ve hafta sonu günlerde televizyon izleme saatleri; televizyon kanallarını tercih etme düzeyi; televizyon programlarının hangi ölçüde ve hangi televizyon kanalından izlendiği; televizyonda yayınlanması istenen ve istenmeyen program türleri; televizyonda görmekten rahatsız olunan programların neler olduğu; yayınlarda rahatsız olunan görüntülerin neler olduğu; reklamların izlenme düzeyi; RTÜK'ün bilinme düzeyi ile RTÜK'ten beklentilerin neler olduğu.

Ocak 2010 Radyo Dinleme Eğilimleri Araştırması - 2

Televizyon yayınlarında olduğu gibi, radyo yayınlarının dinlenmesine ilişkin olarak 2007 yılında gerçekleştirilen araştırma sonuçlarında nelerin değiştiğini tespit etmek amacıyla projelendirilen araştırma, Türkiye genelini temsilen 21 ilde, 15 ve daha yukarı yaştaki toplam 2.600 kişi ile yüz yüze mülakata dayalı anket yoluyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada, hafta içi ve hafta sonu radyo dinleme süresi ve dinlemenin yoğunlaştığı saatler, tercih edilen radyo kanalları ve bu kanalların tercih edilme nedenleri ile Türkçeyi en iyi kullanan radyo kanalı, program ve müzik türleri açısından dinleme alışkanlıkları, radyo yayınlarının takip edildiği kaynaklar ve radyo yayınlarından rahatsızlık duyulan hususlar ile radyo hakkındaki kanaatler ve reklamların izlenme düzeyi, tespit edilmeye çalışılmıştır.

DİPNOT

1 Temel Britannica, 9. Cilt s. 298

2 Temel Britannica, 9. Cilt s. 299

CD marketlerde zor bulunan Ambient, Lounge, Chillout, Acid, Nu Jazz, Down Tempo gibi müzik türlerindeki albümler, "Dinleniyorum"da… Her Salı 21.00'de TRT Radyo 3'te…

TRT radyo 3

Dinleniyorum

Röportaj

Merdan Güven

Feridun Fazıl Özsoy Prodüktör

"TÜRKÜLER DİLE GELDİ…"

"Ah bu türküler
Türkülerimiz
Ana sütü gibi candan
Ana sütü gibi temiz
Türkülerde tüter dağ dağ, yayla yayla
Köyümüz, köylümüz, memleketimiz…"

"Ah bu türküler,
Köy türküleri
Dilimizin tuzu biberi
Memleket ahvalini onlardan sor
Kitaplarda değil, türkülerde ara Yemen'i
Öleni, kalanı, gidip gelmeyeni...
Ben türkülerden aldım haberi."

Memleket ahvalini onlardan sorar, her türlü haberi onlardan alırız… Türkülerle sevinir, türkülerle ağlarız… Sosyal ve kültürel hayatımızda bunca yer etmiş türkülerin âşıkları da vardır… Onların türkü sevdası öylesine büyük ve coşkuludur ki, yaşamlarının her anı türkü ile dopdoludur. Böylesi türkü âşıklarından biri de Merdan Güven… TRT Erzurum Radyosu Prodüktörü ve Müdür Yardımcısı…

Sayın Güven, sizinle ilgili bu tanımlama belki az ama zannediyorum ki doğru…

Beni türkülerle bu kadar özdeşleştirdiğiniz için çok teşekkür ederim.

Geçtiğimiz aylarda "Türküler Dile Geldi" adıyla bir çalışmaya imza attınız. Kitap çıktı ve bir hayli de ilgi gördü, içerisinde türkülerin hikâyeleri de var… Öncelikle kitabı hazırlama fikri nereden ve nasıl doğdu? Hazırlanmasında mutlaka birçok insanın katkısı var...

Tabii ki, türkülere olan ilgim bana ninemden ve amcamdan sirayet etmiş olmalı. Amcam çerçilik yapardı, köy köy dolaşırdı ve ben de çerçi arabasında, küçük bir çocukken onunla birlikte giderdim. Bir köyden bir köye gidene kadar çok yanık türküler söylerdi amcam. Dolayısıyla onun söylediği türküler, zihnime, beynime, gönlüme, velhasıl yüreğime nakşetmiş…

Çerçilik, bizim sosyal ve kültürel hayatımızda önemli bir yer tutar… Aynı zamanda da türkülerimizi çok iyi derleyen meslek olsa gerek çerçilik…

Çok haklısınız, zaten çerçiler de türküleri yayan, bir yerden başka bir yere götüren unsurların içinde yer almaktadır. İnsanların taşıdığı bu tür özellikler çok basit bir meziyet olmasa gerek. Zaten bu kitapta da incelediğim, yani hikâyesini aldığım "Celaloğlan" türküsünü çocukluğumda ben amcamdan duymuştum. Fakat bu türkü ne zaman meşhur oldu biliyor musunuz? Belki de ben onu duyduktan on beş yıl sonraydı; yani ben bu türküyü radyo ve televizyonlardan duyduğum zaman yirmi yaşındaydım. Ben onu beş yaşında amcamdan dinlerdim. Tırpanla ekin biçerken yüksek sesle söylerdi amcam… Etraf tarlalarda çalışan insanlar da onu zevkle dinlerdi. Ben de türkü söyleyen o büyük amcamın yanından hiç ayrılmazdım. Amcam çok güzel sesliydi de. Meğer bu çerçilik esnasında da amcam Avşar köylerinden çok fazla ağıt öğrenirmiş. Bizim yörede Avşarlar çok güzel ağıtlar yakarlardı. Onlardan duyduğu ağıtları farklı farklı köylerde, düğünlerde, eğlencelerde söylerdi.

Ben biliyorum ki türkü dünyamızda o yörenin özelliği oldukça hissedilir. Yörenin bu özelliğini kısaca söyleyebilir misiniz?

Ben Kayseriliyim. Kayseri'nin Tomarca ilçesi arasında meşhur İncilli Çavuş'un köyü de böyle Torosların eteğinde bir yer. Hemen bizim güney tarafımızdaki dağları, Torosları aştığınızda Adana ve Koca Çukurova açılır; diğer yandan da Maraş vardır. Bu coğrafyada Türk boylarından meşhur Avşarlar vardır; hani meşhur Dadaloğlu'nun yaşadığı bir yer… Avşarlarda da ağıt yakma geleneği çok yaygındır. Mesela bir Avşar, tarlasındaki armudunu keser; sonra ertesi gün bakar ki armutsuz tarla çok çirkin görünüyor, çıplak ve garip görünüyor. Bunun üzerine çok üzülür; "Eyvaaaah ben bu tarladaki armudu niye kestim, bu tarla çıplak kaldı." der ve oturur armudun hakkında bir ağıt yakar. Böyle bir hikâyeli türkü de tespit ettik. Bir armudun bile türküsü vardır buralarda…

Şimdi siz bu coğrafyayı anlatınca "Han Duvarları" aklıma geldi. Han duvarlarında da İç Anadolu'dan Toroslara uzanan yolun öyküsüne ve yakılan türkülere kısmen değinilir… Neyse şimdi o konuya girersek… Dadaloğlu, Toroslar, Avşarlar konu dağılacak… Ben tekrar kitaba dönmek istiyorum kitapta çok sayıda derlenmiş konulu türkü var, sayısı ne kadar ve türkülerin arka planına sizi yönelten ne?

Bendeki bu türkü sevdası, bu türkü düşkünlüğü beni türkülerin arka planına yöneltti; yani arka tarafta ne var ne yok onu ortaya koymaya götürdü. Bu esnada gördüm ki hikâyesi türkülerden çok daha etkili oluyormuş.

Türküleri çok dinliyoruz ama onların arkasında yatan hikâye çok bilinmez…

Türkülerin arka planı, yani hikâyeleri yavaş yavaş bazı dizilerde, türkü sevdalısı yönetmenler ve yapımcılar tarafından küçük bölümler halinde konuluyor. Bu dizilerde bir olay cereyan ediyor ve onun ardından o durumla örtüşen bir türküyü koyuyorlar. Bu türküler şu günlerde internette en çok dinlenen müzikler arasında yer alıyor. Demek ki türkünün anlattığı olayın bilinmesi, yani arka planın anlaşılması insanı çok etkiliyor.

Hep merak etmişimdir arka plan derken, ben bir takım türkülerin arka planını biliyorum. Örneğin şu anda aklıma geldi ;

"Aygül seni camekânda görmüşler,
Siyah saçın sırma ile örmüşler,
Rüyamda seni bana vermişler."
Beni yakar kor gider misin…" diye devam eden bir türkü. Bu ezgiler, zaman zaman çok hüzünlenerek dinlediğimiz türkülerdir ama arka planlarının bir kısmını biliriz, çoğunu bilmeyiz. Siz birçoğunu araştırdınız ne buldunuz arka planında?

Evet çoğunu bilmiyoruz maalesef. Bu bana çok acı gelmiştir. Yani türküler kültür hayatımızda o kadar etkililer ki biz bunun farkında değiliz herhalde.

Türküler bizi birbirimize o kadar yaklaştırıyor ki, o kadar çok benzeştiriyor ki, bunun farkına varamıyoruz galiba. Basit bir örnek vermek gerekirse bir kına türküsüne bakmak yeter. Muş yöresinin bir kına türküsü var… Bir genç kızın gelin gideceği zaman söylenen bir türkü. Bu türkü bugün o kadar yaygınlaştı ki, hani Türkiye'de homojen bir yapı yok diyenlere inat, türküler diyor ki "Doğru söylemiyorsunuz. Biz o kadar kardeşiz, o kadar dostuz, o kadar iç içe girmişiz, o kadar birbirimize benziyoruz ki, siz bunun farkında bile değilsiniz." Bakın diyor, bakın Muğla'daki bir düğünde "kınayı getir aney" türküsü söyleniyor. Edirne'deki bir düğünde "kınayı getir aney" türküsü söyleniyor.

Türkülerin arka planında dostluk, birleştiricilik var ama bir de sosyal hayatımızın çok önemli nüansları, ayrıntıları var. Orada sosyal hayatımız anlatılıyor. Örneğin ölenler, kalanlar… Göçler, depremler, ağıtlar…

Ben yaklaşık 2000 türkünün hikâyesine ulaşabildim. Hikâyeli türkülerimizin sayısı bu kadar demek istemiyorum. Bu araştırılsa tabii ki çoğalacaktır. Şimdilik benim ulaşabildiğim hikâyeli türkü sayısı bu kadar. Bütün türküler bir hikâye, bir oluş, bir olay, bir dertlenme, bir sevinç, bir sevda üzerine yakılmıştır mutlaka… Ama bunların arka planını kayda geçirmeyi bence biraz ihmal etmişiz. Ben bu umursanmayan, ihmal edilen kısmı ortaya çıkarmaya çalıştım.

Bu kitapta da bu 2000'e yakın türkünün hikâyesinin nerede, hangi eserde bulunduğunu gösteren bir liste vermeye çalıştım. Hangi türkünün hikâyesi nerede, hangi dergide yayınlanmıştır ve türkü neyi anlatıyor…

Bir anlamda başka alanlar için ya da araştırma yapanlar için iyi bir kaynakça olabilir mi?

Elbette ki… Aslında ben biraz da bunu hedefledim. Şimdi bir tiyatro yazarı diyecek ki ben "Gelin Ayşe" türküsünü oyunlaştırmak istiyorum. Hikâye orada belki dört cümleyle anlatılmıştır. Ama onu alacak senarist, geniş bir senaryo ortaya koyacak gerekirse dizi film yapacak…

Evet, biliyorsunuz ki Türk sinemasında birçok film ve bugün de televizyon dizilerinin bazıları konularını türkülerden alıyorlar. Film müzikleri ve bazı türküler dizilerle adeta özdeşleşiyorlar… O türkülerin çoğunda aşk, özlem, ah var… Hani bizim yöremizin ünlü halk ozanı Mevlüt İhsanî diyor ya;
"Dudaklarımızda
gahi Leyla,
gahi Mecnun,
gahi Arzu
gahi Kamber…
Öyle ya,
Her âşığın bir âhı var…"
şimdi o türkülerde her aşığın bir âhı var değil mi?

Kesinlikle, hemen her türkümüzde bir değil belki de bin ah vardır. "Bir tel çektim Mardin'den. Bin ah çektim derdinden" der gibi. Şimdi türkülerdeki bu arka bahçede neler varmış, ona bakmaya çalıştım. Önde yani türkünün sürekli icra edilen kısmında belki de çok basit bir şeyi görüyoruz. Fakat böyle olunca bazen çok da yanılıyoruz… Mesela türkünün şiir kısmında, "Seni topraklara vermek varmış bu zavallı kaderimde" deyince, "Aaa burada herhalde bir sevda hikâyesi var ve sevdiği de ölmüş galiba. Âşık olan kişi de buna türkü yakmış." diye

düşünüyoruz. Ama işin arka planını araştırdığımız zaman çok daha farklı bir şey olduğuna şahit oluyoruz. Her toplumda olduğu bizim toplumumuzun da sosyal problemleri var, sosyal yaralarımız var türkülerimizin arka bahçesinde. Bu türkünün hikâyesine göre ağanın kızına kulübe gibi evde yaşayan fakir bir genç sevdalanıyor. Ağa bunu çok geç fark ediyor. Ağa bu, varlıklı, etrafta saygın kişi, bir kulübede yaşayan fakir, kimsesiz ve biçare birisine nasıl kızını verir. Günler içinde etrafta söz olup dolaşıyor bu sevda. Bunu duyan ağa uzun süre sabrediyor ama bir gün sözden, dedikodudan iyice bunalınca hırsına mağlup oluyor ve kızını bıçaklıyor ve kız ölüyor. Türküyü kızın babası yakıyor, sevdalısı filan değil. Biz burada sadece türkünün sözüne bakarak bir sonuç çıkarmaya kalkışırsak yanılırız tabii…

Gün geçmiyor ki "Töre Cinayeti" haberi okumayalım… Geleneksel yapıdaki bu anlamsız töre bizim türkülerimizde işlenmiş.

Sevenler niye birleşemiyorlar? Mesela bu toplumsal bir derdimiz. Genç delikanlı hoş, dürüst, sevilen de biri belki ama bu durumda sosyal konumundan dolayı ağa kızını vermek istemiyor. Türkülerin arka planına bakınca işte böyle çok ilginç şeyler görürüz.

Çok önemli bir sosyal hadise ortaya çıkıyor.

Evet, türkülerin bu yönüne girersek belli ki yeni bir kitap ortaya çıkacak…

Kitabın hazırlanışı ne kadar sürdü?

Yaklaşık yirmi yıllık bir çalışmanın ürünü…

Epey uzunca bir süre… Öyle zannediyorum ki bu konuyla ilgili kısa çalışmalar var Türkiye'de… Ancak kapsamı dar olan çalışmalar bunlar, daha çok el altında kısa başvuru kitapçıkları gibi… Sizin çalışmanız daha kapsamlı. Başka böyle kapsamlı çalışmalar var mı?

Var tabii ki… Yusuf Ziya Demirci'yle başlayan daha sonra da Cahit Öztelli ile devam eden çalışmalar olmuştur. Bu tür eserlerin hemen hepsi bu iki önemli türkü araştırmacısının çalışmalarını taklit etmişler. Yani bir hikâye vermiş arkasından notasını vermeye çalışmış. Biz türkülere biraz daha bilimsel açıdan yaklaşmak istedik. Kitapta yüz tane hikâyeli türkümüz var. Hikâyesi olan her türkünün kaynak kişisi, derleyeni veya yayımlayanı verilmiştir… Hikâyelerdeki kahramanların, zaman, mekân, insan ilişkileri irdelenmeye çalışılmıştır. Diğer eserlerden farkı daha çok bu noktadadır.

Gördüğüm kadarıyla Erzurum'da kitabın yansıması gayet güzel... Yani entelektüel çevrede kitap ilgi gördü. Aynı ilgi Türkiye genelinde de görüldü zannediyorum. Bununla ilgili ne söyleyebilirsiniz?

Çok haklısınız, ben de şaşırdım. Henüz kitabın yayımlanmış olmasının sevincini yaşayamadan, daha 2 aylıkken Türkiye Yazarlar Birliği tarafından ödüle layık görüldü. Yani türkülere olan hizmetkârlığımızı bir ödülle süslediler sağ olsunlar.

Türkiye Yazarlar Birliği'nin bu nazik davranışı bir hakkı teslim etmenin yanı sıra aynı zamanda da benzeri ciddi çalışmaları teşvik anlamı taşıyor. Gönül istiyor ki bu söyleşi daha uzun olsun ama dergi editörünün bize ayırdığı bölümü çok aştık… Onun için bir mesajla bitirelim ve de bu kitaba katkı verenlere belki bir teşekkür etmek istersiniz...

Bu hikâyeleri anlatırken doğru ya da yanlış diye ayırmak istemedik. Hikâyenin doğrusunun çok da peşine düşmedik. Her metin, her varyant Türk kültürü için, Türk hikâyeciliği için, türkülerimiz için, edebiyatımız için bir zenginliktir, diye düşündük. Bu hikâyeleri aktarırken bir takım yanlışlar olduysa önce türküleri yakanlara, bize her türlü çalışmalarımızda ve derlemelerimizde yardım edenlere -çünkü her yere gitmedik birçoğunu telefonla da almaya çalıştık; altmış yedi ilin hemen hepsinden bir türkü ve hikâye almaya çalıştık- gönül dolusu teşekkürlerimizi ve sevgilerimizi iletiyoruz. En büyük teşekkürü ise bu türküleri yakan, o yüce gönüllü Türk halkına sunuyoruz.

Kaleminize sağlık… Bu çalışmalar ümit ediyorum ki devam edecek. Kitaba ulaşmak isteyen okurlarımız ne yapacaklar?

Kitap benim şahit olduğum kadarıyla Erzurum'da bile yok satıyor. Kitap dostları, eserin kitapçılara geldiği hafta bittiğini söylüyorlar. Demek ki türkülerin dile gelmesi bir hayli ilgi çekti. Kitap, Ötüken Neşriyat tarafından yayımlandı. Birçok dostumun internetten temin ettiğine de şahit oldum.

Fotoğraf: Mark David

Dinleyicinin Tercihi Yine TRT Radyoları

DOSYA

Biz yayıncılardan beklenen, hedef kitlenin değişimini takip edip, program format ve içeriklerini bu duruma ayak uyduracak şekilde yeniden yapılandırmamız. Toplumun dinamik bir yapı olduğu bilinen bir gerçek… İnsanımızın ilgisi, algısı, beğenisi hızlı bir değişim içinde.

Dinleyicilerin tercihleri ve bu tercihlerin altında yatan güdülere dair yeri doldurulamaz bilgileri sunan kamuoyu araştırmaları, bugün çağdaş yayıncılığın vazgeçilmezi. Kamuoyu araştırmalarının yayıncı açısından önemi, siyasetten sosyolojiye, ekonomiden kültüre hayatın her alanına dair çok değerli ve kapsamlı bilgileri önümüze seriyor olması.

Bu çerçevede Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Kamuoyu, Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı tarafından 3-15 Aralık 2009 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Radyo Dinleme Eğilimleri Araştırması-2" konulu çalışma, toplumun radyo dinleme alışkanlığının ve tutumunun tespiti açısından önem taşıyor.

Araştırma, Türkiye genelini temsilen 21 ilde, bu illere bağlı 124 ilçede toplam 167 mahalle/köyde, 15 ve daha yukarı yaştaki toplam 2600 kişi üzerinde yüz yüze mülakata dayalı anket yoluyla gerçekleştirilmiş.

Araştırmada hafta içi ve hafta sonu radyo dinleme süresi ve dinlemenin yoğunlaştığı saatler, tercih edilen radyo kanalları ve bu kanalların tercih edilme nedenleri, Türkçeyi en iyi kullanan radyo kanalı, program ve müzik türleri açısından dinleme alışkanlıkları, radyo yayınlarının takip edildiği kaynaklar, radyo yayınlarından rahatsızlık duyulan hususlar, radyo hakkındaki kanaatler ve reklamların izlenme düzeyi tespit edilmeye çalışılmış. Araştırma, dinleyici odaklı-dinamik yayıncılık anlayışına sahip TRT Radyolarının başarısını gösterirken, halkımızın sorumlu kamu hizmeti yayıncılığımıza olan ilgisini de ortaya koyması bakımından önemli.

"Yalnız Bir Radyo Kanalını Dinlemek Zorunda Kalsanız, Bunun Hangi Kanal Olmasını İstersiniz?"

Araştırma bulgularına göre, her beş kişiden üçü (% 60) düzenli olarak radyo dinliyor. Radyo dinleyicileri hafta içinde günde ortalama 3.4, hafta sonlarında ise günde 3.2 saat süreyle radyo dinliyorlar. Hafta içinde radyo dinlemenin en yoğun olduğu saatler 09.00-12.00. Hafta sonları 12.00 ile 15.00 arası. Televizyonların en çok izlendiği akşam saatlerinde radyo dinleme oranı da düşüyor. Saat 21.00'e kadar radyo dinleyenlerin oranı % 26.5 iken, bu oran saat 00.00'a kadar %18.2'ye iniyor. En uzun süre radyo dinleyenler günde ortalama 4.18 saatle Güneydoğulular. En az süreyle radyo dinleyenler ise Karadenizliler.

En fazla tercih edilen kanal sorgulandığında birinci sırada TRT Radyo kanalları, ikinci sırada Kral FM, üçüncü sırada ise Power Türk yer alıyor. TRT Radyo kanallarının dinlenme oranı toplamda %30.5…

"Yalnız bir radyo kanalını dinlemek zorunda kalsanız, bunun hangi kanal olmasını istersiniz?" şeklindeki kilit bir soruya gelen cevaplar, belirgin biçimde TRT radyo kanallarını işaret etmekte...

Neden TRT Radyoları?

Araştırmada deneklerin dinledikleri radyo kanalını tercih etme nedenleri de sorgulanmış. Bu konuda alınan cevaplar analiz edildiğinde, TRT Radyo kanallarının sevilen müzikleri, tarafsız haberleri, kaliteli ve seviyeli yayınları, net yayını, kültürel ve eğitici programları ve Türkçeyi güzel kullanışından dolayı tercih edildiği anlaşılıyor.

Haber bültenleri, haber programları, Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği, dinî programlar ve müzikler, spor programları, canlı futbol maçları, açık oturum ve tartışma programları, kültür sanat programları, klasik Türk müziği, ekonomi programları ve yarışma programları, belirgin bir farkla TRT Radyo kanallarından takip ediliyor.

Program ve müzik türlerinin
en çok dinlendiği kanallar (%)

(2009-2007 yılları karşılaştırması)

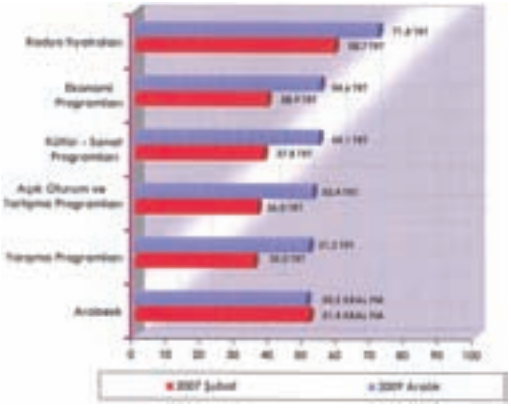

TRT Radyo kanallarının tercih edilme nedenleri arasında Türkçeyi iyi kullanma becerisinin önemli bir yere sahip olduğu; "Sizce Türkçeyi en iyi kullanan radyo hangisidir?" sorusuna gelen cevapların yüzde 38.6'sının TRT Radyo kanallarını işaret etmesinden anlaşılıyor.

Haber bültenleri ve haber programlarını dinleyenlerin tercih ettiği radyo kanalına göre dağılım (%)

Cevap veren kişi sayısı (N) = 1.364

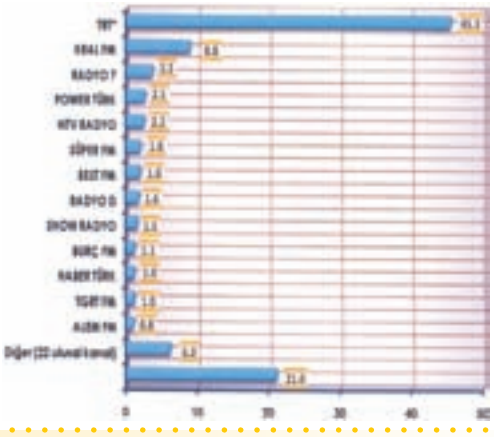

Haber Bültenleri ve Haber Programları

Dinleme sıklığı açısından %51.8 oranıyla birinci sırada yer alan "Haber bülteni ve haber programlarını" dinleyenlerin ilk tercih ettiği kanal, %45.3 gibi çok net bir oranla TRT Radyo kanalları.

Türk Halk Müziği dinleyenlerin tercih ettiği radyo kanalına göre dağılım (%)

Cevap veren kişi sayısı (N) = 959

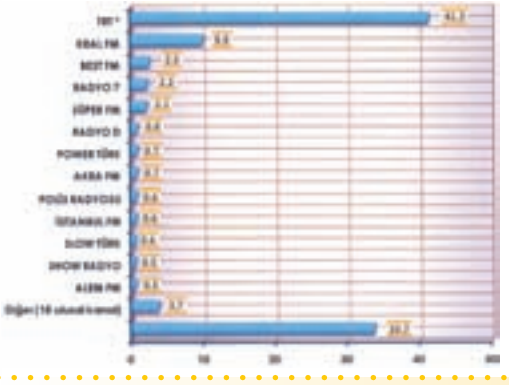

Türk Halk Müziği

En çok tercih edilen müzik türü olan Türk Halk Müziği %41.3 gibi yüksek bir oranla TRT Radyo kanallarından dinleniyor.

Türk Sanat Müziği dinleyenlerin tercih ettiği radyo kanalına göre dağılım (%)

Cevap veren kişi sayısı (N) = 791

Türk Sanat Müziği

Türk Sanat Müziği dinleyenlerinin tercih ettiği ilk kanal da %48.3 oranıyla TRT Radyo kanalları...

Kamuoyu araştırmaları dinleyicilerin beğeni, dilek, istek ve ihtiyaçlarını önemli ölçüde öğrenme, toplumdaki değişiklikleri tanıma, anlama ve değerlendirme şansını vermektedir. TRT Radyoları yıllık yayın planlamalarında öncelikle araştırmalardan elde edilen verileri göz önünde bulundurmaktadır. Bu bakımdan söz konusu araştırma da gelecekteki planlamalara ışık tutacaktır.

Radyo Dinleme, Ölçümleme ve Reklam Harcamaları Araştırmaları

2002 yılında Reklamcılar Derneği, Reklam Verenler Derneği, RATEM ve radyoların bir araya gelmesiyle kurulan RİAK'ın temel hedefleri...

DOSYA

RİAK Radyo İzleme Araştırma Kurumu

Mecra kullanımında daha verimli ve bilimsel medya planlaması yapılmasını sağlamak üzere dünyada kabul görmüş standartlarda, sürekliliği olan bağımsız araştırma verisi üretilmesini; bahsi geçen verinin akademik düzeyde bağımsız olarak denetlenmesini sağlamak,

Verinin ve veriye dayalı medya planlaması kavramının yaygınlaşması, sektörel standart haline gelmesi için çalışmak,

Reklam verenlere ve ajanslara radyonun etkin ve verimli bir mecra olduğunu anlatacak eğitim çalışmalarına destek vermek,

Dünyadaki modern araştırma tekniklerini ve bu yönde yapılan çalışmaları takip etmek, bunların Türkiye'de de hayata geçirilmesine öncülük etmek.

RİAK, hedefleri doğrultusunda 2003 yılında Radyo Dinleme Araştırması'nı, 2005 yılında Reklam Harcamaları Araştırması'nı başlatmıştır.

Özünde bir ölçümleme araştırması olan Radyo Dinleme Araştırması, günlük yöntemini kullanmakta ve halen 24 ilde, 14.500 denekle yürütülmektedir. 2010'da aylık raporlama sistemine geçilen araştırma kapsamında 27 ulusal, 25 bölgesel ve 70 yerel radyoya ilişkin dinleme oranları, erişim bilgileri, dinleme süreleri, dinleme biçimi / ortamı, dinleyicinin sosyo-demografik bilgileri gibi veriler toplanmaktadır. Verilerin analizi sonucu hazırlanan raporlar medya ajanslarının, radyoların ve reklam verenlerin kullanımına sunulmaktadır. Ajans ve reklam verenler araştırmanın çıktılarını doğru ve verimli medya planlaması yapmak amacıyla kullanırken, radyolar programlarının dinleyici üzerinde yarattığı etkiyi takip edebilir, pazarlama ve satış stratejilerini geliştirirken veriden yararlanabilir.

Radyo Dinleme Araştırması periyodik olarak ODTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Uğur Çağlı tarafından denetlenmektedir. Ayrıca araştırmayı yürüten kuruluş, RİAK'ın gerek gördüğü zamanlarda uluslararası bağımsız bir denetim şirketinin denetiminden de geçmektedir.

RİAK'ın yönetiminde sürdürülen ikinci araştırma olan Radyo Reklam Harcamaları Araştırmasında 29 ulusal, 10 bölgesel ve 4 yerel radyoda yayınlanan reklam spotları kesintisiz takip edilmektedir.

Bu sayede reklam verenler ve ajanslar hem program bazlı karşılaştırma imkânı bulmakta, hem de yayın mutabakatı gibi süreçler çok daha sağlıklı ve hızlı tamamlanmaktadır.

2009'da toplam erişimi %66* düzeyinde olan (AB SES grubunda bu oran %71'lere çıkmaktadır), araştırmalarla desteklenen radyo mecrasının, reklam yatırımlarından aldığı payın özellikle son yıllarda azaldığı bilinmektedir.

Reklamcılar Derneği verilerine göre radyo mecrasını son dört yılda toplam reklam yatırımlarından aldığı pay ortalama %3.5 seviyesinde seyretmiştir.

Yıl	Radyo reklam yatırımı**	Toplamdan alınan pay (%)
2000	47,4 trilyon TL	5,30
2001	47,6 trilyon TL	5,10
2002	54,4 trilyon TL	5,03
2003	60 trilyon TL	4,55
2004	75 milyon YTL	4,08
2005	80 milyon YTL	3,56
2006	101 milyon YTL	3,66
2007	111 milyon YTL	3,36
2008	111,51 milyon TL	3,44

* Radyo Dinleme Anaştırması – Ipsos KMG 2009 Kümülatif Raporu
** www.rd.org.tr

Yapılan araştırmalar düşüşün nedeninin küresel ekonomik krizin dışında, farklı bir sorundan kaynaklandığını ortaya koymaktadır. Bir zamanların en güçlü mecrası olan radyo, özellikle televizyonun yaygınlaşmasının ardından geri plana düşmüştür.

Bu durum mecra kullanımında yenilik ve yaratıcılık arayan reklam verenin, radyoyu destek mecra olarak algılamasına, harcamalarını bu doğrultuda yapmasına yol açmıştır.

Bahsi geçen sorun sadece Türkiye'ye has bir durum değildir. Bugün radyo reklam yatırımlarının çift haneli rakamlarla ifade edildiği pazarlarda bile mecra, benzer sınavlardan geçmiştir. Bu ülkelerde RİAK'a eşdeğer oluşumlar (örn. Radio Advertising Bureau, Radio Joint Audience Research), süreci radyo lehine değiştirmek amacıyla, araştırmalarla desteklenen uzun vadeli bir eğitim süreci başlatmış ve olumlu sonuçlar alınmıştır.

Bünyesinde radyoyla ilgili tüm tarafların -yaratıcı ajanslar, medya ajansları, radyo ajansları, ulusal, bölgesel ve yerel radyolar- temsil edilmesi, RİAK'ın sorunu farklı katmanlarda ele almasına imkân vermektedir. Dünyadaki gelişmeleri yakından takip eden ve radyolardan gelen talepleri de dikkate alan RİAK 2009'da bir seminer dizisi başlatmıştır.

Radyonun Çarpan Etkisi isimli dizi, mecranın etkili ve yaratıcı bir biçimde kullanılmasına destek vermek amacıyla gerçekleştirilen çalışmaların ilkidir.

Mayıs ve Ekim aylarında yapılan seminerlere davet edilen Radio Advertising Bureau (RAB) yetkilileri radyonun diğer mecralarla birlikte kullanıldığı zaman yarattığı etkiyi araştırmalar desteğinde anlatmıştır. Dolly Wagon Medya Bilimleri ortaklarından Jason Brownlee sunumunda, radyonun örneğin gazeteyle birlikte kullanıldığı zaman marka hatırlanırlığını 3 kat arttırdığını; internette gezenlerin %75'inin aynı zamanda radyo dinlediğini RAB araştırmalarına dayanarak ortaya koymuştur.

RAB Planlama Direktörü Mark Barber ise radyonun internetle birlikte kullanılması halinde, marka hatırlanırlığını 4 kat, televizyonla birlikte kullanılması durumunda %15 artırdığı araştırmanın ayrıntılarını, yaratıcı çalışma örnekleriyle birlikte anlatmıştır.

Radyonun her ortamda dinlenebilmesi, interaktif olabilmesi, ölçümlenmesi, hızlı prodüksiyon imkânları, uygun yapım maliyetleri önemli avantajlar olarak her iki seminerde de öne çıkmıştır. Yeni teknolojiler sayesinde mecranın bir değişim ve dönüşüm geçirdiği vurgulanırken, radyonun gelecekte eskisinden daha güçlü biçimde var olacağı belirtilmiş, internetin yeni bir sinerji yaratacağı tüm katılımcıların ortak görüşü olarak ifade edilmiştir. Ayrıca radyo için yaratıcı çalışmaya ağırlık veren ajansların temsilcileri, yerel ve uluslararası yarışmalarda elde edilen başarıları, yaratıcı radyo spotlarının iş sonuçlarına etkilerini anlatmıştır.

RİAK 2010 yılında, araştırmalarıyla sektörün bugününü düzenlerken, mecrayı geleceğe hazırlamak için de çalışmalarına devam etmeyi planlamaktadır. 2009 yılının son çeyreğinde Ipsos KMG, Reklamcılar Derneği ve Reklam Verenler Derneği'nin desteğiyle gerçekleştirilen "Kalitatif Radyo Algı Araştırması", gelecekte yapılması gerekenleri ortaya koyan önemli bir çalışma olmuştur.

Reklam verenin ve medya ajanslarının radyoyu bir reklam mecrası olarak nasıl algıladığını, planlama ve satın alma yapılırken nelere dikkat edildiğini ve mecranın gelişmesi için neler yapılabileceğini anlamak amacıyla gerçekleştirilen bu çalışma, RİAK'ın 2010 planları için önemli öngörüler kazanmasını sağlamıştır. RİAK'ın inancı teknolojiyle birlikte her yerde kolaylıkla tüketilebilir bir mecra konumuna gelen, interaktif özelliğe sahip olan radyonun yeni nesil tüketiciyle daha güçlü bir ilişki kuracağı, etkisini artıracağı yönündedir.

Özlem duyulan Türk Halk Müziği sanatçılarını türkü severlerle buluşturan program...
Arşivden Seslenenler, Radyo 4 - TRT Türkü ortak yayını ile her Salı 09.00'da...
TRT radyo 4
Arşivden Seslenenler

Necdet Şimşek

Röportaj

1977'de raportör olarak başladığı TRT'de emekli olduğu 2008 yılına kadar yüzlerce araştırmanın içinde yer aldı Necdet Şimşek...
İlk araştırmasını 1978 yılında yurt dışında yaşayan dinleyicilerin yayınlara olan ilgisini ölçmek amacıyla Kapıkule Sınır Kapısı'nda yaptı. Otuz yıl sonraki son araştırması ise Türkiye'nin radyo dinleme eğilimlerini tespit etmeye yönelikti. Necdet Şimşek sahadaki otuz yıllık deneyimini Radyovizyon okurlarıyla paylaştı.

DOSYA

Esra İlkkurşun Prodüktör

İlk araştırmanızı 1978 yılında yaptığınızı biliyoruz. Bu TRT için de bir ilk miydi?

Tabii ki bu araştırma ilk değil. Bilimsel olmasa da 1972'de TRT'nin bir araştırma yaptığını biliyorum. 1975-76'da bilimsel anlamda ilk araştırmalar başladı.

Sonuçların açıklanmadığı zannedilir aksine açıklandı, iki kitap halinde de yayınlandı ama mevcudu kalmadı. O dönemde kütüphanenin arşivleme sistemi çok verimli değildi. O nedenle bugün 1975 yılının araştırma sonuçları elimizde yok.

Bizim Dış Yayınlarda yaptığımız ilk araştırma ise kitap haline gelmedi. Kapıkule'de işçilerin Türkiye'ye yoğun olarak giriş yaptığı aylarda yaptığımız yüz yüze bir araştırmaydı. Bugün kullandığımız istatistik yöntemlerini kullanmadık. Tabloların anlamlılığını test etmek için basit bir formülle sonuç almıştık. Küçük bir araştırmaydı. TRT zaten 1984'ten itibaren bilimsel anlamda kamuoyu araştırmalarına başladı.

Siz de 1984'ten itibaren araştırmaların içinde oldunuz.

1984'te ben radyodaydım ama danışman olarak Yayın Planlama Dairesi'ndeki araştırma müdürlüğüne geliyordum. 1986'dan sonra oraya asaleten müdür olarak atandım. 2008 yılına kadar araştırma müdürü olarak görev yaptım. Başlangıç yıllarında yayınlarımızın ulaşıp ulaşmadığını tespit etmeye yönelik çalışmalar yaptık. Yayın haritası çıkarmaya çalıştık. Tabii yayınların ulaşıp ulaşmadığı kadar izlenip izlenmediği de önemli… Yayınlarınızı ulaştırabilirsiniz ama bakalım izleyici-dinleyici takip edip beğeniyor mu? 90'lı yıllarda özel radyo ve televizyon kanallarının kurulmasıyla yayınların ulaşmasının yanında dinleyici/izleyici bulabiliyor musunuz sorusunun cevabını aramaya başladık. Sizi dinliyorlar mı, o önemliydi. 90'lı yıllardan sonra içerik de bu yöne doğru kaydı. Zaman zaman yapılan bu araştırmalar periyodik hale geldi. Yılda beş – on araştırma yapılmaya başlandı. Araştırma çok maliyetli bir çalışma… Biz bu maliyeti kurumsal olarak daha aza indirmek için üniversitelerle işbirliği içinde olduk. En azından örnekleme giren illerdeki üniversitelerin araştırma ile ilgili bölümlerindeki öğretim üyeleri ve öğrencilerle işbirliği yaparak hem araştırmanın maliyetini düşürdük hem de okulların yayın araştırmaları konusunda bizden talep etmiş oldukları bilgile-

ri üniversite öğrencilerine aktarmış olduk. Yoksa takdir edersiniz ki Ankara'dan beş kişilik bir ekibi Diyarbakır'a, Kars'a, Hakkâri'ye götürmek, onların konaklamalarını temin etmek çok maliyetli.

Sistemin böyle kurulmasında maliyeti düşürmenin yanında araştırmaya dahil olan kişilerin yöreyi tanımaları da önemli olmalı…

Tabii ki… Çankaya'daki bir bireye yaklaşımınızla bir başka yörenin herhangi bir mahallesinde ya da köyündeki bireye yaklaşımınız aynı olamaz. Yöresel tarzı çok iyi bilmesi gerekiyor anketörün. Ben TRT'ye girmeden evvel Başbakanlık'ta araştırmacı olarak çalıştım. Mesela Urfa'da o yörenin geleneksel kıyafetleriyle ve yöreye uygun bir üslupla araştırma yaptık. Çünkü bazı yerlere kravatla gittiğinizde halk önlemini alıyor, istediğini söyleyemiyordu. Devleti temsilen gelindiği fikri, doğru bilgileri almamızı engelleyebiliyordu. Kimi zaman çekindikleri için, kimi zaman da saygılarından… Bu nedenle yöreyi tanıyan anketör kullanmanın ayrı bir önemi var.

Peki sahaya çıkmadan önceki hazırlık sürecinden söz edersek…

Bir kamuoyu araştırmasına başlanmadan önce, araştırması yapılacak konu projelendirilir. Örneklemin seçiminden soru kâğıdının hazırlanmasına kadar, maliyetinden tutun hangi sürede bitirileceğine kadar her konu proje içinde yer alır. Bunlar yayın araştırmaları için hayati konulardır. "Tarihin ne önemi var" diyebilirsiniz. Tarih önemlidir çünkü yayıncılıkta üç aylık periyotlar halinde hazırlanır programlar ve yaz döneminde genellikle tekrar programlara yer verilir gerek radyoda gerekse televizyonlarda. Ağustos'ta bir programla ilgili araştırma yapmak anlamlı sonuçlar vermez. Eğer bir programın izlenirliğini tespit etmek istiyorsanız, o programın yayına girmesinden bir ay sonra sorularınızı sorabilirsiniz ki insanlar o programı yakalamış, izlemiş veya dinlemiş, hakkında söyleyecek bir fikir sahibi olmuş hale gelebilsinler.

Örneklemi seçerken de Türkiye'yi temsil edecek şekilde bir hazırlık yapmak zorundasınız. 81 ilimiz var, bu 81 ili seçmek için NUTS örneklem dediğimiz sistemi kullanıyoruz. Avrupa Birliği'nin uyguladığı bu sistemde ülke belli bölümlere ayrılıyor ve ellinin üzerinde kritere dayanarak gidilecek yerler belirleniyor. Eski araştırmalarda biraz daha farklı bir yöntem izlenirdi. Her bölgenin öne çıkan illeri esas olarak alınırdı. Ama zaman içinde bu sistemi kendimiz değiştirdik. Çünkü baktığınızda Ege Bölgesi içinde yer alan her yerleşim merkezi, her il birbirine benzer olmayabiliyor. Örneğin Uşak ile İzmir arasında nasıl bir benzerlik olabilir ki?

Zaman içinde değişti bu örneklem planlaması. Her il kendi nüfusu oranında örnekleme sahip oluyor. O ilin kır-kent dağılımına bakılıyor, diyelim ki Ankara'da yaşayanların yüzde otuzu kırsalda yaşıyor, yüzde yetmişi şehirde… O zaman Ankara'da yapılan araştırmada seçilen 200 kişilik örneklemin bu oranlar doğrultusunda olmasını sağlamak zorundasınız ki doğru sonuçlar alınsın. Sonra da tabakalama yöntemiyle ilçelerin ekonomik düzeylerine göre belirleniyor gidilecek yerler. Bu verileri TÜİK'ten alıyoruz. Bölge, il, ilçe hatta sokak bazında veriler var ellerinde… Soruları soracağımız adresleri seçerken bu verilerden

yararlanıyoruz. Soru kâğıtları hazırlandıktan sonra da bir pilot çalışma yapıyoruz. Bu pilot çalışma örnekleminizin doğru seçilip seçilmediğini, soru kâğıdınızda yer alan soruların çalışıp çalışmadığını göstermesi açısından önemli... Yanlış soruları yanlış bireylere yöneltirseniz ve bu durum başlangıçta fark edilmezse dönülemeyecek hatalarla sonuçlanır araştırmanız. Bu bakımdan pilot çalışmalar bu yanlışların önüne geçilmesini sağlar.

Soru kağıtlarında çok fazla sayıda soru yer alır kimi zaman. Bu kadar fazla sayıda sorunun sorulması araştırmayı nasıl etkiler?

Yılların verdiği tecrübeyle söyleyebilirim ki bir sahada iyi sonuç alabilmek için soru sayınızı 15 ile 20 arasında sınırlı tutmalısınız. Ama kimi zaman sahaya çıkmışken birçok sorunun cevabını alma eğiliminde olunabiliyor. Yapımcı ünitelerle karşı karşıya geldiğimiz konulardan biri de buydu. Haklılar elbette. Sahaya çıkmışken mümkün olduğunca çok bilgi almak isterlerdi yapımcı üniteler. Ama bir konuda ne kadar çok soru sorarsanız o kadar az ve yanlış bilgi alırsınız. Bu bir gerçek… Eğer soruyorsanız ve bireylerden net cevap alamıyorsanız demek ki sizin sorularınızda bir problem var. Araştırmayı yapan kişinin aklında zaten bir yargı vardır, bir soruya hangi cevabı ya da cevapları alacağınızı bilirsiniz az çok… Öğrenmek istediğiniz konuyla ilgili bir cevap alıyorsanız, soru kâğıdınızda bir problem yok demektir. Ama başka şeyler söylüyorsa vatandaş, demek ki sorular doğru hazırlanmamış…

1984'ten bu yana gerek uzman gerekse proje koordinatörü olarak TRT'nin yaptığı araştırmaların içindesiniz. Araştırmalardan çıkan sonuçlara göre yeni uygulamalar yapıldı mı yayın içeriklerinde?

Elbette… Örneğin, 1987 yılında bir televizyon programı hakkında çok fazla konuşulurdu. İzlenip izlenmediği ile ilgili… O program hakkında araştırma yaptık ve sonuçlar geldiğinde anlaşıldı ki yeterince izleyicisi yok. Araştırma verileri doğrultusunda program yayından kaldırıldı. 2000'li yıllarla birlikte araştırmanın önemi kurumsal olarak da istenilen yere geldi. Gerek Radyo Dairesi gerekse Televizyon Dairesi alınan sonuçlar doğrultusunda yayınlarını şekillendirmeye özen gösterdi. Bu araştırmalardan çıkan sonuçlar TRT Reklam Dairesi'ni de yakından ilgilendirir hale geldi. Reklam verenler araştırma sonuçlarına göre bir programı tercih eder oldular. Programların devamı, yayından kaldırılması ya da yayın saatinin uzaması için gereken veriler hep bu araştırmalardan çıktı.

Görev aldığınız ilk araştırma 1978'de… 2008'de son araştırmanızdan sonra emekli oldunuz. Bu otuz yılda kaç araştırmada imzanız var?

Yüzlerce… Yüzlerce araştırma yaptık. Bunların elli-altmış tanesi herhalde kitap oldu. Rapor halinde sunduğumuz araştırmalar var. Kurumsal olarak baktığınızda Türkiye'de en çok araştırma yapan kurum olduğumuzu söyleyebilirim. Her ne kadar o zamanlar bu işi yaparken yetersiz imkânlarımız olduğunu düşünsek de bugün geriye dönüp baktığımda sayıca çok ve içerikte yararlı çalışmalar ortaya koyduğumuzu düşünüyorum. TRT'nin yapmış olduğu bu araştırmaların çoğu iletişim fakültelerinde ders olarak okutuldu. Bir araştırmanın nasıl yapılacağı konusunda bilgiler veriyordu çünkü…

Sosyoloji bölümleri için de önemli olmalı… Toplumun yıllar içinde nasıl bir değişime uğradığının da birer göstergesi çünkü bu sayısal veriler. Otuz yılda siz de bu değişimi, dönüşümü gözlemleyebildiniz. Bu kadar zaman içinde unutmadığınız bir araştırma var mı sorusuyla bitirelim.

Biraz önce yöresel anketör kullanmaktan söz etmiştik. 1986 – 87 yıllarıydı. Örneklemi Devlet İstatistik Enstitüsü'nden alıyoruz. Örneklemde il, ilçe, mahalle, sokak hatta hane bile belli. Elimizde bu örneklemle yola çıkıyoruz. Sokağın başından başlayıp herhangi bir haneye gitmiyoruz. Enstitünün işaret ettiği örneklem içinde yer alan insanlarla görüşüyoruz. Urfa'da anketör arkadaşlarımız belirlenen adreslere gidiyorlar. Diyorlar ki "TRT'nin radyo ve televizyonları hakkında ne düşünüyorsunuz"… Vatandaş da "Beyim siz taa Ankara'dan geldiniz, bizi tercih ettiniz, biz TRT sevmez miyiz, izlemez miyiz?" diye cevap veriyor. Tercih edilmiş olmak çok önemliydi onlar için…

Bir de Azerbaycan'da bir pilot çalışma yapıyoruz. TRT kanallarında yayınlanan programları izleyip izlemediklerini soruyorum. Hepsine izliyorum, çok beğeniyorum cevabını alıyorum. Sonunda "Necdet'in Dünyası" diye bir program var seviyor musunuz dedim. Onu da çok sevdiklerini söylediler. Böyle çok motive olmuş denekler var. Araştırmayı TRT adına yaptığınızı bilince misafirperverliğinden doğru cevapları vermiyor ayıp olmasın diye…

Farsça Masası

Voice of Turkey

Türkiye'nin Sesi Radyosu Farsça yayınları, 1940'lı yıllardan beri, ilkeli yayıncılık anlayışı doğrultusunda, Türkiye'nin ve dünyanın sesini Farsça konuşan dinleyicilere duyurmayı sürdürüyor.

Sina H. Alizadeh Farsça Masası

Her gün Türkiye saatiyle 11:30 – 13:00 ve 18:00 - 19:00 arasında gerçekleştirilen Farsça yayınlarının amacı ülkemizin güzellik ve özelliklerini aktarırken, dünyadaki gelişmeleri de sansürsüz ve abartısız olarak duyurmak... Politikadan sanata, turizmden tarihe her konunun işlendiği programlarla aynı dili konuşan, benzer ihtiyaçları olan hedef kitlenin beklentileri karşılanmaya çalışılıyor. Haber bültenlerinde Türkiye ve dünyada öne çıkan son gelişmeler ve olaylar aktarılıyor; bunu ilgiyle takip edilen basın özetleri ve diğer programlar izliyor. Farsça Masası'nın kendi üretimlerinin yanında diğer masalarla ortak yayınladığı pek çok program var.

Türk ve Osmanlı tarihi, Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti, Aşık Veysel'den Barış Mançoya Türk Müziği, iç ve dış politika, turizm ve benzeri konular yayın içeriğinde yer alıyor.

"Müzik Magazin", "Posta Kutusu" ve "İstanbul İstanbul" gibi programlar ülkemizin turizm potansiyelini artırmaya yönelik olarak hazırlanıyor. "Posta Kutusu" programında Türkiye'nin başarılı ses sanatçılarıyla yapılan röportajlara yer verilirken beğeni ile dinlenen bir başka program olan "Ağaçkakan"da siyaset, kültür ve ekonomi alanlarındaki gelişmeler ve olaylar irdeleniyor. Burada amaç dinleyicinin bilgilerini yenilemelerine ve yeni bir bakış açısı kazanmalarına katkıda bulunmak…

Farsça Masası'nın bir başka hedefi de Türkiye Türkçesini geniş kitlelere öğretmek… Ziyarete gelen dinleyicilerin Türkiye Türkçesiyle konuşuyor olmaları da bu hedef doğrultusunda hazırlanan programın başarısını ortaya koyuyor.

"Türkiye Penceresinden Ortadoğu", "Türkiye Avrupa Birliği İlişkileri" ve "Türk-İran Dünyası" gibi programlar, siyasi gelişmeleri, bölgedeki olayları, Türkiye'nin tutumunu, tavrını ve de uluslararası ilişkileri anlatmak ve incelemek amacını taşıyor. "Türk Dünyasından Haberler", "Anadolu Efsaneleri" ve "Tarih Boyunca Türk Başkentleri", ilgi ile takip edilen diğer programlar…

Türkiye'nin Sesi Radyosu Farsça Masası İran'da bulunan muhabiri aracılığıyla dinleyicileri ilgilendiren son dakika gelişmeleri ve olayları aktarma olanağına da sahip… Yayınları kısa dalga, internet ve uydu üzerinden takip edilebilen Farsça Masası'nın web sayfası da en çok izlenen sayfalar arasında…

Atatürk'ün "Yurtta sulh, cihanda sulh" ilkesi doğrultusunda yayınlarını sürdüren Farsça Masası'na en büyük destek de elbette dinleyiciden:

"Türkçe ve Türkiye'yi sizin radyonuzun sayesinde öğrenip bu dil ve ülkeye âşık oldum. En az üç ayda bir Türkiye'ye gelmeden duramıyorum. En çok sevdiğim müzik Türk Sanat Müziği ve birçok eserin şiirini ezbere biliyorum. Sizi ve Türkiye'yi çok seviyorum!" *(İran'ın Erak şehrinden Sait Kaemmakami)*

"Türkiye'nin gelişmesi bizim gelişmemizdir. Türkiye'nin Sesi Radyosu İran'da yaşayan ve kendi dillerinde eğitim alma hakkından yoksun olan Türklerin sesidir." *(Pınar Chela)*

" Türk Dünyasından Haberler programı çok güzel bilgiler içeriyor. Size çok teşekkür ediyorum." *(Rasol Haseli)*

" Türk Dünyası ile ilgili güzel haberlerinizden dolayı sizlere teşekkür ediyorum. İran'da yaşayan Türkler için umut kaynağısınız." *(D. Zarean)*

TRT Türkü
Gelenekten Güncele

Geleneksel kayıt şeklinden güncel ve farklı düzenlemelere... Halk müziğimizi özellikle genç dinleyenlere tanıtan program, Gelenekten Güncele... Pazartesi, Çarşamba, 12.30 Cumartesi, Pazar, 11.30'da (Radyo-4 ile ortak yayın)

Türk müziğinin gelişimi, gönüllerde yer eden nağmeleri…
Gönülden Nağmeler, Pazartesi ve Cuma 15.00'te TRT Nağme'de…

TRT nağme
Gönülden Nağmeler

Sokak Mikrofonu

Siz Bir Radyo Kursaydınız Neler Yapardınız?

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencilerine sorduk. İşte yanıtlar...

Şiir ve edebiyat ağırlıklı

Adnan Afşin
Gazetecilik Bölümü 3. Sınıf

Bir radyo kursaydım herkese hitap eden ve her dilden yayın yapabilen bir radyo olurdu. Kürtçe, Arapça ya da farklı dillerde yayın yapan, şiir ve edebiyat programlarına yer veren ve daha çok hafif müzik ağırlıklı bir radyomun olmasını isterdim. Belli bir kesime ulaşan yayınlarda popüler müzikten uzak dururdum.

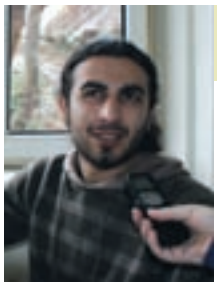

Ferhat Demir
Gazetecilik Bölümü 4. Sınıf

Daha çok muhalif olan bir radyo

Bir film vardı "Korsan Radyo" isimli. O filmdeki radyoya benzer bir radyom olsun isterdim. Daha çok muhalif olan, rock müziği ağırlıklı, Kürtçe, Arapça, Ermenice gibi dillerde de yayın yapan bir radyo… Arabesk dışında diğer müzik türlerine de yer verirdim. Kültür sanat programları, güncel olayların yer aldığı, bir kitap, bir albüm ya da bir derginin tanıtıldığı programlar olurdu. Genellikle genç dinleyiciye hitap etmek isterdim. Yaş ortalaması aynı olan kişilerde ortak beğeniyi yakalamanın zor olduğu bir ortamda yaşadığımızı biliyorum ama yine de ortak beğenileri bulmak gibi bir hedefim olurdu radyomda.

Fatih Akdoğan
Halkla İlişkiler ve Tanıtım Böl. 4. Sınıf

TRT çizgisinde bir yayın

Hayalimdeki radyonun TRT gibi olmasını isterim. Piyasaya yeni çıkmış popüler müzikleri değil de birçok müzik türünü harmanlamış bir şekilde dinleyiciye sunan bir yayın olsun. Sabahları özel radyoların dinamik sunuşuyla TRT'nin güzel Türkçesini birleştiren programlar yer alsın. Akşamları da eve dönüş saatinde özel programlar... TRT çizgisinde bir yayın olsun isterdim yani. Çok aşırıya kaçmayan bir yayın olurdu. Ben Anadolu'ya gittiğimde TRT'nin çok dinlendiğini görüyorum. O nedenle radyo kurmak istesem bu tarzda bir yayını tercih ederdim…

Magazinsel yayınlar

Uğur Bedir
Radyo, Televizyon ve Sinema Böl. 3. Sınıf

Ben bir radyo açmak isteseydim ticari amaçlı ve popüler sohbetlerin olduğu bir radyo olsun isterdim. Daha çok öğrencilerin yer aldığı ve onlara geçim imkânı sağlayacak bir radyo kurardım. Magazinsel yayınlara yer verirdim. 18-35 yaş arası dinleyiciye hitap edecek popüler müziklerin ve güncel konuların olmasını isterdim.

Ebru Karadağ
Gazetecilik Bölümü 3. Sınıf

Hedef kitlem genç kesim olurdu.

Kendi radyomu kurma şansım olsaydı geniş kitlelere hitap eden, her yaştan insanın dinleyebileceği, eğlenceli, belli temaları olan programların yer aldığı, dinleyicinin haftanın belirli günlerinde o saatte ne dinleyeceğini bildiği bir radyo kurmak isterdim. Hedef kitlem genelde genç kesim olurdu çünkü onlar Türkiye'nin önemli bir kesimini oluşturuyorlar. Ben de iyi bir radyo takipçisiyim. Sevdiğim radyo kanalları var ama ben söz programlarının yer aldığı, dramatize köşelere yer verilen programları da dinliyorum sadece müzik yayınlayan kanalları da… Ruh halime göre hepsini dinleyebiliyorum. Benim düşündüğüm, hayal ettiğim radyoda bunların hepsi belli oranlarda olabilirdi.

Söz ve müziği harmanlayan...

Serdar Çetinkaya
Radyo Televizyon ve Sinema Böl. 3. Sınıf

Yaşım gereği genç kuşağa hitap edecek bir radyom olsun isterim. Biz zaten interneti kullanarak bir radyo oluşturduk. Altı-yedi arkadaş her gün belli saatlerde program hazırlıyoruz, internet üzerinden dinlenebiliyor. Şu an yapmakta olduğumuz yayın çok da hayal ettiğim bir yayın değil açıkçası. Çünkü üzerine çok fazla okuyup araştırma yapmayı gerektiren bir alan bu. Ama herkese hitap edebilecek bir yayın olması önemli benim için. Zor belki herkesi yakalayabilmek ama günün belli saatlerinde farklı farklı program türleri ve içeriklerinde yapılan yayınla herkese ulaşabilen bir radyo kurmak mümkündür. Artık sınırlar kalktı ve herkese hitap etmek önemli hale geldi. Müzik ve sözü birbirinden ayırmak da imkânsız bir radyo yayınında… Bu nedenle sadece müzik ya da sadece konuşma olan bir yayın olmasın isterdim. İkisini harmanlayan, sözün yetmediği yerde müziğin devreye girip düşünceleri ve duyguları ifade ettiği bir yayın yapmak isterdim.

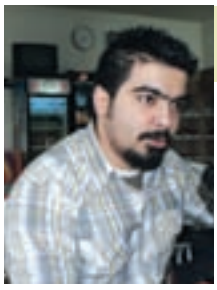

İsmail Gülüşen
Radyo, Televizyon ve Sinema Böl. 3. Sınıf

Popüler sohbetler içeren

Bizim okulumuzun İLEF adlı bir radyosu var. Canlı yayın olmadığı için ortak çalışma şansımız yok. Kendi radyo hayalimden önce, üniversite radyomuzda sürekli güncellenen, gruplar halinde çalışabileceğimiz bir ortam yaratabilmeyi isterdim. Kendi radyoma gelince… Sohbetlerin, üniversitelerde öğrencilerin kurduğu müzik gruplarının yer alacağı programların olmasını hayal ederim. Eğer bir radyom olsaydı genel dinleyiciye değil de daha çok üniversite öğrencilerine hitap ederdim. Onların beğeneceği kalitede müziklere yer verirdim. Üniversite öğrencilerine hitap eden çok radyo olmadığını düşünüyorum. Günümüzde radyolar reklam kaygısında olduğu için gençlerin beğenilerinden çok reklam getirecek programlara ve müzik türlerine yer veriyorlar. Kendi radyomda gençlerin, öğrencilerin birebir katılıp konuştuğu, onların da sorunlarını paylaşabilecekleri bir ortam sağlardım.

Siyasi bir radyo

Edip Üzen
Gazetecilik Bölümü 1. Sınıf

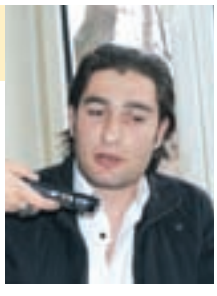

Bir radyo kurmak istesem siyasi bir radyo kurardım. Zaten piyasada müzik yayını yapan çok sayıda radyo var. Gündemle ilgilenmiyorlar. Tartışma programlarının ağırlıklı olarak yer aldığı, haber programlarının olduğu bir radyo olurdu. Müziği destek amaçlı kullanırdım. Daha çok gençlerin dinlediği akşam saatlerinde müzik programlarını tercih ederdim. Önemli olan hedefe ulaşmak… Zaten hedefe odaklandığınız zaman dinlenirsiniz…

Kenan Şener
Sosyal Bil. Ens. Gazetecilik Yük. Lisans Öğr. - Muhabir

Kooperatif tarzı bir radyo

Biraz farklı olmasını isterdim bana ait bir radyonun. Dinleyicinin sesini daha çok duyuran, çok katılımlı, ekonomik örgütlenmesini de dinleyicilerin oluşturduğu kooperatif tarzlı bir radyo kurardım. Dinleyicinin program yaptığı ya da ekonomik olarak programları desteklediği bir radyo olurdu. Dinleyicinin yorum yapabileceği ve onların katkılarıyla ekonomisini sürdürebileceği bir yayın... Radyo sahiplerinin editoryal bir sorumluluğu olmalı elbette ama dinleyicinin kendi radyosuna sahip olduğu bir kanal hayal ediyorum. Müziksiz olmaz elbette… Evde oturup da radyo dinlemiyoruz artık, çoğunlukla otomobilde açık radyolar. Bunu da hesaba katarak müzik seçimlerini çeşitli ve reklam ağını geniş tutabileceğimiz bir radyo olsun isterdim.

50'li, 60'lı yılların müzikleri

Serkan Yasin
Gazetecilik Bölümü 2008 Mezunu

Türkiye'de rock müziğe çok önem verilmediğini düşünüyorum. Bir radyo kurmak isteseydim benim gibi kaliteli rock müzik severlere hitap edecek bir kanal oluştururdum. Popüler müzikten uzak, içinde 50'li 60'lı yılların müziklerini de barındıran bir radyo... Belli bir formatı olmayan farklı müzik türlerini ardı ardına sıralayan müzik kanalı bana göre değil. Bunun yanında radyoda söz unsuru da önemli… Radyoda söz söyleyecek kişinin iletişim fakültesi mezunu olmasını, kültürel birikiminin bu alanda yeterli olmasını isterdim. Baktığınızda bugün piyasada radyoculuk yapanların pek çoğu bu alanda eğitim almamış ve sadece zaman doldurmak için şarkı aralarında anlamsız konuşmalar yapan kişiler…

TRT Dinleyici Araştırmalarının Kısa Tarihi

Hitap edilen kitlenin beğenilerini bilmek, bu beğeniler ve istekler doğrultusunda yayın içeriklerini belirlemek için yararlanırız kamuoyu araştırmalarından. Kamuoyu araştırması pek çok alanda kullanılır. Seçim öncesinde seçmen eğilimlerinin tespit edilmesinde, alınacak kararların halk tarafından benimsenip benimsenmeyeceğinin öğrenilmesinde, yayıncılıkta...

DOSYA

Esra İlkkurşun Prodüktör

Yayıncılar için kamuoyu araştırmalarının anlamı öncelikle hitap ettikleri hedef kitlenin kimler olduğunun tespit edilmesidir. Yaş, cinsiyet, meslek gruplarının, bir bütünün temsili değerlerini oluşturması kamuoyu araştırmalarının geçerliliği açısından önemlidir. Elbette yayınların ulaştığı herkese sorular sorup yanıtlarını alarak bir değerlendirmede bulunmak mümkün değildir. Bu nedenle örneklem seçimleri ve hedef kitlenin doğru temsilleri bir kamuoyu araştırmasının bilimselliği açısından büyük önem taşır.

Başlangıç yıllarında kamuoyu araştırmalarının bilimsel verilere dayandığını söylemek zor... Veriler bilimsel olmadığı gibi bir araştırmadan da söz etmek imkânsız… Yayınların içeriğinin dayandığı temeller de program yapımcılarının ve kanal yöneticilerinin sağduyusuna ve öngörüsüne dayanıyor o yıllarda... Emekli bir yapımcımızın da dediği gibi "Karanlığa kurşun sıkmaktalar". Yayınların nasıl bir topluma ulaştığı, o toplumun niteliklerinin neler olduğu, ihtiyaçlarına hitap edilip edilmediği gerçekten de karanlıkta kalan noktalar. Dünyada ve Türkiye'de yayıncılık açısından sancılı sayılan bu yıllarda yayınların kalitesi program hazırlayanların kendilerini yetiştirmelerine ve bilgi dağarcıklarını el yordamıyla dinleyiciye ulaştırabilmelerine bağlı çoğunlukla… Bu nedenle bir araştırmanın önemi ve yayınların olması gereken etkileri, yayını yapanın belirsizlikler içinde kalmasının önüne geçmesi anlamında da üzerinde konuşulmaya, tartışılmaya değer bir nokta…

Nermin Abadan "Türkiye'nin Üç Büyük Şehrinde Radyo ile İlgili Halkoyu Yoklaması" adlı kitabında dünyadaki ilk yayın araştırmasına ilişkin bilgiler veriyor. Bu bilgilere göre halkoyu yoklaması (opinion polling) usulü ile yapılan ilk büyük çaptaki radyo dinleyicileri araştırması 1920'deki Amerika Birleşik Devletleri Başkanlık seçimleri sırasında uygulanmış.

Yurtta Radyo ve Dinleyiciler

Radyo dalgaları, en büyük şehirlerinden köylerimize kadar yurt düzeyinde bir kültür birliği yaratmak yolunda en mühim hizmeti görüyor. Halk ta bunu kavramıştır. Aramızda ilk okuldağa yıllarda bir ajans bülteni ve mahdut sesli bir ses aleti gibi görülen radyo, günden güne genişliyen bir saha içinde, bir halk okulu halline gelmiştir. Müteveli kazancımı pek basıplı kazancımıza bakılı bir türlülü gösterenin Türk köylüsü de, bugün, meydanlarına bir hoparlör yerleştirilmeğe muvaffak olmuştur.

«Radyo» memleketimiz ilk meyanda görmüş olacağımız bir rakam, Türkiye'deki radyo sayımızın pek kısa bir zaman içinde 96 bin gibi büyük bir rakkma varmış olduğunu göstermesi itibarile elbiza dikkati çekecek mahiyette idi. Elde edilmiş istatistikler, memleketimizdeki radyoların halk arasında yayılışı, bunlardan istifade eden yurttaşlarımızın sayısı, dinleyicilerin tahsil derecesi ve meslekleri hakkında dikkat değer malûmat vermektedir. Bu malûmatı, vilâyetler arasında okuyucularımıza vermeği faydalı buldık. Bu rakamlar itibarı, radyo bakımından her ay bir vilâyetimiz tetkikten geçecekdir. Aşağıda Ankara'nın ve kazalarının radyo makinası ve dinleyicilerine ait tahlil vardır.

Ankara Vilâyeti

Kaç radyomuz var?

Geçen yıl yapılan radyo anketine gelen cevaplar göstermiştir ki Ankara'nın merkezinde 9499 radyo cihazı vardır. Ankara merkezine bağlı köylerdeki 87 radyo da hesaba katılacak olursa hükümet merkezimiz 9586 radyo dinliyor demektir.

Fakat bu rakam da Ankara hakkında tam fikir vermez. Ankaranın merkezden başka 11 kazası daha vardır; ve bu kazalarla köylerindeki radyolar 913 e varmaktadır. Ankara kazaları arasında en çok radyo makinası kullanan kaza Keskin'dir. Keskin'in merkezinde 40 ve köylerinde 328 radyo mevcuttur. Keskin'den sonra sırasile merkezde 76 ve köylerinde 27 radyo ile Polatlı, merkezde 93, köylerinde 6 radyo ile Beypazarı, merkezde 33, köylerinde 25 radyo ile Ayaş, merkezde 17, köylerinde 25 radyo ile Kızılcahamam, merkezde 17, köylerinde 19 radyo ile Kalecik, Nallıhan, merkezde 12, köylerinde 14 radyo ile Çubuk, merkezde 13, köylerinde 8 radyo ile Haymana, Merkezde 9, köylerinde 11 radyo ile Bala, merkezde 19, köylerinde, 1 radyo ile Ş. Kochisar gelmektedir.

Merkezi ve köylerile birlikte hükümet merkezimizin 10412 alıcı radyo cihazı var demektir.

Ne suretle işliyorlar?

Kolaylıkla tahmin edebilirsiniz ki bu radyoların hepsi elektrik cereyanile işlemiyor. Medeniyetin bu en mühim kudretini bütün kasaba ve köylerimize ulaştırabildiğimiz zaman, belki böyle bir tasnif yapmağa ihtiyaç kalmayacaktır. Ancak bugün mahdut merkezler elektrikten istifade edebilmekte, diğerleri de ya akümülâtörlü veya kalakıtlı radyo kullanabilmektedirler.

Ankaranın radyo vaziyetini bir de bu bakımdan inceliyelim.

Ankara merkez kazasının 9499 radyosundan 9344 ü elektrikle çalışmakta, merkez kazaya bağlı köylerdeki 87 radyodan 64 ü elektrik ten istifade etmektedir. Kazalardan, elektriği bulunan Keskin, Polatlı elektrikle işleyen radyo kullanabilmektedirler. Keskin'de 300 ve Polatlı'da 13 makina bu cümledendir. Böylece Ankaranın 10412 radyosundan pek mühim bir kısmı, 9721 i elektrikle çalışıyor.

Ötekilerden 523 ü akümülâtörlü radyodur. Elektriği olan ve olmıyan bütün kazalarda akümülâtörlü radyo vardır. Geriye kalan 168 i de kazanlık şektindedir; ve bunlardan, daha çok, ikide bir akümülâtör doldurma zarlığı yüzünden, merkezlerden uzak bulunan köyler istifade etmektedirler.

Dinleyicilere gelince

Radyo, ilk zamanlarda lükstere sayılırdı. Bu itibarla yalnız içtimai mevki itibarile yükselmiş yuvdaşlar arasında rağbet görürdü. Halbuki bugün radyo, bir evin lüks eşyaları arasından çoktan çıkmış bulunuyor. O, tabii bir ihtiyaç olmuştur. Ankara'da, radyo dinleyicilerini tahsil derecelerine göre hesaplayan bir istatistik bu bakımdan ciddiye alınıp değer bir netice vermiştir. Ankara'daki 10412 radyo makinasından 3616 sının sahibi yüksek tahsil görmüştür. Bunların da 3470 gibi pek mühim bir ekseriyeti merkez kaza içindedir.

Öteki dinleyicilerin tahsil vaziyetleri de şöyledir: Bu dinleyicilerden 1426 sı ilk 2483 ü orta 1323 i lise, 553 ü meslek okulu mezunudurlar. 342 sinin tahsili bilinmemekte, 671 i de hiç bir tahsil müessesesinden geçmemiş bulunmaktadırlar.

Bu rakkamlar, üzerinde durmağa değer. Zira bize, içtimai gelişmemizin iş uçlarını verecek kadar manalıdırlar.

Dinleyicilerin meslekleri

Radyoyu en çok kimler kullanıyorlar? Bu sualle de bugün artık bir iki kelime ile cevap verilemez. Çünkü radyoyu herkes kullanmaktadır. Herkesin de evinde radyo bulunabilir. Ameli hayat içinde gündüz gördüğü hizmet ne olursa olsun her yurttaş akşam evine döndüğü zaman kendisini bütün dünyada dolaştıracak tılsımlı bir kutunun huzuruna geçmek ve dünyaya o yoldan bağlanmak ihtiyacını duymaktadır.

İşte misali:

Ankaranın 10.412 radyo cihazından 6.663 ü umumi hizmetler erbabındadır. 1571 inin sahibi tüccardır, 118 i ziraatle, 888 i sanayiile, 95 i nakliye işlerile, 68 i şahsi hizmetlerle uğraşır. 1003 ünün ise meslekî yoktur.

Kaç kişi dinliyor?

Zannedersiniz ki her radyosunu başında yalnız bir kişi vardır. Ev az nüfuslu ailede bile radyo öğretmeninin talebesi biri, ikiyi aşar. Kaldı ki bugün kahvelerde, gazinolarda halk radyodan haber dinlemek için toplanmaktadır.

Ankara'yı bir de bu bakımdan gözden geçirelim: Radyo anketine verilen cevaplardan anlaşıldığına göre Ankara Vilâyet hududu içindeki radyolardan 10.057 si evlerde 355 i müesseselerde, halkevlerinde, halkodalarında, kahve gazino, lokanta gibi halkın topluca bulunduğu yerlerde, resmi dairelerde, kışlalarda ve otomobillerdedir.

Yalnız Ankara içinde bulunan evlerdeki radyolardan 43.730 vatandaş istifade etmektedir. Bunlardan 32.065 i 15 yaşından büyük, 11.665 i de bu yaştan küçüktür.

Radyo programları yapılırken küçüklere saatler ayırmanın lüzumu şimdi daha iyi anlaşılıp gerektir. Ankara dinleyicilerinin dörte birini küçük yavrular teşkil ediyorlar. Onlar da radyoda kendilerine bir şeyler öğreten, bir şeyler veren, kendilerinin zevk ve ihtiyaçlarına göre hazırlanmış program aramakta elbetteki haklıdırlar.

Evlerdeki radyo dinleyicilerinin yine pek mühim bir ekseriyetini merkez halkı teşkil etmektedir. Belediye hududu haricindeki radyolardan istifade eden yuvdaşların sayısı 3771, ve dahildekilerin sayısı 39.953 dür.

Umumi yerlere gelince, bunlarda 355 makine; 49.527 dinleyici vardır.

Şu hale göre Ankara merkez ve kazalarile köylerindeki 10.412 radyo, 93.257 vatandaş tarafından dinlenilmektedir. Her radyoya, ortalama bir hesapla 9 dinleyici düşüyor demektir.

İngiltere'nin büyük yayın kuruluşu BBC de bütün İngiltere'yi kapsayan yayın şebekesinin dinlenirliğini ölçmek amacıyla 1936 yılında bir araştırmaya başlamış ve bu araştırma 1939 yılında sonuçlanmış.

Yaklaşık 90 yıllık bir geçmişi var bilimsel anlamda yapılan kamuoyu araştırmalarının. Peki Türkiye bu araştırmaları ne zaman yakalamış?

1927'de düzensiz başlayan radyo yayıncılığı 1940'lı yıllarda en üst seviyesine ulaşıyor ancak düzenli bir program anlayışından söz etmek mümkün değil. O yılların popüler dergilerinden olan Radyo dergisi Türkiye'deki radyo alıcılarının sayısını il il veriyor. Bu dergileri ardı ardına incelediğinizde radyo alıcılarının sayısında nasıl bir artış olduğunu gözlemlemek mümkün. Derginin 15 Mart 1942 tarihli dördüncü sayısında şu bilgiler yer alıyor:

1941 yılı itibariyle Ankara'nın merkezinde 9.499 radyo cihazı bulunmakta. Ankara merkezine bağlı köylerdeki 87 radyo da hesaba katılacak olursa Hükümet Merkezimiz 9.586 radyo dinliyor demektir. Bu sayıya Ankara'nın kazaları dahil de-

ğildir. Dinleyicilere gelince; radyo ilk zamanlarda lüksten sayılırdı. Bu itibarla yalnız içtimai mevkii itibariyle yükselmiş yurttaşlar arasında rağbet görürdü. Halbuki bugün radyo bir evin lüks eşyaları arasından çoktan çıkmış bulunuyor.

Ankara'daki 10.412 radyo cihazından 3.616'sının sahibi yüksek tahsil görmüştür.

Radyoyu en çok kimler kullanıyorlar? Ameli hayat içinde gündüz gördüğü hizmet ne olursa olsun her yurttaş akşam evine döndüğü zaman kendisini bütün dünyada dolaştıracak tılsımlı bir kutunun başına geçmiş ve dünyaya o yoldan bağlanmak ihtiyacını duymaktadır. İşte misal: Ankara'nın 10.412 radyo cihazından 6.663'ü umumi hizmet erbabındadır. 1.571'inin sahibi tüccardır. 118'i ziraatle, 888'i sanayiyle, 95'i nakliye işleriyle, 68'i şahsi hizmetlerle uğraşır. 1.003'ünün ise mesleği yoktur.

1977
Pazarları
Yurt haberleri
Güreş müsabakaları

Kaç kişi dinliyor? Zanneder misiniz ki her radyonun başında yalnız bir kişi vardır. En az nüfuslu ailede bile radyo öğretmeninin talebesi biri, ikiyi aşar. Kaldı ki bugün kahvelerde, gazinolarda halk radyodan haber dinlemek için toplanmaktadır. Radyo anketine verilen cevaplardan anlaşıldığına göre Ankara vilayet hududu içindeki radyolardan 10.057'si evlerdedir. Evlerdeki radyolardan 43.730 vatandaş istifade etmektedir. Bunlardan 32.065'i 15 yaşından büyük, 11.665'i de bu yaştan küçüktür. Radyo programları yapılırken küçüklere saatler ayırmanın lüzumu şimdi daha iyi anlaşılsa gerektir.

Bu tür anketler yıl boyu dergide yer almış, Ankara'yı İstanbul, Samsun, Konya, Antalya, Bursa, Eskişehir gibi illerde yapılan anketler izlemiş. Elbette bunu bilimsel anlamda bir kamuoyu araştırması saymak mümkün değil.

Ancak o yılların dinleyici profilini görmek ve göstermek anlamında önemli bir çalışma… Ülkemizde kitle iletişim alanında yapılan araştırmaların tarihine baktığımızda çok uzaklara gidemiyoruz. Radyonun doğrudan etkisini ölçmek üzere yapılan ve sonuçları değerlendirilen ilk araştırma Siyasal Bilgiler Fakültesi İdari Bilimler Enstitüsü Halkoyu Araştırma Grubu (SİHAG) tarafından yapılmış. Prof. Dr. Aysel Aziz, "Radyo İzleyici Araştırmaları" notlarında bu araştırmanın üç büyük il merkezinde (Ankara, İstanbul, İzmir) yüz yüze görüşme tekniğiyle yapıldığına ilişkin bilgiler veriyor. Genel olarak radyoyla ilgili sorularda; radyonun dinlenmesi, dili, tanıtım yayınlarına ilgi ve dinleyicinin politik, ekonomik, yönetsel konularda bilgi derecesini ortaya çıkarmaya çalışan bu araştırma bulguları dinleyicinin eğilimlerini belirliyor ve yayıncılara küçük de olsa bir bakış açısı sunuyor.

1987
Arkası Yarın
Günaydın
Gecenin İçinden

TRT'nin kendi girişimiyle yaptığı ilk araştırma ise 1974'te radyo yayınlarıyla ilgili…

Radyo yayıncılığında kuşak program anlayışına geçen TRT o dönemde bu yayın biçiminin dinleyiciden nasıl bir tepki aldığını belirlemek üzere bir saptama çalışması yapıyor bu araştırmayla. 1984'ten itibaren TRT izleyici/dinleyici araştırmalarını düzenli hale getiriyor ve o yıldan sonra yılda en az iki kere hem televizyon hem de radyo için ayrı araştırmalar yaptırıyor. Bu araştırma sonuçlarını da kitap halinde yayınlıyor.Sonuçlar yıllar içinde Türkiye'de değişen dinleyiciyi gözlemlemek ve TRT yayınlarının değişen kitleye göre düzenlenip düzenlenmediğini görmek açısından bilgiler sunuyor bize…

Dergimizin bu sayısında dinler/izler kitle eğilimlerinin belirlendiği araştırmaları incelerken rastladığımız ilginç noktaları on yıllık aralıklarla aktararak son otuz yılın bir değerlendirmesini sunmak istedik. İşte 1977'den 2008'e TRT'nin yaptığı kamuoyu araştırmalarından bazı sonuçlar:

1977 Ankara İli Radyo Dinleyicileri Araştırması

Sorular Ankara'da 2.104 bireye yöneltilmiş. O dönemdeki tanımlamayla hane halkı reisine… Hane halkı reisi 1977 yılı koşullarında hanede demografik sorulara cevap verecek yetkili kişi çünkü… İlk dokuz soru yaş, cinsiyet, gelir durumu gibi demografik özellikleri belirlemeye yönelik. Bu sorular evin reisinden öğreniliyor sonraki sorular da tesadüfen evden seçilen bireylere soruluyor.

1977'deki bu araştırmada "Radyoyu En Çok Hangi Günler Dinliyorsunuz?" sorusuna %35 gibi yüksek bir oranda "Pazar Günü" cevabı verilmiş. En çok radyo dinlenen saatler ise 09.00-13.00 arası…

Radyo haberlerinde en çok ilgi duyulan haber türü %62.5 ile yurt haberleri…

Haber kaynaklarının inanılırlığı ve güvenilirliği üzerine sorulan soruda gazeteler %8.65'lik düşük bir oran alırken, radyo haberleri %85.15 gibi yüksek bir oranda güvenilir bulunuyor.

Dinleyicilerin %33.75'i radyoda futbol müsabakalarının yayınlanmasını isterken, %21.58'i güreş müsabakalarının yayınlanmasından yana…

1987 Yılı Radyo ve Televizyon Programları Kamuoyu Araştırması

13 ilde toplam 9.000 kişiyle yapılan geniş katılımlı bu araştırmada 1985 yılının Genel Nüfus sayımındaki veriler ölçüt olarak kullanılmış.

Araştırmanın yapıldığı 13 ildeki 9.000 kişiye radyo yayınları ile ilgili yedi soru sorulmuş.

Bireylerin radyo dinleme sıklıkları, en çok hangi radyonun dinlendiği (ki o dönemde sadece TRT radyo kanalları, polis ve meteoroloji radyoları mevcut) genel olarak yayınlarla ilgili görüşler, dönemin programlarından "Günaydın", "Günün içinden" ve "Gecenin İçinden" ile ilgili görüşler alınmış.

1987'deki bu araştırmada yerleşim yerine göre radyo dinleme oranlarına bakıldığında kırsal kesimde %54.9 gibi yüksek bir oranda radyo dinlendiği ve bu radyo kanalının da TRT Radyo-1 olduğu belirlenmiş. En çok dinlenen programların sıralanması istendiğinde "Arkası Yarın", "Günün İçinden" ve "Günaydın" programları ilk üç sırayı almış.

Günaydın programı kır kesiminde yaşayan dinleyicileri tarım, hayvancılık ve ormancılık konularında aydınlatması ve bilgi vermesi açısından beğenilen bir program olarak karşımıza çıkıyor.

Aynı şekilde "Günün İçinden" ve "Gecenin İçinden" programları da "Dinleyicileri sosyal, ekonomik, kültürel ve sportif olaylardan haberdar etmesi" nedeniyle dinleniyor.

1999 Yılı Radyo ve Televizyon Yayınları İzlenme ve Eğilim Belirleme Kamuoyu Araştırması

1999 yılının Nisan ve Mayıs aylarında saha çalışması yapılan kamuoyu araştırmasının değerlendirmesi Haziran 1999'da tamamlanmış.

16 ilde 2.581 kişiyle yüz yüze yapılan görüşmede en çok dinlenen radyo kanalı %34.8 ile TRT FM...

En çok dinlenen saatler ise aradan geçen yirmi yılda farklılık göstermiş ve 13.30-18.00 arasında çıkmış. Bireylerin radyo kanallarında en çok dinlemek istedikleri müzik türü ise % 63.9 ile Türk Halk Müziği…

1999
TRT FM
13.30-18.00
Türk Halk Müziği

Nisan 1999 araştırmasında bir de dinleyiciye "Yalnızca Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği yayını yapan bir radyo ister misiniz?" sorusu sorulmuş. Buradan alınan sonuç ise %67.9 oranında olumlu.

2008 Yılı Türkiye Geneli Radyo Yayınları Kamuoyu Araştırması

32 ilde, bu illerin ilçe ve köylerinde yapılan araştırmada 3.521 bireye soru yöneltilmiş. Soruların tamamı radyo dinleme eğilimleri ve radyoda tercih ettikleri program ve müzik türleri üzerine… Bireylere radyoyu dinledikleri yer sorulduğunda kadınların evde, erkeklerin araçta dinleme oranları en yüksek düzeyde… En çok dinlenen radyo %37.1 oranında TRT FM…

TRT Radyolarındaki haberlere güvenme oranı %85.5...

Haberlere olan güven 1977'den 2008'e kadar geçen otuz yılda herhangi bir değişikliğe uğramamış, TRT haberlerinin en güvenilir kaynak olmayı sürdürdüğü de bu sonuçlardan anlaşılıyor.

Bireylere TRT'yi çağrıştıran sözcükler de sorulmuş bu araştırmada; %88.1 oranında sıcak cevabını, güçlü, özgün ve güvenilir sözcükleri takip ediyor. Radyoyu dinleme saatleri ise ağırlıklı olarak 08.00-10.00 arası…

2008
Sıcak
Güçlü
Özgün
Güvenilir

KAYNAKÇA

Abadan, Nermin, Türkiye'nin Üç Büyük Şehrinde Radyo ile İlgili Halkoyu Yoklaması, TRT Kütüphanesi

Aziz, Aysel. Radyo ve Televizyon İzleyici Araştırmaları, A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi, Basın Yayın Yüksek Okulu Yıllığından, Doğan Matbaası, 1977, Ankara

Radyo Dergisi, Dördüncü Sayı, 15 Nisan 1941,

Cankaya, Özden. Bir Kitle İletişim Kurumunun Tarihi: TRT 1927- 2000, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2002

Ankara İli Radyo Dinleyicileri Araştırması Ayrıntılı Sonuçları, TRT Basılı Yayınlar ve Kitaplık Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1977

Radyo ve TV Programları Kamuoyu Araştırması, TRT Yayın Planlama, Koordinasyon ve değerlendirme Dairesi Başkanlığı, Ankara, 1987

Radyo ve Televizyon Çocuk Programları Kamuoyu Araştırması, TRT Yayın Planlama, Koordinasyon ve değerlendirme Dairesi Başkanlığı, Ankara, 1988

Radyo-Televizyon Yayınları İzlenme ve Eğilim Belirleme Kamuoyu Araştırması, TRT Yayın Planlama, Koordinasyon ve değerlendirme Dairesi Başkanlığı, Ankara, 1999

Bir Prodüktörün Kaleminden

Ortaçağın Işıkları

Maksut Özdemir Prodüktör

SİNYAL

SES : Merhaba sevgili dinleyenler...

On birinci yüzyılda İslam dünyasında, Selçuklular tarafından sağlanan dirlik ve düzenlik, pek çok alanda olduğu gibi entellektüel alanda da etkisini göstermekte gecikmemişti. Nitekim Selçuklu devletinin kuruluşundan beş-altı yıl sonra doğduğu tahmin edilen Nişaburlu Ömer El-Hayyam, döneminin en özgün çalışmalarını ortaya koyan bilim adamı olarak dikkatleri üzerinde topladı. Ömer Hayyam, hem bir şair hem astronom hem de önemli bir matematikçiydi. Dünya onu daha çok şair yönüyle tanıdı. Çünkü oldukça gerçekçi bir yaklaşımla kaleme almış olduğu dörtlüklerinde, genellikle hayat, aşk, insan, öte dünya gibi konuları işlemiş ve çok akıcı bir üslup kullanmıştı. Kendi içinde konu bütünlüğü gösteren dörtlüklerine 'rubai' adı verilmekteydi. Ömer Hayyam'ın rubaileri, 1859 yılında, İngiliz Edward Fitzgerald tarafından başarılı bir şekilde tercüme edilip Londra'da yayımlanınca Batı dünyasında büyük bir etki yarattı. Çok geçmeden Hayyam'ın rubaileri Amerika, Fransa ve diğer ülkelerde de tercüme edilip yayımlandı. Londra'da İngiliz edebiyatçıların öncülüğünde bir 'Hayyam Kulübü' kuruldu. Sonraki yıllarda Hayyam'a ait olduğu ileri sürülen pek çok dörtlük çıktı ortaya. Oysa Hayyam'ın rubaileri üzerinde araştırma yapan uzmanlar, Ömer Hayyam'ın çok fazla rubaisi olmadığını, Ömer Hayyam'a mal edilen 1200 kadar dörtlükten sadece yirmi-otuz kadarının ona ait olduğunu belirlediler.

MÜZİK : GEÇİŞ

SES : Ömer Hayyam'ın bilim tarihini ilgilendiren yönü, onun astronomi ve matematik alanındaki çalışmalarıydı. Çünkü Ömer Hayyam, on birinci yüzyılın en önemli matematikçilerinden biriydi. Hayyam'ın doğum ve ölüm tarihleri hakkında çok değişik bilgiler vardı kaynaklarda. Bilim tarihçileri, kesin tarihlere ulaşamayınca Ömer Hayyam'ın doğum ve ölüm tarihleri hakkında belirli zaman aralıklarını esas almakla yetindiler. Doğum ve ölüm yeri hakkında herhangi bir şüphe yoktu. Bugün, İran'ın Horasan eyaleti sınırları içinde yer alan Nişabur kentinde doğmuş ve yine burada ölmüştü Ömer Hayyam. Kaynakların büyük çoğunluğu, Ömer Hayyam'ın doğum tarihi olarak 1044 ile 1048 tarihini veriyordu. Ama onun 1020 tarihinde doğmuş olduğunu ileri süren kaynaklar da yok değildi. Ölüm tarihi konusunda da benzer farklılıklar bulunuyordu kaynaklarda. Bazıları Ömer Hayyam'ın 1136 yılında öldüğünü söylerken, bazıları 1131 yılını ileri sürüyor, bazıları da 1124 yılında öldüğünü belirtiyordu. Büyük Selçuklu Devleti, 1040 yılında Dandanakan Savaşı'nda Gaznelileri yenerek kuruluşunu adeta tescil ettirmiş ve 1092 yılında ünlü vezir Nizamülmülk'ün, arkasından da Sultan Melikşah'ın ölümüyle dağılma sürecine girmişti. Bu süreç, on ikinci yüzyılın ilk yarısında, Büyük Selçuklu Devleti'nin ortadan kalkmasıyla son buldu. Selçuklu Devleti'nin kuruluş ve yıkılış tarihleri göz önüne alındığında, Ömer Hayyam'ın, Selçukluların İran'a egemen olduğu dönemde yaşadığı gerçeği çıkmaktaydı ortaya…

MÜZİK : GEÇİŞ

SES : Ömer Hayyam, kesin olmamakla birlikte 1048 yılında Nişabur'da doğmuş ve 1131 yılında da yine Nişabur'da ölmüştü. Selçuklu Sultanlarının iltifat ve himayesine mazhar olan Hayyam, özellikle Nizamülmülk ve Sultan Melikşah'tan büyük destek görmüştü. Nizamülmülk ile olan yakınlığı ve saraydan görmüş olduğu destek, onun Nizamülmülk'le okul arkadaşı olduğu söylentisini çıkarmıştı ortaya. Bu söylenti giderek dallanıp budaklanmış, Nizamülmülk ve Hayyam ikilisinin arkadaşlık grubuna, İsmailiye tarikatının kurucusu Hasan Sabbah'ı da eklemişti. Bu söylentinin ayrıntıları ise oldukça ilgi çekiciydi. Söylentiye göre; Nişabur'da eğitimlerini sürdüren üç genç, zamanla tanışıp arkadaş olmuşlardı. Birbirlerini çok seviyor ve iyi anlaşıyorlardı. Bu sevgi ve anlayış bağı, zaman içinde birbirlerine karşı güven duygusunu da geliştirmişti. Ve günlerden bir gün, bu üç arkadaş, kendi aralarında anlaşıp bir karar aldılar. Aldıkları karar şöyleydi: İçlerinden herhangi birisi, ilerde yükselip önemli mevkilere gelirse, diğer iki arkadaşına mutlaka yardım edecekti. Bu konuda birbirlerine söz verdiler. Bu üç arkadaştan biri olan Nizamülmülk, zaman içinde yükseldi ve güvenilir, zeki ve yetenekli bir devlet adamı oldu. Çünkü Nişabur'daki eğitimini tamamladıktan sonra, Çağrı Bey'in oğlu Alparslan'ın hizmetine girmişti. Tuğrul Bey'in 1063 yılında ölmesinden sonra Selçuklu Devleti'nin başına Alparslan geçti. Alparslan'ın ilk icraatlarından biri, Nizamülmülk'ü baş vezir olarak atamak oldu. Alparslan, 1072'de öldü ve yerine oğlu Celaleddin Melikşah geçti. Nizamülmülk, yirmi yıl süreyle Melikşah'ın baş vezirliğini yaptı. Nizamülmülk, vezir olur olmaz, Nişabur'daki arkadaşlarına vermiş olduğu sözü hatırladı ve onlara Selçuklu sarayında değişik görevler önerdi. Öneride bulunduğu bu iki arkadaşından birisi Hasan Sabbah, diğeri de Ömer Hayyam'dı. Ömer Hayyam, Nizamülmülk'ün bütün ısrarlarına rağmen, sarayda görev almak istemedi. Sadece bilimsel çalışmalarını sürdürebilmesi için yardım ve destek istedi. Bunun üzerine kendisine bağlanan mütevazı bir parayla bilimsel çalışmalarını sürdürdü. Hasan Sabbah ise, Nizamülmülk'ün önerisi üzerine Selçuklu sarayında sekreter olarak göreve başladı…

MÜZİK : GEÇİŞ

SES : Hasan Sabbah, Selçuklu sarayındaki görevini sürdürürken, bu görevi kendisine sağlamış olan arkadaşı Nizamülmülk'ü kıskanmaya başladı. Amacı, onu gözden düşürüp yerine geçmekti. Bu amaçla, türlü çeşit entrikalar çevirmeye yöneldi. Bu durumu fark eden Nizamülmülk, Hasan Sabbah'ı saraydan uzaklaştırdı. Saraydan kovulmayı bir türlü hazmedemeyen Hasan Sabbah, İsmailiye tarikatını kurdu ve taraftarlarıyla birlikte İran'ın batısında yer alan dağlık bölgeye çekildi. Bu dağlık bölgedeki Alamut kalesini kendine karargâh olarak seçen Hasan Sabbah, müritleriyle birlikte tarihin görmüş olduğu en kanlı terör örgütünü oluşturdu. Bu tarikatın üyeleri, vecd haline geçebilmek için haşhaştan elde edilen afyon kullanıyorlardı. Bu nedenle Hasan Sabbah'ın tarikatı, 'Haşhaşilik' diye de anılıyordu. Haşhaşi müritleri, düşman belledikleri kimselere suikastlar düzenleyerek ortadan kaldırıyorlar, sonra kaçıp Alamut kalesine sığınıyorlardı. Alamut kalesi çok iyi tahkim edilmişti ve sarp kayalıklar üzerine kurulmuş olduğu için bir türlü zaptedilemiyordu. Söylentiye göre, Haşhaşi müritleri, 1092 yılında Nizamülmülk'ü bıçaklayarak öldürdüler. Aynı yıl içinde Melikşah da, zehirlenerek ortadan kaldırıldı. Böylece Hasan Sabbah, saraydan kovulmasının öcünü almış oldu.

MÜZİK : GEÇİŞ

SES : Halk arasındaki bu söylenti, bazı kaynaklarda bu şekliyle yer aldı. Ancak bazı kaynaklar, bu söylentinin doğru olamayacağını savunmaktaydı. Çünkü Nizamülmülk 1018'de doğmuştu. Ömer Hayyam'ın doğumu ise bazı kaynaklarda 1048 olarak belirtiliyordu. Yani bu iki insan arasında 30 yıllık bir yaş farkı vardı. Böylesine büyük yaş farkı olan iki insanın okul arkadaşı olması, pek de mümkün değildi. Büyük bir ihtimalle bu üç isim, bir şekilde tanışmışlardı ve halk da bu tanışıklık temelinde bu söylentiyi ortaya çıkarmış, bir takım asılsız eklemelerde bulunmuştu. Ancak, kaynakların büyük çoğunluğu, Nizamülmülk'ün Haşhaşi müritleri tarafından öldürüldüğü konusunda hemfikirdi. Ayrıca, Ömer Hayyam'ın Nizamülmülk ve Selçuklu Sultanları tarafından korunup desteklendiği de, pek çok kaynak tarafından doğrulanıyordu. Yeniden buluşmak dileğiyle hoşça kalın…

SİNYAL

NOT

Programın yayınlanmış bütün bölümlerini, "trt.net.tr" adresindeki PODCAST sayfasından, "Ses Podcast" başlığı altında yer alan TSR, "ORTAÇAĞIN IŞIKLARI" sekmesini tıklayarak dinleyebilirsiniz.

YIL 1920

Neslihan Değirmencioğlu Prodüktör

Bodrum katı üzerinde yer alan tek katlı, büyükçe bir salon ve küçüklü büyüklü dokuz odadan oluşan yapı, dış cephesinde yer alan geniş saçakları, kemerleri ve iki balkonuyla döneminin alçakgönüllü mimarisini yansıtıyordu.

Dışarıdan bakıldığında tek katlı bu taş binanın pencerelerine asılmış olan ufak bayraklar dışında dikkati çeken olağanüstü bir durum yoktu. Oysa içeride 22 Nisan 1920'de yapılan çağrı ile yurdun çeşitli illerinden gelen mebuslar, oturmaları için dizilen okul sıralarında yerlerini almışlar, heyecan içinde, kapının karşısına konulmuş olan tahta kürsüye konuşma yapmak üzere çıkan en yaşlı üyeyi, Sinop Milletvekili Şerif Bey'i dinlemeye hazır bekliyorlardı.

"Bu Yüksek Meclisin en yaşlı üyesi sıfatıyla ve Allah'ın yardımıyla milletimizin iç ve dış tam bağımsızlık içinde alın yazısının sorumluluğunu doğrudan doğruya yüklenip, kendi kendisini yönetmeye başladığını bütün dünyaya ilan ederek, Büyük Millet Meclisi'ni açıyorum."

Şerif Bey'in yaptığı açılış konuşmasıyla, millî egemenliğe dayalı yeni Türk devletinin temellerinin atılmakta olduğu bütün dünyaya ilan ediliyor, bu gösterişsiz ve küçük taş bina, Kurtuluş Savaşı'nın bütün askeri ve politik kararlarının verileceği 23 Nisan 1920'de büyük coşku ve dualarla açılan "Büyük Millet Meclisi"ne ev sahipliği yapıyordu. Büyük Millet Meclisi'nin açılmasıyla bir imparatorluğun küllerinden yepyeni bir cumhuriyetin kurulmasına giden yolda önemli bir aşama daha gerçekleştirilmiş oluyordu.

Büyük Millet Meclisi'nin açıldığı günlerde Osmanlı ülkesi, Birinci Dünya Savaşı'nın galibi devletlerce kağıt üzerinde paylaşılmış, Türk Ulusu'nun siyasi varlığı bütünüyle yok edilmiş, bin yıllık vatandan geriye ufak bir bölge bırakılmıştı. İstanbul işgal altındaydı, Yunan orduları artık iç kesimlere doğru harekete geçmiş, Ankara'ya yürüyor, memleketin birçok şehrinde İtalyan ve Fransız bayrakları dalgalanıyordu. İşgal devletlerinin düzenli orduları karşısında, silahlarına el konmuş ve dağıtılmış, yorgun, yıpranmış ve düzensiz bir ordu vardı. Yeniden özgür ve bağımsız olmak, ancak Milli iradeyi hakim kılmak ve yeni bir devlet kurmakla mümkün görünüyordu.

Bu zorlu şartlar altında 23 Nisan 1920'de kurulan Büyük Millet Meclisi, İstanbul'dan gelen 90'ın üzerindeki mebus, 125 devlet memuru, 53 asker, 53 din adamı ve çeşitli sayıda tüccar, çiftçi ve hukukçudan oluşan kadrosuyla çalışmalarına başladı. Meclis acilen iki temel hedef belirledi: Ülke topraklarını yabancı işgalinden kurtararak kesin zafer kazanmak ve yeni devletin otoritesini güçlendirmek...

Bu ilk Meclis olağanüstü yetkilerle donatılmıştı ve milletin tek temsilcisi sıfatıyla kuvvetler birliği sistemini benimsediğinden, yasama ve yürütme, zaman zaman da yargı yetkisini elinde topluyordu. Dönemin şartları gereği bir Meclis hükümeti sistemi kuruldu; Meclis başkanı aynı zamanda hükümet başkanı idi. Büyük Millet Meclisi, ertesi gün yaptığı ikinci toplantısında Mustafa Kemal Paşa'yı başkanlığa seçti. 24 Nisan 1920 tarihinde, Mustafa Kemal, Meclis'teki ilk konuşmasını yapmak üzere kürsüye geldiğinde: "Gerek askeri gerekse siyasi hayatımın bütün dönem ve safhalarını işgal eden mücadelelerimde daima hareket kuralım, milli iradeye dayanarak milletin ve vatanın muhtaç olduğu gayelere yürümek olmuştur." diyerek, daha sonraki yıllarda da vurgulayacağı gibi, milli iradenin ne denli önemli olduğuna ilişkin düşüncelerini mebuslara aktarıyordu.

29 Ekim 1923'te Cumhuriyet'in ilan edilmesine kadar geçen süre içinde Meclis büyük bir özveriyle çalışmalarına devam ederek, Kurtuluş Savaşı'nın başarıyla sonuçlanması için gerekli yasaları kabul edip uygulamaya başlayacaktı.

TBMM'nin açılışından 4 yıl, Cumhuriyetin ilanından 6 ay sonra Atatürk, 23 Nisan 1924'te '23 Nisan' gününün bayram olarak kutlanmasına karar verecek, bu tarihten 5 yıl sonra 23 Nisan 1929'da ise bu bayramı çocuklara armağan edecekti. Atatürk'ün, çocukları yalnızca Cumhuriyetin geleceği ve teminatı olarak görmemesi, aynı zamanda onları saf ve yalansız, duyarlı, dürüstçe düşüncelerini açıklayan varlıklar olarak düşünmesi; ulusal meclisin de bu nitelikleri taşıması gerektiğine olan inancını pekiştirmişti. Çocuklarla Meclis'i bağdaştırırken, bu bayramı onlara armağan etmesinin ardındaki gerçeklik belki de buydu.

Açılışının 90. yılında Türk çocukları, kendilerine emanet edilen Meclise, milli iradeye, ülkeye sahip çıkıyor, ulusal Kurtuluş Savaşı'nın yönetildiği millî kararlara sahne olan tarihi ilk meclisse ziyaretçileriyle o yılların anılarını paylaşmaya devam ediyor.

KAYNAKÇA

- Türk İnkılap Tarihi
  Prof. Dr. Hamza Eroğlu
- Atatürk İmparatorluktan Milli Devlete
  Prof. Dr. Ünsal Yavuz
- Millet Meclisi Tutanak Dergisi D. 1, C. 18

Örnek Bir Cumhuriyet Kurumu

Devlet Tiyatrosu

"Tatbikat Sahnesi" ve Sonraki Yıllar

Teoman YAZGAN
Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü Yayını

"Büyük Atatürk'ün önderliğinde kurulan Cumhuriyetimizin kültürel anlamdaki temel kurumlarından biri de kuşkusuz "Devlet Tiyatroları"dır. Cumhuriyetin tüm kurucu aydınları, toplumu çağdaş uygarlık seviyesine çıkarmanın ancak sanatın ışığı ile mümkün olabileceğine inanıyorlardı. "Cumhuriyet Türkiyesi"nin yetiştireceği kişiler okuyan, düşünen, özgür iradesiyle karar veren, tiyatro, opera ve bale izleyen, senfonik müzik dinleyen bireyler olmalıydılar.

1936 yılında Ankara Devlet Konservatuvarı'nın kurulmasıyla başlayan etkinlikler, 1940 yılından itibaren "Tatbikat Sahnesi" ve 10 Haziran 1949 tarihinden sonra da "Devlet Tiyatroları" adı altında ve de büyük heyecanla devam edegelmektedir."

"Önce Radyo Vardı" adlı kitabında "Bir Halk Üniversitesi Ankara Radyosu"nu her yönüyle kaleme alan Teoman Yazgan'ın bu çalışması, tiyatromuzun ilk mezunlarını verdiği 40'lı yıllardan başlamakta ve Devlet Tiyatroları'nın 70'li yıllarına uzanmaktadır.

"Örnek Bir Cumhuriyet Kurumu Devlet Tiyatrosu 'Tatbikat Sahnesi' ve Sonraki Yıllar" adlı bu kitap tiyatro tarihimize ilişkin bir kaynak olmakla, ışıltılı bir dönemi belgelemekle kalmıyor, yazar Turgut Özakman'ın giriş yazısında belirttiği gibi "Bu renkli, zengin, insan sıcaklığı, tutku ve arayış dolu yıllara ışık tutuyor, o sevda günlerini canlandırıyor."

Radyo Tiyatrosu'nda Bu Ay

7 Nisan

Oyunun Adı	: JOAQUIN MURIETA'NIN İHTİŞAM VE ÖLÜMÜ
Yazan	: Pablo Neruda
Çeviren	: Özdemir İnce
Efektör	: Hamit Çelik
Yöneten	: Rüştü Asyalı
Oyunda Rol Alan Sanatçılar	: Baykal Saran, Burak Sergen, Zeynep Eronat, 1. KORO; (Cahit Çağıran, Hakan Vanlı, Hakan Özgömeç), 2. KORO; (Nuri Gökaşan, Cahit Öztüfekçi, Hakkı Ergök), KADINLAR KOROSU; (Berin Ötenel, Ayça Önal), Meral Niron, Bülent Türkmen, Sinan Kayaalp, Zafer Çankaya

Özet

Şili halk kahramanı Joaquin Murieta'nın hayatı lirik bir dille anlatılmıştır.

Yayın günü ve Saati : 07 NİSAN 2010 – ÇARŞAMBA / 21.05

14 Nisan

Oyunun Adı : LALE DEVRİ
Yazan : Musahipzade Celal
Efektör : Erhan Mesudoğlu
Yöneten : Selahattin Küçük
Oyunda Rol Alan Sanatçılar : Gül Gülgun, Tijen Par, Cüneyt Türel, Kayhan Yıldızoğlu, İbrahim Delideniz, Metin Çoban, Saniye Ün, Nezahat Tanyeri, Rıza Tüzün, Savaş Dinçel, Afif Yesari, Fadıl Karan,

Özet

Mihriban'ı Paşa'dan kıskanan Feleknaz, onu tuzağa düşürerek saraydan uzaklaştırma cezası almasını sağlar. Şeyhülislam Hasan Efendi'nin evine cariye olarak giden Mihriban, kendini saraya geri yollatmak için Şaziye Kadının kendisini sevmemesi için uğraşır. Bu arada matbaanın Osmanlı Devleti'ne kabulü için Hasan Efendi'den icazet alınması gerekmektedir. Çok sevdiği Mihriban'ı yeniden saraya aldırmak isteyen Sabih Çelebi, Hasan Efendi'ye icazet almak maksadıyla gelir ve Mihriban'a bir pusula bırakır. Hasan Efendi, Sabih'le olumlu konuşmasa da icazeti verir. Pusulayı alan Mihriban, Şaziye Kadın'ı kandırır, icazet kâğıdını da alarak, kendisine önceden ayarlanan kayıkla sarayın yolunu tutar. Paşayla görüşme imkânı bulan Feleknaz, Mihriban'ın Sabih'i sevdiğini de öğrenince, kıskançlıkla Mihriban'a yaptıklarından utanır.

Yayın günü ve Saati : 14 NİSAN 2010 – ÇARŞAMBA / 21.05

21 Nisan

Oyunun Adı : MAL SAHİBİ
Yazan : Horton Foote
Efektör : Zeki Gülder
Yöneten : Fikret Tartan
Oyunda Rol Alan Sanatçılar : Mediha Köroğlu, Çetin Köroğlu, Aysun Fırat, Burcu Başaran, Cevdet Arıcılar, Deniz Akel Utkucan, Yıldız Kültür, Müge Arıcılar, Doğan Yağcı

Özet

Annesini küçük yaşta kaybeden Vilma'nın gençlik yıllarını anlatır oyun. Halası ve babası ile annesinin kendisine bıraktığı evde yaşayan Vilma, Hollywood'a gidip ünlü olma hayalleri kuran bir gençtir. Bunun için evi satmayı planlamaktadır. Geçen sürede evin içerisindeki anılar ve kurulabilecek bir gelecek, fikirlerini değiştirmeye başlayacaktır. Bu sırada babası evlilik planları yapmaya ve evi satmaktan bahsetmeye başlar. Üvey annesi, babası ve Vilma'nın kendi içindeki çelişkilerin sonucunda karar verilecektir evin satılıp satılmamasına…

Yayın günü ve Saati : 21 NİSAN 2010 – ÇARŞAMBA / 21.05

28 Nisan

Oyunun Adı : ALIN YAZISI
Yazan : Kamil Efseroğlu
Efektör : Hamit Çelik
Yöneten : Levent Şenbay
Oyunda Rol Alan Sanatçılar : İlhan Kantarcı, Ayşe Akınsal, Ali Hakan Beşen, Osman Nuri Ercan, Serdar Kayaokay, Cem Balcı, Orhan Özyiğit, Mustafa Ertarakçı, Murat İnal, Ahmet Türkoğlu, Engin Özsayın, Umut Karadağ

Özet

Azerbaycan'da, Bakü'ye yakın bir köyde yaşayan Evez berberlik yaparak geçimini sağlar. Gençliğinde 2. Dünya Savaşı'na Kızılordu saflarında katılmış, Almanlara esir düşmüştür. Türk olduğu anlaşılınca Hitler tarafından bağışlanır. Esir kampında öğrendiği berberliği memleketinde de sürdürür. Bir gün köyden müşterisi Hatem'e savaş yıllarına ait anılarını geri dönüşlerle anlatır. O akşam eve gittiğinde ise karısı Şefika, Ermeniler'in Karabağ'daki köylere saldırdığını haber verir. Evez'in içi yanar ama yine de mücadele etmekten yanadır. İşgal altında yaşamayı alın yazısı olarak görmeyi kabullenmez.

Yayın günü ve Saati : 28 NİSAN 2010 – ÇARŞAMBA / 21.05

Radyo Tarihinden Kısa Kısa

Derleme **Aksel Koçak**

1942

"Ay dede"yi okuyoruz. Ayşe Abla ilk önce şaşıracak sandı ama ne gezer? Yalnız "Ay dede" değil, onda daha ne marifetler varmış. Zaman zaman eşip araştırırız. Bir bakın, camekânlardaki taş bebeklerden farkı var mı bu güzel yavrunun?

Ah şu büyükler, biz küçükleri hiç düşünmezler... Her şeyi kendi boylarına göre yaparlar. Şu mikrofonun yüksekliğine bakın. Daha şimdiden boynum ağrıdı. Siz de tabii farkındasınız.

23 Nisan Çoc
Mikrofonun i

Bu küçüğü yalnız şarkı söylerken değil ayrıca bir de kemanla konserini verirken dinlediniz. Beş yaşında bir san'atkâr. Bakın ne neşeli, ne güler yüzlü.

"Müze müzeye bakar"ı hatırladınız mı? Kimdi bu çocuk? Hani cümlelerin başını bağırarak söyleyip sonlarını yutan küçük? Çocuk Haftası'nda ondan iki manzume dinlediniz. Biri de "Ay dede" idi.

Radyo Dergisi

İki Ayşe kucak kucağa... Büyüğünü tanıyorsunuz. Şimdi de küçüğünü tanıyın. Bu Ayşe radyoda şimdiye kadar konuşanların en küçüğü... Kaç yaşında mı? Üç. Bu kahraman kendinden o kadar emin ki Ayşe Abla'nın yardımını kabul etmedi.

cuk Bayramı Münasebetiyle
lk ziyaretçileri küçükler

Bu kardeşler, Çocuk Esirgeme Kurumu'nun Keçiören Çocuk Yuvası'ndan gelen küçüklerin biraz büyükleri. Bu resimleri bir raks provasında alındı. Onların daha ne marifetleri var bilseniz. Halbuki sizler radyoda yalnız miniklerin şarkılarını dinlediniz.

Ve vaziyet aldıktan sonra da etrafını iyice tetkik etmeden hemen işe koyuldu. Bülbül gibi ötmiye, güzel güzel söylemeye başladı.

"Ülküm, arslanlar gibi korumak bu vatanı" diyen küçüğü hatırladınız mı? Yavrucak, mikrofonu bu kadar yüksek yapan büyüklere mi kızsın, yoksa kendinin mikrofondan küçük olduğuna mı?

RADYO-1 (TÜRKİYE RADYOLARI BİRİNCİ PROGRAMI)

PAZARTESİ

06.00 HABERLER, DENİZ - HAVA RAPORU
06.10 KÜLTÜREL ZENGİNLİĞİMİZ (BOŞNAKÇA) (Ankara)
06.45 GÜNAYDIN TÜRKİYE (Ankara) (Canlı)
07.30 HABERLER
07.40 GÜNDEM (Ankara) (Canlı)
09.40 ARKASI YARIN
10.00 HABERLER
10.05 PAYLAŞTIKÇA (Ankara) (Canlı)
10.55 HEPİMİZ BİRAZ FARKLIYIZ (Ankara)
11.00 HABERLER
11.05 DOSYA (İstanbul) (Canlı)
12.00 HABERLER
12.05 HABERLİ - YORUM (Ankara) (Canlı)
12.55 BEN KİTAP OKUYORUM (Ankara)
13.00 HABERLER
13.15 RENKLİ ANLAR (İstanbul) (Canlı)
14.30 CANLAR ÖLESİ DEĞİL (Ankara)
15.00 HABERLER
15.05 HUKUK VE İNSAN (Ankara) (Canlı)
15.30 GÜNDEMDEKİ ENERJİ (Ankara) (Canlı)
16.00 HABERLER
16.05 TÜRK SİNEMASI (Ankara)
16.30 SPOR DÜNYASI (Ankara) (Canlı)
17.00 HABERLER
17.05 EKONOMİ GÜNLÜĞÜ (Ankara) (Canlı)
17.30 KIYIDAN KÖŞEDEN (Ankara) (Canlı)
18.00 HABERLER
18.05 GÜN ÖTESİ (Canlı) (İstanbul)
19.00 HABERLER
19.30 GÜZEL TÜRKÇE (Ankara) (Canlı)
20.00 + 13 (Ankara) (Canlı)
21.00 HABERLER
21.05 ZİRVEDEKİLER (Ankara) (Canlı)
21.30 NOSTALJİ (Ankara)
22.30 TÜRKÇE SÖZLÜ HAFİF MÜZİK (Ankara)
22.45 BİR ROMAN BİR HİKAYE (Ankara)
23.00 HABERLER
23.15 GECENİN İÇİNDEN (Ankara) (Canlı)
01.00 HABERLER
01.05 PAYLAŞTIKÇA (Ankara) (Tekrar)
01.55 HEPİMİZ BİRAZ FARKLIYIZ (Ankara) (Tekrar)
02.00 HABERLER
02.05 DOSYA (Tekrar)
(Yapım: İstanbul - Yayın: Ankara)
03.00 HABERLER
03.05 CANLAR ÖLESİ DEĞİL (Ankara) (Tekrar)
03.35 HUKUK VE İNSAN (Ankara) (Tekrar)
04.00 HABERLER
04.05 GÜNDEMDEKİ ENERJİ (Ankara) (Tekrar)
04.35 TÜRK SİNEMASI (Ankara) (Tekrar)
05.00 HABERLER
05.05 KIYIDAN KÖŞEDEN (Ankara) (Tekrar)
05.30 KUM SAATİ (Ankara)

SALI

06.00 HABERLER, DENİZ - HAVA RAPORU
06.10 KÜLTÜREL ZENGİNLİĞİMİZ (ARAPÇA) (Ankara)
06.45 GÜNAYDIN TÜRKİYE (Ankara) (Canlı)
07.30 HABERLER
07.40 GÜNDEM (Ankara) (Canlı)
09.40 ARKASI YARIN
10.00 HABERLER
10.05 PAYLAŞTIKÇA (Ankara) (Canlı)
10.55 HEPİMİZ BİRAZ FARKLIYIZ (Ankara)
11.00 HABERLER
11.05 DOSYA (İstanbul) (Canlı)
12.00 HABERLER
12.05 HABERLİ - YORUM (Ankara) (Canlı)
12.55 BEN BÖYLE BIRAKTIM (Ankara)
13.00 HABERLER
13.15 RENKLİ ANLAR (İstanbul) (Canlı)
14.30 İNSANOĞLU BİR ALEM (Ankara) (Canlı)
15.00 HABERLER
15.05 SANAT SOKAĞI (Ankara) (Canlı)
15.30 TARÇININ GÜNCESİ (Ankara) (Canlı)
16.00 HABERLER
16.05 MÜREKKEP KOKUSU (Ankara)
16.30 SPORUN EZGİSİ (Ankara) (Canlı)
17.00 HABERLER
17.05 EKONOMİ GÜNLÜĞÜ (Ankara) (Canlı)
17.30 KIYIDAN KÖŞEDEN (Ankara) (Canlı)
18.00 HABERLER
18.05 GÜN ÖTESİ (Canlı) (İstanbul)
19.00 HABERLER
19.30 MODERNLEŞME EKSENİNDE TÜRKİYE (Ankara)(Canlı)
20.00 + 13 (Ankara) (Canlı)
21.00 HABERLER
21.05 RENKTEN SÖZDEN ÇİZGİDEN SESTEN (Ankara)
21.30 NOSTALJİ (Ankara)
22.30 TÜRKÇE SÖZLÜ HAFİF MÜZİK (Ankara)
22.45 BİR ROMAN BİR HİKAYE (Ankara)
23.00 HABERLER
23.15 GECENİN İÇİNDEN (Ankara) (Canlı)
01.00 HABERLER
01.05 PAYLAŞTIKÇA (Ankara) (Tekrar)
01.55 HEPİMİZ BİRAZ FARKLIYIZ (Ankara) (Tekrar)
02.00 HABERLER
02.05 DOSYA (Tekrar)
(Yapım: İstanbul - Yayın: Ankara)
03.00 HABERLER
03.05 İNSANOĞLU BİR ALEM (Ankara) (Tekrar)
03.35 SANAT SOKAĞI (Ankara) (Tekrar)
04.00 HABERLER
04.05 TARÇININ GÜNCESİ (Ankara) (Tekrar)
04.35 MÜREKKEP KOKUSU (Ankara) (Tekrar)
05.00 HABERLER
05.05 KIYIDAN KÖŞEDEN (Ankara) (Tekrar)
05.30 KUM SAATİ (Ankara)

ÇARŞAMBA

06.00 HABERLER, DENİZ - HAVA RAPORU
06.10 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (Ankara)
06.40 TÜRK HALK ÇALGILARINDAN EZGİLER (Ankara)
06.45 GÜNAYDIN TÜRKİYE (Ankara) (Canlı)
07.30 HABERLER
07.40 GÜNDEM (Ankara) (Canlı)
09.40 ARKASI YARIN
10.00 HABERLER
10.05 PAYLAŞTIKÇA (Ankara) (Canlı)
10.55 HEPİMİZ BİRAZ FARKLIYIZ (Ankara)
11.00 HABERLER
11.05 ESKİ SORULARA YENİ CEVAPLAR (İstanbul) (Canlı)
12.00 HABERLER
12.05 HABERLİ - YORUM (Ankara) (Canlı)
12.55 BEN KİTAP OKUYORUM (Ankara)
13.00 HABERLER
13.15 RENKLİ ANLAR (İstanbul) (Canlı)
14.30 NEREDEN NEREYE (Ankara) (Canlı)
15.00 HABERLER
15.05 LEZZET YOLCULUĞU (Ankara) (Canlı)
15.30 MAVİ BİLYE (Ankara) (Canlı)
16.00 HABERLER
16.05 TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'NDE 90 YIL (Ankara)
16.30 SPORUN YILDIZLARI (Ankara)
17.00 HABERLER
17.05 EKONOMİ GÜNLÜĞÜ (Ankara) (Canlı)
17.30 KIYIDAN KÖŞEDEN (Ankara) (Canlı)
18.00 HABERLER
18.05 GÜN ÖTESİ (Canlı) (İstanbul)
19.00 HABERLER
19.30 DİL TARİH COĞRAFYA (Ankara)(Canlı)
20.00 + 13 (Ankara) (Canlı)
21.00 HABERLER
21.05 RADYO TİYATROSU
22.00 NOSTALJİK MÜZİK (Ankara)
22.45 BİR ROMAN BİR HİKAYE (Ankara)
23.00 HABERLER
23.15 GECENİN İÇİNDEN (Ankara) (Canlı)
01.00 HABERLER
01.05 PAYLAŞTIKÇA (Ankara) (Tekrar)
01.55 HEPİMİZ BİRAZ FARKLIYIZ (Ankara)(Tekrar)
02.00 HABERLER
02.05 ESKİ SORULARA YENİ CEVAPLAR (Tekrar)
(Yapım: İstanbul - Yayın: Ankara)
03.00 HABERLER
03.05 NEREDEN NEREYE (Ankara) (Tekrar)
03.35 LEZZET YOLCULUĞU (Ankara) (Tekrar)
04.00 HABERLER
04.05 MAVİ BİLYE (Ankara) (Tekrar)
04.35 TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'NDE 90 YIL (Ankara) (Tekrar)
05.00 HABERLER
05.05 KIYIDAN KÖŞEDEN (Ankara) (Tekrar)
05.30 KUM SAATİ (Ankara)

PERŞEMBE

06.00 HABERLER, DENİZ - HAVA RAPORU
06.10 KÜLTÜREL ZENGİNLİĞİMİZ (ÇERKEZCE) (Ankara)
06.45 GÜNAYDIN TÜRKİYE (Ankara) (Canlı)
07.30 HABERLER
07.40 GÜNDEM (Ankara) (Canlı)
09.40 ARKASI YARIN
10.00 HABERLER
10.05 PAYLAŞTIKÇA (Ankara) (Canlı)
10.55 HEPİMİZ BİRAZ FARKLIYIZ (Ankara)
11.00 HABERLER
11.05 DOSYA (İstanbul) (Canlı)
12.00 HABERLER
12.05 HABERLİ - YORUM (Ankara) (Canlı)
12.55 BEN BÖYLE BIRAKTIM (Ankara)
13.00 HABERLER
13.15 RENKLİ ANLAR (İstanbul) (Canlı)

14.30 İNSANOĞLU BİR ALEM (Ankara) (Canlı)
15.00 HABERLER
15.05 SANAT SOKAĞI (Ankara) (Canlı)
15.30 ATIK SERVETTİR (Ankara) (Canlı)
16.00 HABERLER
16.05 MODERN ZAMANLAR (Ankara)
16.30 DİN VE AHLAK (Ankara)
17.00 HABERLER
17.05 EKONOMİ GÜNLÜĞÜ (Ankara) (Canlı)
17.30 KIYIDAN KÖŞEDEN (Ankara) (Canlı)
18.00 HABERLER
18.05 GÜN ÖTESİ (Canlı) (İstanbul)
19.00 HABERLER
19.30 BİLİM VE TEKNOLOJİ DÜNYASI (Ankara)(Canlı)
20.00 + 13 (Ankara) (Canlı)
21.00 HABERLER
21.05 EVRENİN SIRLARI
21.30 NOSTALJİ (Ankara)
22.30 TÜRKÇE SÖZLÜ HAFİF MÜZİK (Ankara)
22.45 BİR ROMAN BİR HİKAYE (Ankara)
23.00 HABERLER
23.15 GECENİN İÇİNDEN (Ankara) (Canlı)
01.00 HABERLER
01.05 PAYLAŞTIKÇA (Ankara) (Tekrar)
01.55 HEPİMİZ BİRAZ FARKLIYIZ (Ankara) (Tekrar)
02.00 HABERLER
02.05 DOSYA (Tekrar)
(Yapım: İstanbul - Yayın: Ankara)
03.00 HABERLER
03.05 İNSANOĞLU BİR ALEM (Ankara) (Tekrar)
03.35 SANAT SOKAĞI (Ankara) (Tekrar)
04.00 HABERLER
04.05 ATIK SERVETTİR (Ankara) (Tekrar)
04.35 MODERN ZAMANLAR (Ankara) (Tekrar)
05.00 HABERLER
05.05 KIYIDAN KÖŞEDEN (Ankara) (Tekrar)
05.30 KUM SAATİ (Ankara)

CUMA

06.00 HABERLER, DENİZ - HAVA RAPORU
06.10 TASAVVUF MÜZİĞİ (Ankara)
06.45 CUMA SABAHI (Ankara)
07.30 HABERLER
07.40 GÜNDEM (Ankara) (Canlı)
09.40 ARKASI YARIN
10.00 HABERLER
10.05 PAYLAŞTIKÇA (Ankara) (Canlı)
10.55 HEPİMİZ BİRAZ FARKLIYIZ (Ankara)
11.00 HABERLER
11.05 DOSYA (İstanbul) (Canlı)
12.00 HABERLER
12.05 HABERLİ - YORUM (Ankara) (Canlı)
12.55 BEN KİTAP OKUYORUM (Ankara)
13.00 HABERLER
13.15 RENKLİ ANLAR (İstanbul) (Canlı)
14.30 CANLAR ÖLESİ DEĞİL (Ankara)
15.00 HABERLER
15.05 SANAT SOKAĞI (Ankara) (Canlı)
15.30 GÖNÜL BAĞI (Ankara)
16.00 HABERLER
16.05 TUTKUNUN ADI KOLEKSİYON (Ankara)
16.30 SPOR DÜNYASI (Ankara) (Canlı)
17.00 HABERLER
17.05 EKONOMİ GÜNLÜĞÜ (Ankara) (Canlı)
17.30 KIYIDAN KÖŞEDEN (Ankara) (Canlı)
18.00 HABERLER
18.05 GÜN ÖTESİ (Canlı) (İstanbul)
19.00 HABERLER
19.30 KÜRESEL BAKIŞ (Ankara) (Canlı)
20.00 + 13 (Ankara) (Canlı)
21.00 HABERLER
21.05 NOSTALJİK MÜZİK (Ankara)
22.00 DÜNYA KÜÇÜK GÖNÜL BÜYÜK (Ankara)
22.30 TÜRKÇE SÖZLÜ HAFİF MÜZİK (Ankara)
22.45 BİR ROMAN BİR HİKAYE (Ankara)
23.00 HABERLER
23.15 GECENİN İÇİNDEN (Ankara) (Canlı)
01.00 HABERLER
01.05 PAYLAŞTIKÇA (Ankara) (Tekrar)
01.55 HEPİMİZ BİRAZ FARKLIYIZ (Ankara) (Tekrar)
02.00 HABERLER
02.05 DOSYA (Tekrar)
(Yapım: İstanbul - Yayın: Ankara)
03.00 HABERLER
03.05 CANLAR ÖLESİ DEĞİL (Ankara) (Tekrar)
03.35 SANAT SOKAĞI (Ankara) (Tekrar)
04.00 HABERLER
04.05 GÖNÜL BAĞI (Ankara) (Tekrar)
04.35 TUTKUNUN ADI KOLEKSİYON (Ankara)(Tekrar)
05.00 HABERLER
05.05 KIYIDAN KÖŞEDEN (Ankara) (Tekrar)
05.30 KUM SAATİ (Ankara)

CUMARTESİ

06.00 HABERLER, DENİZ - HAVA RAPORU
06.10 BİZİM DESTANLARIMIZ (Ankara)
06.45 GÜNAYDIN TÜRKİYE (Ankara) (Canlı)
07.30 HABERLER
07.40 TATİL GÜNDEMİ (Ankara) (Canlı)
09.40 ARKASI YARIN
10.00 HABERLER
10.05 SÖZ KÜÇÜĞÜN (Ankara) (Canlı)
11.00 HABERLER
11.05 HAFTA SONU BAŞKENT EKSPRESİ (Ankara)(Canlı)
13.00 HABERLER
13.15 TÜRKÇE SÖZLÜ HAFİF MÜZİK (Ankara)
13.30 BİR SOLİST (METİN GÜYER)(TSM) (Ankara)
13.45 BİR SOLİST (ZEYNEP CİHAN)(THM) (Ankara)
14.00 İKİ SOLİSTTEN ŞARKILAR (Ankara)
EDA ŞİMŞEK - KENAN GÜNEL
14.30 TÜRKÇE SÖZLÜ HAFİF MÜZİK (Ankara)
15.00 HABERLER
15.05 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (Ankara)
15.30 TÜRKÜLER GEÇİDİ (Ankara)
16.00 HABERLER
16.05 SOLİSTLER GEÇİDİ (TSM) (Ankara)
16.30 YURTTAN SESLER (Ankara)
17.00 HABERLER
17.05 POPÜLER MÜZİK (Ankara)
17.30 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (Ankara)
18.00 AKŞAM FASLI (ACEMAŞİRAN) (Ankara)
18.30 TÜRKÜLER GEÇİDİ (Ankara)
19.00 HABERLER
19.00 HABERLER
19.30 TÜRKÇE SÖZLÜ HAFİF MÜZİK (Ankara)
20.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (TSM) (Ankara)
20.30 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (Ankara)
21.00 HABERLER
21.05 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (Ankara)
21.30 TÜRKÇE SÖZLÜ HAFİF MÜZİK (Ankara)
22.00 ESKİ DOSTLAR (Ankara)
22.30 TÜRK HALK ÇALGILARINDAN EZGİLER (Ankara)
22.45 BİR ROMAN BİR HİKAYE (Ankara)
23.00 HABERLER
23.15 GECENİN İÇİNDEN (Ankara) (Canlı)
01.00 HABERLER
01.05 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (TSM) (Ankara)
01.35 TÜRKÜLER GEÇİDİ (Ankara)
02.05 HAFTA SONU BAŞKENT EKSPRESİ (Ankara)(Tekrar)
04.00 HABERLER
04.05 SABAHA DOĞRU 1 (Ankara)
05.00 HABERLER
05.05 SABAHA DOĞRU 2 (Ankara)

PAZAR

06.00 HABERLER, DENİZ - HAVA RAPORU
06.10 SEYAHATNAMELERDE TÜRKİYE (Ankara)
06.45 GÜNAYDIN TÜRKİYE (Ankara) (Canlı)
07.30 HABERLER
07.40 TATİL GÜNDEMİ (Ankara) (Canlı)
09.40 ARKASI YARIN
10.00 HABERLER
10.05 SÖZ KÜÇÜĞÜN (Ankara) (Canlı)
11.00 HABERLER
11.05 TATİL SABAHI (Ankara)(Canlı)
13.00 HABERLER
13.15 TÜRKÇE SÖZLÜ HAFİF MÜZİK (Ankara)
13.30 BİR SOLİST (AYTEN ZENGER)(TSM) (Ankara)
13.45 BİR SOLİST (ZÜLKÜF ALTAN)(THM) (Ankara)
14.00 İKİ SOLİSTTEN ŞARKILAR (Ankara)
AYŞE TAŞ - KADRİ ŞARMAN
14.30 TÜRKÇE SÖZLÜ HAFİF MÜZİK (Ankara)
15.00 HABERLER
15.05 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (Ankara)
15.30 ARKARA RADYOSU ÇOKSESLİ KOROSU (Ankara)
16.00 HABERLER
16.05 SOLİSTLER GEÇİDİ (TSM) (Ankara)
16.30 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (Ankara)
17.00 HABERLER
17.05 POPÜLER MÜZİK (Ankara)
17.30 TÜRKÜLER GEÇİDİ (Ankara)
18.00 AKŞAM FASLI (NİHAVEND) (Ankara)
18.30 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (THM) (Ankara)
19.00 HABERLER
19.00 HABERLER
19.30 PARLAMENTODA BU HAFTA (Haber Merkezi)
20.00 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (Ankara)
20.30 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (TSM) (Ankara)
21.00 HABERLER
21.05 SOLİSTLER GEÇİDİ (THM) (Ankara)
21.30 TÜRKÇE SÖZLÜ HAFİF MÜZİK (Ankara)
22.00 ESKİ DOSTLAR (Ankara)
22.30 SAZLARLA TSM (Ankara)
22.45 BİR ROMAN BİR HİKAYE (Ankara)
23.00 HABERLER
23.15 GECENİN İÇİNDEN (Ankara) (Canlı)
01.00 HABERLER
01.05 RADYO TİYATROSU (Çarşamba'dan Tekrar)
02.05 TATİL SABAHI (Ankara)(Tekrar)
04.00 HABERLER
04.05 SABAHA DOĞRU 1 (Ankara)
05.00 HABERLER
05.05 SABAHA DOĞRU 2 (Ankara)

RADYO-2 (TRT-FM) (TÜRKİYE RADYOLARI İKİNCİ PROGRAMI)

PAZARTESİ
07.00 TRT-FM'DE MEMLEKET UYANIYOR (İstanbul)
09.00 HAREKET ZAMANI (İstanbul)
12.00 BİZ BİZE (İzmir)
15.00 İMBAT (İzmir)
18.00 AKŞAM OLA (Ankara)
22.00 GECE FREKANSI (İzmir)
24.00 GECEDEN SABAHA (İzmir)

SALI
07.00 TRT-FM'DE MEMLEKET UYANIYOR (İstanbul)
09.00 HAREKET ZAMANI (İstanbul)
12.00 BİZ BİZE (İzmir)
15.00 İMBAT (İzmir)
18.00 SALINCAK (Ankara)
20.00 ADAM GİBİ (Ankara)
22.00 FUAT GÜNER'LE MÜZİK HAYAT BOYU (İstanbul)
24.00 GECEDEN SABAHA (İzmir)

ÇARŞAMBA
07.00 TRT-FM'DE MEMLEKET UYANIYOR (İstanbul)
09.00 HAREKET ZAMANI (İstanbul)
12.00 BİZ BİZE (İzmir)
15.00 İMBAT (İzmir)
18.00 STÜDYO TEMPO (Ankara)
20.00 ÖZEL RADYOLAR (Ankara)
22.00 GECE FREKANSI (İzmir)
24.00 GECEDEN SABAHA (İzmir)

PERŞEMBE
07.00 TRT-FM'DE MEMLEKET UYANIYOR (İstanbul)
09.00 HAREKET ZAMANI (İstanbul)
12.00 BİZ BİZE (İzmir)
15.00 İMBAT (İzmir)
18.00 RADYO TERAPİ (Ankara)
20.00 ŞEHİR IŞIKLARI (Ankara)
22.00 GÜZEL ŞEYLER (İstanbul)
24.00 GECEDEN SABAHA (İzmir)

CUMA
07.00 TRT-FM'DE MEMLEKET UYANIYOR (İstanbul)
09.00 HAREKET ZAMANI (İstanbul)
12.00 BİZ BİZE (İzmir)
15.00 İMBAT (İzmir)
18.00 NEŞELİ SAATLER (Ankara)
20.00 SUNİ GÜNDEM (Ankara)
22.00 GECE FREKANSI (İzmir)
24.00 GECEDEN SABAHA (İzmir)

CUMARTESİ
07.00 TRT-FM'DE MEMLEKET UYANIYOR (İstanbul)
09.00 HAREKET ZAMANI (İstanbul)
12.00 BİZ BİZE (İzmir)
15.00 İMBAT (İzmir)
18.00 YOL MANZARALARI (Ankara)
20.00 YANKI (Ankara)
22.00 GECE FREKANSI (İzmir)
24.00 GECEDEN SABAHA (İzmir)

PAZAR
09.00 BİR PAZAR HATIRASI (İstanbul)
12.00 BİZ BİZE (İzmir)
15.00 İMBAT (İzmir)
18.00 YOL MANZARALARI (Ankara)
20.00 YAYINDAYIZ MÜEBBET (Ankara)
22.00 GECE FREKANSI (İzmir)
24.00 GECEDEN SABAHA (İzmir)

RADYO-3 (TÜRKİYE RADYOLARI ÜÇÜNCÜ PROGRAMI)

PAZARTESİ
07:00 HABERLER (TÜRKÇE)
07:03 DÜNYANIN SÖYLEDİĞİ ŞARKILAR (İSTANBUL) Haz.:ŞEBNEM DOYURAN
08:00 GÜNEŞİN IŞIĞINDA (ANKARA) Haz.: ASLIHAN ŞAHİN
09:00 HABERLER (TÜRKÇE)
09:03 İÇİMDEKİ MÜZİK (İSTANBUL) Haz.: HİLAL ERTAN
10:00 A CAPELLA GÜNLÜĞÜ (ANKARA) Haz.:GÜL KARAMAN
10:30 AVRUPA KONSERLERİ (ANKARA) Haz.:AYTEN TOKLUOĞLU
12:00 * HABERLER
12:10 RİTM ODASI (İSTANBUL) Haz.: LEVENT ÖGET
13:00 MÜZİK KÖPRÜLERİ (İSTANBUL) (CANLI) Haz.: IŞIL PINAR İNDELEN
14:00 ESKİDEN YENİYE (ANKARA) (CANLI) Haz.: GÜL KARAMAN
15:00 ORTA DÜNYA (ANKARA) Haz.: ERHAN ÇATAL
16:00 KÜLTÜRLERİN MACERASI (ANKARA) Haz.:KADİR ÖZDEMİR
17:00 ESKİ TÜFEKLER YENİ KUŞAKLAR (CANLI) (İSTANBUL) Haz.: ELİF PETEK-GÜRSEL ÖZTÜRK
18:00 POP STÜDYOSU (CANLI) (ANKARA) Haz.: ERHAN KONUK
19:00 * HABERLER
19:10 BAŞKA YOLLAR (CANLI) (ANKARA) Haz.:ZİYA CELAYİROĞLU
20:00 KLASİK GİTAR (CANLI) (ANKARA) Haz.:GÜL KARAMAN
21:00 KORO DÜNYASI (ANKARA) Haz.: MELİS MİLLİ
21:30 GÜNÜMÜZÜ DİNLEMEK (ANKARA) HAZ: ESRA KINIKLI
22:00 * HABERLER
22:10 YAPITLAR YORUMLAR (CANLI) (ANKARA) Haz.: VEFA ÇİFTÇİOĞLU
23:00 CAZ VİTRİNİ (İSTANBUL) Haz.:ZÜHAL FOCAN
00:00 CAZ DURAĞI (ANTALYA) Haz.:ASLI AVKIRAN
01:00-07:00 EBU EUROCLASSIC NOTTURNO GECE YAYIN KUŞAĞI (ANKARA RADYOSU)

SALI
07:00 HABERLER (TÜRKÇE)
07:03 PLAKLAR ARASINDA (İSTANBUL) Haz.: AYŞE ÖZYILMAZ
08:00 MÜZİK MERKEZİ (ANKARA) (CANLI) Haz.: ERHAN KONUK
09:00 HABERLER (TÜRKÇE)
09:03 SABAH SÜİTİ (İSTANBUL) HAZ.: SUNGU OKAN
10:00 VALSLERİN VE POLKALARIN DANSI (ANKARA) Haz.:AYTÜL AKALIN
10:30 MÜZİK TAKVİMİ (İSTANBUL) (CANLI) Haz.: SERHAN BALİ
12:00 * HABERLER
12:10 NEYDİ NEYDİ NE (İSTANBUL) Haz.: GÜLGÜN CÜNDÜBEYOĞLU
13:00 MÜZİĞE ADANMIŞ YAŞAMLAR (İSTANBUL) Haz.: DEFNE KAYHAN
14:00 DANS SAATİ (KLASİK DANS) (ANKARA) Haz: ESRA KINIKLI
15:00 BİZ KİM OPERA KİM (ANKARA) Haz.: ÜSTÜN DÖKMEN-MURAT AKAR
16:00 DÜNYA LİSTELERİNDEN (ANKARA) Haz.: SEYMEN ALTINYELEKLİOĞLU
17:00 MÜZİK BAHÇESİNDEN (İZMİR) Haz.: TÜLAY İLTER SUNAR
18:00 MERCEK (ANKARA) (CANLI) Haz.: ERHAN KONUK
19:00 * HABERLER
19:10 CAZ PANORAMASI (ANKARA) (CANLI) Haz.: AHMET BERKER
20:00 DÜNYA KONSER SAHNELERİNDEN (CANLI) (İSTANBUL) Haz.: SERHAN BALİ
21:00 DİNLENİYORUM (ANKARA) Haz.: MELİS MİLLİ
22:00 * HABERLER
22:10 BLUES'UN TONLARI (İSTANBUL) (CANLI) Haz.:EYÜP İBLAĞ
23:00 CAZDA MODERN KAVRAMLAR (İSTANBUL) (CANLI) Haz.: MURAT BEŞER
00:00 CAZIN USTA SESLERİ (ANTALYA) Haz.: ASLI AVKIRAN
01:00-07:00 EBU EUROCLASSIC NOTTURNO GECE YAYIN KUŞAĞI (ANKARA RADYOSU)

ÇARŞAMBA
07:00 HABERLER (TÜRKÇE)
07:03 TÜM ZAMANLAR (İSTANBUL) Haz.: DİDEM TAYFUR
08:00 MÜZİK MUHABİRİ (ANKARA) Haz.:BORA ÖĞÜNÇ
09:00 HABERLER (TÜRKÇE)
09:03 İYİKİ VARSIN MÜZİK (İZMİR) Haz.: REVAN ALTIOK
10:00 KUĞUNUN ŞARKISI (İSTANBUL) Haz.: FÜSUN ÖZGÜÇ
10:30 MÜZİKLİ SÖYLEŞİLER (ANKARA) (CANLI) Haz.:VEFA ÇİFTÇİOĞLU
12:00 * HABERLER
12:10 GÖKKUŞAĞI (ANTALYA) Haz.:ANASTASSIA PANKRTOVA
13:00 OKYANUSTAN DAMLALAR (İSTANBUL) (CANLI) Haz.:IŞIL PINAR İNDELEN
14:00 SOLİST (ANKARA) Haz.:ERSİN ARSLANTÜRK
15:00 MÜZİK VE SIRLAR (ANKARA) Haz.: SENEM TURGUT
16:00 SINIRSIZ MÜZİK (ANKARA) Haz.:ZEYNEP VURAL
17:00 POP GÜNCESİ (İSTANBUL) (CANLI) Haz.:ELİF PETEK
18:00 ÇALAR SAAT (ANKARA) Haz.:İLKE ALBAYRAK (CANLI)
19:00 * HABERLER
19:10 CAZ PANORAMASI (ANKARA) (CANLI) Haz.: AHMET BERKER
20:00 BİR KONSER (İSTANBUL DEVLET SENFONİ ORKESTRASI) Haz.: MEHMET SUNGUR
21:30 TRT İSTANBUL HAFİF MÜZİK VE CAZ ORKESTRASI (İSTANBUL) Haz.: CANER BEKLİM
22:00 * HABERLER
22:10 MÜZİKLİ YOLCULUKLAR (İSTANBUL)(CANLI) HAZ.: GÜRSEL ÖZTÜRK
23:00 CAZ FOTOĞRAFLARI (İSTANBUL) (CANLI) Haz.: LEVENT ÖGET
00:00 GECE VE MÜZİK (İZMİR) Haz.: TÜLAY İLTER SUNAR

***3 DAKİKA TÜRKÇE HABERLERİN ARDINDAN 2'ŞER DAKİKA İNGİLİZCE, FRANSIZCA, ALMANCA HABERLER**

01:00-07:00 EBU EUROCLASSIC NOTTURNO GECE YAYIN KUŞAĞI (ANKARA RADYOSU)

PERŞEMBE

07:00 HABERLER (TÜRKÇE)
07:03 GÜNAYDIN RADYO-3 (İSTANBUL) (CANLI) Haz.:CANER BEKLİM
08:00 MÜZİK REHBERİ (ANKARA) Haz.:MURAT KASAP
09:00 HABERLER (TÜRKÇE)
09:03 MÜZİK MUTFAĞI (İSTANBUL) Haz.: GAYE ÇAĞLAYAN
10:30 GENÇLERE (ANKARA) Haz.:NEŞE TARTANOĞLU
12:00 * HABERLER
12:10 PORTEDE HÜZÜN (İSTANBUL) Haz.: SAADET BAYKAL
13:00 EŞLİK (İSTANBUL) (CANLI) Haz.: HALİT SÜHA ÇELİKKIRAN
14:00 MÜZİĞİN BÜYÜLÜ DÜNYASI (ANKARA) Haz.:YAPRAK ÖZTÜRK
15:00 KIRK YAMA (ANKARA) Haz.: ŞERMİN EREN
16:00 DALGAKIRAN (ANKARA) Haz.:ASLIHAN ŞAHİN
17:00 ROCK DÜNYASINDAN (İZMİR) Haz.: ÜNAL GÖKAYDIN
18:00 TAŞLI YOLLAR (ANKARA) Haz.: ZİYA CELAYİROĞLU
19:00 * HABERLER
19:10 CAZ SOKAĞI (ANKARA) (CANLI) Haz.:ŞAFAK TARTANOĞLU
20:00 KONSER SALONLARINDAN (TRT-EBU-FESTİVAL KONSERLERİ) (ANKARA-İSTANBUL-İZMİR)
22:00 * HABERLER
22:10 GÖZÜM KULAĞIM SİNEMA (ANKARA) (CANLI) HaZ.: KURTULUŞ ÖZYAZICI
23:00 AZ BİRAZ CAZ (ANTALYA) Haz.: ANASTASSIA PANKRTOVA
00:00 27. BOYLAM (İZMİR) Haz.: ÜNAL GÖKAYDIN
01:00- 07:00 EBU EUROCLASSIC NOTTURNO GECE YAYIN KUŞAĞI (ANKARA RADYOSU)

CUMA

07:00 HABERLER (TÜRKÇE)
07:03 PLAKLAR ARASINDA (İSTANBUL) Haz.: AYŞE ÖZYILMAZ
08:00 BİR DÜNYA MÜZİK (ANKARA) Haz.: ZEYNEP VURAL
09:00 HABERLER (TÜRKÇE)
09:03 KIRK YAMA (ANKARA) Haz.: ŞERMİN EREN
10:00 SESİN SÖYLEDİĞİ (İZMİR) Haz.: REVAN ALTIOK
10:30 KONSERLER ŞEHRİ İSTANBUL (İSTANBUL) Haz.:DİDEM KARAKAYA
12:00 * HABERLER
12:10 GÜMÜŞ PERDE (İSTANBUL) Haz.: CANBERK BENLİ
13:00 DÜZENLEME (İSTANBUL) Haz.: HALİT SÜHA ÇELİKKIRAN
14:00 SESİN ÖZGÜRLÜĞÜNÜN 40. YILI (ANKARA) Haz.:GÜL KARAMAN
14:15 EVRENSEL DİL (ANKARA) Haz.:TANER ULUŞEKER
15:00 SANATIN GÖKKUŞAĞI (ANKARA) Haz: GÜNEŞ DEMİRCAN
16:00 SİYAH BEYAZ MELODİLER (ANKARA) Haz.:ÖZKAN PEKESEN
17:00 POYRAZ (İSTANBUL) Haz.:BORA ÇETİN
18:00 STÜDYO FM (CANLI) (ANKARA) Haz.:YAVUZ AYDAR
19:00 * HABERLER
19:10 SENKOP (ANKARA) (CANLI) Haz.:BAHAR DİNGİL
20:00 BİR KONSER (ANKARA CUMHURBAŞKANLIĞI SENFONİ ORKESTRASI) 1.BÖLÜM (CANLI)
21:00 KONSER ARASI DOLGU (ANKARA)
21:30 BİR KONSER (ANKARA CUMHURBAŞKANLIĞI SENFONİ ORKESTRASI) 2.BÖLÜM (CANLI)
22:00 * HABERLER
22:10 TANGO TANGO (İSTANBUL) Haz.: Fehmi AKGÜN
23:00 ŞU CAZ DEDİKLERİ (İSTANBUL) Haz.:ALİ SÖNMEZ
0:00 GECE VE MÜZİK (İZMİR) Haz.: TÜLAY İLTER SUNAR
01:00-07:00 EBU EUROCLASSIC NOTTURNO GECE YAYIN KUŞAĞI (ANKARA RADYOSU)

CUMARTESİ

07:00 HABERLER (TÜRKÇE)
07:03 DÜNYANIN SÖYLEDİĞİ ŞARKILAR (İSTANBUL) Haz.:ŞEBNEM DOYURAN
08:00 SİNEMASKOP (ANKARA) Haz.:ÖZKAN PEKESEN
09:00 HABERLER (TÜRKÇE)
09:03 GİTAR ÇEŞİTLEMELERİ (İSTANBUL) Haz.:OĞUZ KAYNAK
10:00 ARKADAŞIM MÜZİK (İSTANBUL) Haz.:GAYE ÇAĞLAYAN-DEFNE KAYHAN
10:30 TRT ÇOCUK KOROSU (İSTANBUL)
10:45 ROMANTİK MELODİLER (ANTALYA) Haz.: SOLMAZ ERKAN
11:30 ODA MÜZİĞİ ÇAĞI (ANKARA) Haz.:BERRİN AYDIN
12:00 * HABERLER
12:10 HARİTADA BİR NOKTA (İSTANBUL) Haz.:HİLAL ERTAN
13:00 MÜZİK ATLASI (İSTANBUL) Haz.:SUNGU OKAN
14:00 MÜZİK ZİYAFETİ (ANKARA) (CANLI) Haz.:SENEM TURGUT
15:45 YUNANİSTAN'DAN SEVGİLERLE (Radyo Dairesi Başkanlığı)
16:00 DÜNYA LİSTELERİNDEN (ANKARA) Haz.:SEYMEN ALTINYELEKLİOĞLU
17:00 MÜZİK MOZAİK (İSTANBUL) Haz.:CANER BEKLİM
18:00 ROCK ATEŞİ (ANKARA) Haz.:VOLKAN AYHAN
19:00 * HABERLER
19:10 ESİNTİLER (ANKARA) (CANLI) Haz.:BURCU ŞENYAPILI ÖZCAN
20:00 BİR ÖMÜR TANGO (ANKARA) Haz.:ALİ IŞIKLI
21:00 FLAMENKONUN GİZEMİ (ANKARA) (CANLI) Haz.:GÜVEN GÜNEŞ
22:00 * HABERLER
22:10 CAZ SAATİ (İSTANBUL) Haz.:OZAN MUSLUOĞLU
23:00 GÜNÜMÜZDE CAZ (İSTANBUL) Haz.:HÜLYA TUNÇAĞ
00:00 GECE VE MÜZİK (İZMİR) Haz.: TÜLAY İLTER SUNAR
01:00-07:00 EBU EUROCLASSIC NOTTURNO GECE YAYIN KUŞAĞI (ANKARA RADYOSU)

PAZAR

07:00 HABERLER (TÜRKÇE)
07:03 TÜM ZAMANLAR (İSTANBUL) Haz.: DİDEM TAYFUR
08:00 ZİRVE YOLU (ANKARA) Haz.: VOLKAN AYHAN
09:00 HABERLER (TÜRKÇE)
09:03 BEYAZPERDEDEN (ANKARA) Haz.:NEŞE TARTANOĞLU
10:00 ARKADAŞIM MÜZİK (İSTANBUL) Haz.: GAYE ÇAĞLAYAN-DEFNE KAYHAN
10:30 GENÇLİK KOROLARI (ANKARA)
10:45 EVRENİN MÜZİĞİ (ANTALYA) Haz.:SOLMAZ ERKAN
11:30 YAŞAYAN NOTALAR (ANKARA) AYŞEGÜL SEVEN
12:00 * HABERLER
12:10 MÜZİK VE İNSANLARIMIZ (CANLI) (İSTANBUL) Haz.:ARDA AYDOĞAN
13:00 YAŞAYAN PARMAKLAR (ANKARA) Haz.:BİLGE AKAN
14:00 ROCK EFSANELERİ (İSTANBUL) Haz.:BORA ÇETİN
15:00 DÜNYADAN GELEN SESLER (ANKARA) Haz.: İLKE ALBAYRAK
16:00 80-60-80 (ANKARA) Haz.:SEYMEN ALTINYELEKLİOĞLU
17:00 DÜNYANIN RİTMİ (İSTANBUL) Haz.:CANER BEKLİM
18:00 TELESKOP (İSTANBUL) Haz.:İZZET ÖZ
19:00 * HABERLER
19:10 TREN YOLCULUĞU (İSTANBUL) (CANLI) Haz.: HAKAN ÇELİK
20:00 GECEYE EŞLİK (ANKARA) Haz.:BERRİN ÖZKAN
21:00 HUZURUN TINISINDA (ANKARA) Haz.:ELİF GÖKALP
22:00 * HABERLER
22:10 MÜZİKLE GELEN (İSTANBUL) Haz.:MURAT ÜÇKARDEŞLER
23:00 MAVİ NOTA (İSTANBUL) Haz.: CENGİZ IŞILAY
00:00 UNUTULMAYAN MELODİLER (ANKARA) Haz.:GÜNAL ÖZHAN
01:00-07:00 EBU EUROCLASSIC NOTTURNO GECE YAYIN KUŞAĞI (ANKARA RADYOSU)

RADYO-4 (TÜRKİYE RADYOLARI DÖRDÜNCÜ PROGRAMI)

PAZARTESİ

07.00 BİZDEN SİZE (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
08.00 HABERLER
08.05 İSTEK SAATİ (CANLI) (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
09.00 KİMLER GELDİ KİMLER GEÇTİ (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
09.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
10.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
10.30 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (ANKARA) (TRT NAĞME)
11.00 HABERLER
11.05 TÜRKÜ SEVDALILARI (İSTANBUL) (CANLI) (TRT TÜRKÜ)
12.00 GÜNÜN KONSERİ (CANLI) (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
13:00 HABERLER (Trabzon Radyosu)
13.03 KARADENİZ'DEN (TRABZON RADYOSU)
14.00 HABERLER (Erzurum Radyosu)
14.03 BİZİM ELLER (ERZURUM RADYOSU)
15.00 HABERLER (GAP Diyarbakır Radyosu)
15.03 STÜDYO GAP (GAP DİYARBAKIR RADYOSU)
16.00 HABERLER (Çukurova Radyosu)
16.03 ÇUKUROVA'DAN (ÇUKUROVA RADYOSU)
17.00 HABERLER (Antalya Radyosu)
17.03 GÜNBATIMI (ANTALYA RADYOSU)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (CANLI) (ANKARA) (TRT NAĞME)
20.00 HABERLER
20.05 AKŞAM OLUNCA (ANKARA) (CANLI) (TRT TÜRKÜ)
22.00 TÜRK KLASİK MÜZİĞİ DİNLEYİCİ İSTEKLERİ (CANLI) (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
23.00 İSTANBUL'DA BULUŞAN TÜRKÜLER (İSTANBUL) (Tekrar) (TRT TÜRKÜ)
00.00 TRT NAĞME'YE BAĞLANTI
04.00 TRT TÜRKÜ'YE BAĞLANTI

SALI

07.03 BİZDEN SİZE (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
08.00 HABERLER
08.05 İSTEK SAATİ (CANLI) (ANKARA) (TRT NAĞME)
09.00 ARŞİVDEN SESLENENLER (İSTANBUL) (TRT TÜRKÜ)
09.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
10.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (ANKARA) (TRT NAĞME)
10.30 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
11.00 HABERLER
11.05 YURTTAN SESLER (CANLI) (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
12.00 GÜNÜN KONSERİ (CANLI) (ANKARA) (TRT NAĞME)
13:00 HABERLER (Trabzon Radyosu)
13.03 KARADENİZ'DEN (TRABZON RADYOSU)
14.00 HABERLER (Erzurum Radyosu)
14.03 BİZİM ELLER (ERZURUM RADYOSU)

15.00 HABERLER (GAP Diyarbakır Radyosu)
15.03 STÜDYO GAP (GAP DİYARBAKIR RADYOSU)
16.00 HABERLER (Çukurova Radyosu)
16.03 ÇUKUROVA'DAN (ÇUKUROVA RADYOSU)
17.00 HABERLER (Antalya Radyosu)
17.03 GÜNBATIMI (ANTALYA RADYOSU)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (CANLI) (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
20.00 HABERLER
20.05 SIRRI ALİ TALAY İLE BİZİM ORA TÜRKÜLERİ (CANLI) (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
21.00 HAYDİ TÜRKİYE GELİN TÜRKİYE (İSTANBUL) (CANLI) (TRT TÜRKÜ)
22.00 UNUTULMAYANLAR (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
23.00 BİZİM ELLER BİR DESTAN (CANLI) (İSTANBUL) (TRT TÜRKÜ)
00.00 TRT NAĞME'YE BAĞLANTI
04.00 TRT TÜRKÜ'YE BAĞLANTI

ÇARŞAMBA

07.03 BİZDEN SİZE (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
08.00 HABERLER
08.05 İSTEK SAATİ (CANLI) (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
09.00 KİMLER GELDİ KİMLER GEÇTİ (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
09.30 YENİ SESLER YENİ YORUMLAR (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
10.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
10.30 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (ANKARA) (TRT NAĞME)
11.00 HABERLER
11.05 DUYGULAR DÖNÜŞTÜ SÖZE (CANLI) (İSTANBUL) (TRT TÜRKÜ)
12.00 GÜNÜN KONSERİ (CANLI) (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
13:00 HABERLER (Trabzon Radyosu)
13.03 KARADENİZ'DEN (TRABZON RADYOSU)
14.00 HABERLER (Erzurum Radyosu)
14.03 BİZİM ELLER (ERZURUM RADYOSU)
15.00 HABERLER (GAP Diyarbakır Radyosu)
15.03 STÜDYO GAP (GAP DİYARBAKIR RADYOSU)
16.00 HABERLER (Çukurova Radyosu)
16.03 ÇUKUROVA'DAN (ÇUKUROVA RADYOSU)
17.00 HABERLER (Antalya Radyosu)
17.03 GÜNBATIMI (ANTALYA RADYOSU)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (CANLI) (ANKARA) (TRT NAĞME)
20.00 HABERLER
20.05 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
20.30 THM TOPLU PROGRAMI (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
21.00 HEP BERABER (İSTANBUL) (CANLI) (TRT TÜRKÜ)
22.00 SEMT-İ MUSİKİ (ANKARA) (TRT NAĞME)
23.00 TELLİ TURNAM (CANLI) (İSTANBUL) (TRT TÜRKÜ)
00.00 TRT NAĞME'YE BAĞLANTI
04.00 TRT TÜRKÜ'YE BAĞLANTI

PERŞEMBE

07.00 BİZDEN SİZE (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
08.00 HABERLER
08.05 İSTEK SAATİ (CANLI) (ANKARA) (TRT NAĞME)
09.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
09.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
10.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (ANKARA) (TRT NAĞME)
10.30 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
11.00 HABERLER
11.05 İSTANBUL'DA BULUŞAN TÜRKÜLER (İSTANBUL) (TRT TÜRKÜ)
12.00 GÜNÜN KONSERİ (CANLI) (ANKARA) (TRT NAĞME)
13:00 HABERLER (Trabzon Radyosu)
13.03 KARADENİZ'DEN (TRABZON RADYOSU)
14.00 HABERLER (Erzurum Radyosu)
14.03 BİZİM ELLER (ERZURUM RADYOSU)
15.00 HABERLER (GAP Diyarbakır Radyosu)
15.03 STÜDYO GAP (GAP DİYARBAKIR RADYOSU)
16.00 HABERLER (Çukurova Radyosu)
16.03 ÇUKUROVA'DAN (ÇUKUROVA RADYOSU)
17.00 HABERLER (Antalya Radyosu)
17.03 GÜNBATIMI (ANTALYA RADYOSU)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (CANLI) (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
20.00 HABERLER
20.05 SİZİN İÇİN SEÇTİKLERİMİZ (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
20.30 THM TOPLU PROGRAMI (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
21.00 TÜRKÜ SAATİ (İSTANBUL) (CANLI) (TRT TÜRKÜ)
22.00 CANVEREN PERVANELER (ANKARA) 30/1 /TSM AMATÖR SES YARIŞMASI 30/1 (ANKARA) / RADYO DERGİSİ 15/1 (CANLI) (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
23.00 DOST İLE DEMLER (İSTANBUL) (CANLI) (TRT TÜRKÜ)
23.30 HER TELDEN (İSTANBUL) (TRT TÜRKÜ)
00.00 TRT NAĞME'YE BAĞLANTI
04.00 TRT TÜRKÜ'YE BAĞLANTI

CUMA

07.00 BİZDEN SİZE (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
08.00 HABERLER
08.05 İSTEK SAATİ (CANLI) (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
09.00 KİMLER GELDİ KİMLER GEÇTİ (ANKARA) (TRT-TÜRKÜ)
09.30 YENİ SESLER YENİ YORUMLAR (ANKARA) (TRT-TÜRKÜ)
10.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
10.30 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (ANKARA) (TRT NAĞME)
11.00 HABERLER
11.05 KAR BEYAZ TÜRKÜLER (İSTANBUL) (TRT-TÜRKÜ)
12.00 GÜNÜN KONSERİ (CANLI) (İZMİR) (TRT NAĞME)
13:00 HABERLER (Trabzon Radyosu)
13.03 KARADENİZ'DEN (TRABZON RADYOSU)
14.00 HABERLER (Erzurum Radyosu)
14.03 BİZİM ELLER (ERZURUM RADYOSU)
15.00 HABERLER (GAP Diyarbakır Radyosu)
15.03 STÜDYO GAP (GAP DİYARBAKIR RADYOSU)
16.00 HABERLER (Çukurova Radyosu)
16.03 ÇUKUROVA'DAN (ÇUKUROVA RADYOSU)
17.00 HABERLER (Antalya Radyosu)
17.03 GÜNBATIMI (ANTALYA RADYOSU)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (CANLI) (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
20.00 HABERLER
20.05 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (25') / TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (30') / BİR KONSER (Ayda 1) (ANKARA) RADYO SANATÇILARI THM KONSERİ (İSTANBUL) (Ayda 1) (TRT TÜRKÜ)
21.00 KENT OZANLARI (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
21.30 SİZİN İÇİN SEÇTİKLERİMİZ (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
22.00 RADYO SANATÇILARI KONSERİ (ANK.İST.) (TRT NAĞME)
23.00 DOST İLE DEMLER (İSTANBUL) (CANLI) (TRT TÜRKÜ)
23.30 HER TELDEN (İSTANBUL) (TRT TÜRKÜ)
00.00 TRT NAĞME'YE BAĞLANTI
04.00 TRT TÜRKÜ'YE BAĞLANTI

CUMARTESİ

11.05 YURTTAN SESLER (İSTANBUL) (TRT TÜRKÜ)
11.30 GELENEKTEN GÜNCELE (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
12.00 PLAK KASET VE CD DÜNYASI (ANKARA) (TRT NAĞME)
13:00 HABERLER (Trabzon Radyosu)
13.03 KARADENİZ'DEN (TRABZON RADYOSU)
14.00 HABERLER (Erzurum Radyosu)
14.03 BİZİM ELLER (ERZURUM RADYOSU)
15.00 HABERLER (GAP Diyarbakır Radyosu)
15.03 STÜDYO GAP (GAP DİYARBAKIR RADYOSU)
16.00 HABERLER (Çukurova Radyosu)
16.03 ÇUKUROVA'DAN (ÇUKUROVA RADYOSU)
17.00 HABERLER (Antalya Radyosu)
17.03 GÜNBATIMI (ANTALYA RADYOSU)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
20.00 HABERLER
20.05 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
20.30 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
21.00 THM TOPLU PROGRAMI (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
21.30 SİZİN İÇİN SEÇTİKLERİMİZ (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
22.00 DEVLET KOROLARI / NAĞME-İ MANA (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
23.00 BABAMDAN EZGİLER (İSTANBUL) (TRT TÜRKÜ)
23.30 BAĞLAMAM PERDE PERDE (İSTANBUL) (TRT TÜRKÜ)
00.00 TRT NAĞME'YE BAĞLANTI
04.00 TRT TÜRKÜ'YE BAĞLANTI

PAZAR

07.00 BİZDEN SİZE (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
08.00 HABERLER
08.05 İSTEK SAATİ (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
09.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
09.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
10.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
10.30 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
11.00 HABERLER
11.05 YURTTAN SESLER (İZMİR) (TRT TÜRKÜ)
11.30 GELENEKTEN GÜNCELE (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
12.00 PLAK KASET VE CD DÜNYASI (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
13:00 HABERLER (Trabzon Radyosu)
13.03 KARADENİZ'DEN (TRABZON RADYOSU)
14.00 HABERLER (Erzurum Radyosu)
14.03 BİZİM ELLER (ERZURUM RADYOSU)
15.00 HABERLER (GAP Diyarbakır Radyosu)
15.03 STÜDYO GAP (GAP DİYARBAKIR RADYOSU)
16.00 HABERLER (Çukurova Radyosu)
16.03 ÇUKUROVA'DAN (ÇUKUROVA RADYOSU)
17.00 HABERLER (Antalya Radyosu)
17.03 GÜNBATIMI (ANTALYA RADYOSU)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (ANKARA) (TRT NAĞME)
20.00 HABERLER
20.05 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
20.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (İZMİR) (TRT TÜRKÜ)
21.00 YURTTAN SESLER (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
21.30 SİZİN İÇİN SEÇTİKLERİMİZ (ANKARA) (TRT TÜRKÜ)
22.00 NOSTALJİ (BANT) / SEVDALI ŞARKILAR (CANLI) (İSTANBUL) (TRT NAĞME)
23.00 DUYGULAR DÖNÜŞTÜ SÖZE (Tekrar) (İSTANBUL) (TRT TÜRKÜ)
00.00 TRT NAĞME'YE BAĞLANTI
04.00 TRT TÜRKÜ'YE BAĞLANTI

TRT NAĞME

PAZARTESİ

07.00 İSTEK SAATİ (İSTANBUL)
08.00 HABERLER
08.05 İSTEK SAATİ (İSTANBUL)
09.00 GÜFTE ŞAİRLERİMİZ (ANKARA)
09.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (ANKARA)
10.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (İSTANBUL)
10.30 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (İSTANBUL)
11.00 HABERLER
11.05 SAZ ESERLERİ (İZMİR)
11.15 SOLO (İSTANBUL)
11.30 ESKİ SESLER/ SAZENDE BESTEKARLAR (İSTANBUL)
12.00 PLAK KASET VE CD DÜNYASI (İSTANBUL)
13.00 ARŞİVDEN FASILLAR (İZMİR)
13.30 İKİ SOLİSTTEN ŞARKILAR (ANKARA)
14.00 HABERLER
14.05 ARŞİVDEN SAZ ESERLERİ (İSTANBUL)
14.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (İSTANBUL)
15.00 GELENEKTEN GELECEĞE (İSTANBUL)
16.00 ŞARKILAR VE OYUN HAVALARI (İSTANBUL)
16.30 ARŞİVDEN SOLOLAR (İSTANBUL)
17.00 SOLO (ANKARA)
17.15 SAZLARLA TSM (ANKARA)
17.30 ..... FASLI (İSTANBUL)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (ANKARA)
20.00 HABERLER
20.05 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (İSTANBUL)
20.30 KÜÇÜK KORO / KLASİK KORO (İST.ANK.)
21.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (TEKRAR) İSTANBUL
21.30 ..... FASLI (ANKARA)
22.00 NOSTALJİ (BANT) / SEVDALI ŞARKILAR (CANLI) (İSTANBUL)
23.00 PLAK KASET VE CD DÜNYASI (TEKRAR) (İSTANBUL)
00.00 PLAYLİST (İST.ANK.)

SALI

07.00 İSTEK SAATİ (CANLI) (ANKARA)
08.00 HABERLER
08.05 İSTEK SAATİ (CANLI) (ANKARA)
09.00 SOLİSTLER GEÇİDİ (ANKARA)
09.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (İSTANBUL)
10.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (ANKARA)
10.30 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (İSTANBUL)
11.00 HABERLER
11.05 SAZLARLA TSM (ANKARA)
11.15 SOLO (ANKARA)
11.30 SOLİSTLERDEN SEÇMELER(İZMİR)
12.00 GÜNÜN KONSERİ (CANLI) (ANKARA)
13.00 ARŞİVDEN FASILLAR (ANKARA)
13.30 İKİ SOLİSTTEN ŞARKILAR (İZMİR)
14.00 HABERLER
14.05 ARŞİVDEN SAZ ESERLERİ (ANKARA)
14.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (ANKARA)
15.00 GELENEKTEN GELECEĞE (İSTANBUL)
16.00 ŞARKILAR VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
16.30 ARŞİVDEN SOLOLAR (ANKARA)
17.00 SOLO (İSTANBUL)
17.15 SAZ ESERLERİ (İSTANBUL)
17.30 ..... FASLI (ANKARA)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (CANLI) (İSTANBUL)
20.00 HABERLER
20.05 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (İSTANBUL)
20.30 ESKİNİN BÜYÜSÜ (CANLI) (ANKARA)
21.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (TEKRAR) (ANKARA)
21.30 ..... FASLI (İSTANBUL)
22.00 UNUTULMAYANLAR (İSTANBUL)
23.00 GÜNÜN KONSERİ (TEKRAR) (ANKARA)
00.00 PLAYLİST (İST.ANK.)

ÇARŞAMBA

07.00 İSTEK SAATİ (CANLI) (İSTANBUL)
08.00 HABERLER
08.05 İSTEK SAATİ (CANLI) (İSTANBUL)
09.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (İSTANBUL)
09.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (ANKARA)
10.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (İSTANBUL)
10.30 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (ANKARA)
11.00 HABERLER
11.05 SAZ ESERLERİ (İSTANBUL)
11.15 SOLO (İSTANBUL)
11.30 SOLİSTLER GEÇİDİ (ANKARA)
12.00 GÜNÜN KONSERİ (CANLI) (İSTANBUL)
13.00 ARŞİVDEN FASILLAR (İSTANBUL)
13.30 İKİ SOLİSTTEN ŞARKILAR (ANKARA)
14.00 HABERLER
14.05 ARŞİVDEN SAZ ESERLERİ (İSTANBUL)
14.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (İZMİR)
15.00 MUSİKİYE DAİR (İSTANBUL)
16.00 ŞARKILAR VE OYUN HAVALARI (İSTANBUL)
16.30 ARŞİVDEN SOLOLAR (İSTANBUL)
17.00 SOLO (İZMİR)
17.15 SAZLARLA TSM (İSTANBUL)
17.30 ..... FASLI (İSTANBUL)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (CANLI) (ANKARA)
20.00 HABERLER
20.05 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (ANKARA)
20.30 KADINLAR TOPLULUĞU (İST.ANK.)
21.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (TEKRAR) (İSTANBUL)
21.30 ..... FASLI (ANKARA)
22.00 SEMT-İ MUSİKİ (ANKARA) (RADYO-4)
23.00 GÜNÜN KONSERİ (TEKRAR) (İSTANBUL)
00.00 PLAYLİST (İST.ANK.)

PERŞEMBE

07.00 İSTEK SAATİ (CANLI) (ANKARA)
08.00 HABERLER
08.05 İSTEK SAATİ (CANLI) (ANKARA)
09.00 ŞARKILARDAN BİR DEMET(ANKARA)
09.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (İSTANBUL)
10.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (ANKARA)
10.30 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (İSTANBUL)
11.00 HABERLER
11.05 SAZLARLA TSM (ANKARA)
11.15 SOLO (ANKARA)
11.30 SOLİSTLER GEÇİDİ (İZMİR)
12.00 GÜNÜN KONSERİ (CANLI) (ANKARA)
13.00 ARŞİVDEN FASILLAR (ANKARA)
13.30 İKİ SOLİSTTEN ŞARKILAR (İSTANBUL)
14.00 HABERLER
14.05 ARŞİVDEN SAZ ESERLERİ (ANKARA)
14.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (ANKARA)
15.00 GELENEKTEN GELECEĞE (İSTANBUL)
16.00 ŞARKILAR VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
16.30 ARŞİVDEN SOLOLAR (ANKARA)
17.00 SOLO (İSTANBUL)
17.15 SAZ ESERLER (ANKARA)
17.30 ..... FASLI (ANKARA)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (CANLI) (İSTANBUL)
20.00 HABERLER
20.05 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (İSTANBUL)
20.30 TASAVVUF MÜZİĞİ (İST.ANK.)
21.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (TEKRAR) (ANKARA)
21.30 ..... FASLI (İSTANBUL)
22.00 CANVEREN PERVANELER (ANKARA) 30/1 /TSM AMATÖR SES YARIŞMASI 30/1 (ANKARA) / RADYO DERGİSİ 15/1 (CANLI) (İSTANBUL) (RADYO-4)
23.00 GÜNÜN KONSERİ (TEKRAR) (ANKARA)
00.00 PLAYLİST (İST.ANK.)

CUMA

07.00 İSTEK SAATİ (CANLI) (İSTANBUL)
08.00 HABERLER
08.05 İSTEK SAATİ (CANLI) (İSTANBUL)
09.00 HER TELDEN (İSTANBUL)
09.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (ANKARA)
10.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (İSTANBUL)
10.30 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (ANKARA)
11.00 HABERLER
11.05 SAZ ESERLERİ (ANKARA)
11.15 SOLO (İSTANBUL)
11.30 SORULARINIZ CEVAPLARIMIZ (CANLI) ANKARA
12.00 GÜNÜN KONSERİ (CANLI) (İZMİR)
13.00 ARŞİVDEN FASILLAR (İSTANBUL)
13.30 İKİ SOLİSTTEN ŞARKILAR (ANKARA)
14.00 HABERLER
14.05 ARŞİVDEN SAZ ESERLERİ (İSTANBUL)
14.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (İSTANBUL)
15.00 GÖNÜLDEN NAĞMELER (ANKARA)
16.00 ŞARKILAR VE OYUN HAVALARI (İSTANBUL)
16.30 ARŞİVDEN SOLOLAR (İSTANBUL)
17.00 SOLO (ANKARA)
17.15 SAZLARLA TSM (ANKARA)
17.30 ..... FASLI (İZMİR)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (CANLI) (İSTANBUL)
20.00 HABERLER
20.05 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (ANKARA)
20.30 AMATÖR TOPL. / GENÇLİK KOR. / ÇOCUK KOR. (İST. ANK.)
21.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (TEKRAR) İSTANBUL
21.30 ..... FASLI (ANKARA)
22.00 RADYO SANATÇILARI KONSERİ (ANK.İST.)
23.00 GÜNÜN KONSERİ (TEKRAR) (İZMİR)
00.00 PLAYLİST (İST.ANK.)

CUMARTESİ

07.00 İSTEK SAATİ (CANLI) (ANKARA)
08.00 HABERLER
08.05 İSTEK SAATİ (ANKARA) (CANLI)
09.00 SAZEDENDE BESTEKARLAR / ESKİ SESLER (İSTANBUL)
09.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (İSTANBUL)
10.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (ANKARA)
10.30 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (İSTANBUL)
11.00 HABERLER
11.05 SAZLARLA TSM (İZMİR)
11.15 SOLO (ANKARA)
11.30 SANATÇILARIMIZDAN BİRER ŞARKI (İZMİR)
12.00 PLAK KASET VE CD DÜNYASI (ANKARA)
13.00 ARŞİVDEN FASILLAR (İZMİR)
13.30 İKİ SOLİSTTEN ŞARKILAR (İSTANBUL)
14.00 HABERLER
14.05 ARŞİVDEN SAZ ESERLERİ (ANKARA)
14.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (ANKARA)
15.00 MUSİKİYE DAİR (TEKRAR) (İSTANBUL)
16.00 ŞARKILAR VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
16.30 ARŞİVDEN SOLOLAR (ANKARA)
17.00 SOLO (İSTANBUL)
17.15 SAZ ESERLERİ (İSTANBUL)
17.30 ..... FASLI (ANKARA)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (İSTANBUL)
20.00 HABERLER
20.05 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (İSTANBUL)
20.30 KLASİK KORO (İST.ANK.)
21.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (TEKRAR) ANKARA
21.30 ..... FASLI (İSTANBUL)
22.00 DEVLET KOROLARI / NAĞME-İ MANA (İSTANBUL)
23.00 PLAK KASET VE CD DÜNYASI (TEKRAR) (ANKARA)
00.00 PLAYLİST (İST.ANK.)

PAZAR

07.00 İSTEK SAATİ (İSTANBUL)
08.00 HABERLER
08.05 İSTEK SAATİ (İSTANBUL)
09.00 GÜFTE ŞAİRLERİMİZ (ANKARA)
09.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (ANKARA)
10.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (İSTANBUL)
10.30 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (İSTANBUL)
11.00 HABERLER
11.05 SAZ ESERLERİ (İZMİR)
11.15 SOLO (İSTANBUL)
11.30 ESKİ SESLER/ SAZENDE BESTEKARLAR (İSTANBUL)
12.00 PLAK KASET VE CD DÜNYASI (İSTANBUL)
13.00 ARŞİVDEN FASILLAR (İZMİR)
13.30 İKİ SOLİSTTEN ŞARKILAR (ANKARA)
14.00 HABERLER
14.05 ARŞİVDEN SAZ ESERLERİ (İSTANBUL)
14.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR (İSTANBUL)
15.00 GELENEKTEN GELECEĞE (İSTANBUL)
16.00 ŞARKILAR VE OYUN HAVALARI (İSTANBUL)
16.30 ARŞİVDEN SOLOLAR (İSTANBUL)
17.00 SOLO (ANKARA)
17.15 SAZLARLA TSM (ANKARA)
17.30 ..... FASLI (İSTANBUL)
18.00 AKŞAMIN NEŞESİ (ANKARA)
20.00 HABERLER
20.05 MAKAMLAR VE ŞARKILAR (İSTANBUL)
20.30 KÜÇÜK KORO / KLASİK KORO (İST.ANK.)
21.00 ARŞİVDEN MİKROFONA (TEKRAR) İSTANBUL
21.30 ..... FASLI (ANKARA)
22.00 NOSTALJİ (BANT) / SEVDALI ŞARKILAR (CANLI) (İSTANBUL)
23.00 PLAK KASET VE CD DÜNYASI (TEKRAR) (İSTANBUL)
00.00 PLAYLİST (İST.ANK.)

TRT TÜRKÜ

PAZARTESİ

06.00 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
06.30 SAZLARLA TÜRK HALK MÜZİĞİ (İSTANBUL)
06.45 ...'DEN TÜRKÜLER (İSTANBUL)
07.00 BİZDEN SİZE (ANKARA)
08.00 HABERLER
08.05 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
08.30 YURDUN DÖRT BUCAĞINDAN (İSTANBUL)
09.00 KİMLER GELDİ KİMLER GEÇTİ (ANKARA)
09.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
10.00 İL İL TÜRKÜLERİMİZ (ANKARA)
10.30 TÜRKÜLERDEN BİR DEMET (ANKARA)
11.00 HABERLER
11.05 TÜRKÜ SEVDALILARI (İSTANBUL) (CANLI)
12.00 YURTTAN SESLER (İZMİR)
12.30 GELENEKTEN GÜNCELE (ANKARA)
13.00 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
13.30 EZGİ KERVANI (İSTANBUL)
14.00 HABERLER
14.05 GENÇ SESLER (CANLI) (ANKARA)
14.30 YURDUN DÖRT BUCAĞINDAN (ANKARA)
15.00 HOŞ SOHBET (CANLI) (ANKARA)
16.00 BERGÜZAR (ANKARA)
17.00 BİZDEN SİZE (ANKARA)
18.00 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
18.30 YURTTAN SESLER (İSTANBUL)
19.00 AMATÖR TOPLULUKLAR Ayda/1 / SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)
19.30 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (İSTANBUL)
20.00 HABERLER
20.05 AKŞAM OLUNCA (ANKARA) (CANLI)
22.00 YURTTAN SESLER (ANKARA)
22.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
23.00 İSTANBUL'DA BULUŞAN TÜRKÜLER (İSTANBUL) (Tekrar)
00.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)

SALI

06.00 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
06.30 SAZLARLA TÜRK HALK MÜZİĞİ (ANKARA)
06.45 ...'DEN TÜRKÜLER (ANKARA)
07.00 BİZDEN SİZE (ANKARA)
08.00 HABERLER
08.05 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (İSTANBUL)
08.30 YURDUN DÖRT BUCAĞINDAN (ANKARA)
09.00 ARŞİVDEN SESLENENLER (İSTANBUL)
09.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
10.00 TÜRKÜ DEFTERİ (ANKARA)
10.30 TÜRKÜLERDEN BİR DEMET (İSTANBUL)
11.00 HABERLER
11.05 YURTTAN SESLER (CANLI) (ANKARA)
12.00 İKİ SOLİSTEN TÜRKÜLER (İSTANBUL)
12.30 SİZİN İÇİN SEÇTİKLERİMİZ (ANKARA)
13.00 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
13.30 EZGİ KERVANI (ANKARA)
14.00 HABERLER
14.05 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
14.30 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
15.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)
15.30 THM TOPLU PROGRAMI (İSTANBUL)
16.00 TÜRKÜLERE HAYAT VERENLER (ANKARA)
16.30 BAĞLAMA TAKIMINDAN TÜRKÜLER (ANKARA)
17.00 BİZDEN SİZE (ANKARA)
18.00 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
18.30 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
19.00 MAHALLİ SANATÇILAR / SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)
19.30 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (İSTANBUL)
20.00 HABERLER
20.05 SIRRI ALİ TALAY İLE BİZİM ORA TÜRKÜLERİ (CANLI) (ANKARA)
21.00 HAYDİ TÜRKİYE GELİN TÜRKİYE (İSTANBUL) (CANLI)
22.00 THM TOPLU PROGRAMI (ANKARA)
22.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
23.00 BİZİM ELLER BİR DESTAN (CANLI) (İSTANBUL)
00.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)

ÇARŞAMBA

06.00 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (İZMİR)
06.30 SAZLARLA TÜRK HALK MÜZİĞİ (ANKARA)
06.45 ...'DEN TÜRKÜLER (ANKARA)
07.00 BİZDEN SİZE (ANKARA)
08.00 HABERLER
08.05 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
08.30 YURDUN DÖRT BUCAĞINDAN (İSTANBUL)
09.00 KİMLER GELDİ KİMLER GEÇTİ (ANKARA)
09.30 YENİ SESLER YENİ YORUMLAR (ANKARA)
10.00 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
10.30 TÜRKÜLERDEN BİR DEMET (ANKARA)
11.00 HABERLER
11.05 DUYGULAR DÖNÜŞTÜ SÖZE (İSTANBUL) (CANLI)
12.00 YURTTAN SESLER (ANKARA)
12.30 GELENEKTEN GÜNCELE (ANKARA)
13.00 TÜRKÜLERLE GEZİYORUZ (CANLI) (İZMİR)
14.00 HABERLER
14.05 TÜRKÜLER TÜRKÜ SÖYLER (ANKARA)

15.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER
15.30 THM TOPLU PROGRAMI (ANKARA)
16.00 BERGÜZAR (ANKARA)
17.00 BİZDEN SİZE (İSTANBUL)
18.00 KENT OZANLARI (ANKARA)
18.30 YURTTAN SESLER (İSTANBUL)
19.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (İSTANBUL)
19.30 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
20.00 HABERLER
20.05 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
20.30 THM TOPLU PROGRAMI (ANKARA)
21.00 HEP BERABER (İSTANBUL) (CANLI)
22.00 YURTTAN SESLER (ANKARA)
22.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
23.00 TELLİ TURNAM (CANLI) (İSTANBUL)
00.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)

PERŞEMBE

06.00 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
06.30 SAZLARLA TÜRK HALK MÜZİĞİ (İSTANBUL)
06.45 ...'DEN TÜRKÜLER (İSTANBUL)
07.00 BİZDEN SİZE (ANKARA)
08.00 HABERLER
08.05 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (İSTANBUL)
08.30 YURDUN DÖRT BUCAĞINDAN (ANKARA)
09.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)
09.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
10.00 THM TOPLU PROGRAMI (ANKARA)
10.30 TÜRKÜLERDEN BİR DEMET (ANKARA)
11.00 HABERLER
11.05 İSTANBUL'DA BULUŞAN TÜRKÜLER (İSTANBUL)
12.00 YURTTAN SESLER (ANKARA)
12.30 SİZİN İÇİN SEÇTİKLERİMİZ (İSTANBUL)
13.00 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (İZMİR)
13.30 EZGİ KERVANI (ANKARA)
14.00 HABERLER
14.05 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
14.30 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
15.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)
15.30 THM TOPLU PROGRAMI (ANKARA)
16.00 BABAMDAN EZGİLER (İSTANBUL)
16.30 BAĞLAMAM PERDE PERDE (İSTANBUL)
17.00 BİZDEN SİZE (ANKARA)
18.00 TÜRK DÜNYASINDAN (ANKARA)
19.00 SAZIMIZ RENGİMİZ / SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)
19.30 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
20.00 HABERLER
20.05 SİZİN İÇİN SEÇTİKLERİMİZ (ANKARA)
20.30 THM TOPLU PROGRAMI (ANKARA)
21.00 TÜRKÜ SAATİ (İSTANBUL) (CANLI)
22.00 THM TOPLU PROGRAMI (ANKARA)
22.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
23.00 DOST İLE DEMLER (İSTANBUL) (CANLI)
00.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)

CUMA

06.00 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
06.30 SAZLARLA TÜRK HALK MÜZİĞİ (ANKARA)
06.45 ...'DEN TÜRKÜLER (ANKARA)
07.00 BİZDEN SİZE (ANKARA)
08.00 HABERLER
08.05 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
08.30 YURDUN DÖRT BUCAĞINDAN (İSTANBUL)
09.00 KİMLER GELDİ KİMLER GEÇTİ (ANKARA)
09.30 YENİ SESLER YENİ YORUMLAR (ANKARA)
10.00 İL İL TÜRKÜLERİMİZ (ANKARA)
10.30 TÜRKÜLERDEN BİR DEMET (İSTANBUL)
11.00 HABERLER
11.05 KAR BEYAZ TÜRKÜLER (İSTANBUL)
12.00 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
12.30 SİZİN İÇİN SEÇTİKLERİMİZ (ANKARA)
13.00 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
13.30 EZGİ KERVANI (İSTANBUL)
14.00 HABERLER
14.05 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
14.30 YURDUN DÖRT BUCAĞINDAN (ANKARA)
15.00 HOŞ SOHBET (Canlı) (ANKARA)
16.00 BERGÜZAR (ANKARA)
17.00 BİZDEN SİZE (ANKARA)
18.00 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
18.30 YURTTAN SESLER (ANKARA)
19.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (İSTANBUL)
19.30 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (İZMİR)
20.00 HABERLER
20.05 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (25') / TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (30') / BİR KONSER (Ayda 1) (ANKARA) / RADYO SANATÇILARI THM KONSERİ (İSTANBUL) (Ayda 1)
21.00 KENT OZANLARI (ANKARA)
21.30 SİZİN İÇİN SEÇTİKLERİMİZ (ANKARA)
22.00 YURTTAN SESLER (ANKARA)
22.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
23.00 DOST İLE DEMLER (İSTANBUL) (CANLI)
00.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)

CUMARTESİ

06.00 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
06.30 SAZLARLA TÜRK HALK MÜZİĞİ (İSTANBUL)
06.45 ...'DEN TÜRKÜLER (İSTANBUL)
07.00 BİZDEN SİZE (ANKARA)
08.00 HABERLER
08.05 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (İSTANBUL)
08.30 YURDUN DÖRT BUCAĞINDAN (ANKARA)
09.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)
09.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
10.00 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (İZMİR)
10.30 TÜRKÜLERDEN BİR DEMET (ANKARA)
11.00 HABERLER
11.05 YURTTAN SESLER (İSTANBUL)
11.30 GELENEKTEN GÜNCELE (ANKARA)
12.00 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (İSTANBUL)
12.30 SİZİN İÇİN SEÇTİKLERİMİZ (ANKARA)
13.00 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI / GENÇLİK KOROLARI (ANKARA) Ayda/1
13.30 EZGİ KERVANI (ANKARA)
14.00 HABERLER
14.05 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
14.30 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
15.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)
15.30 THM TOPLU PROGRAMI (İSTANBUL)
16.00 UZUN HAVALAR KIRIK HAVALAR (ANKARA)
16.30 ÇALGILARLA EZGİLER (ANKARA)
17.00 BİZDEN SİZE (İSTANBUL)
18.00 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (İSTANBUL)
18.30 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
19.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (İSTANBUL)
19.30 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
20.00 HABERLER
20.05 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
20.30 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)
21.00 THM TOPLU PROGRAMI (ANKARA)
21.30 SİZİN İÇİN SEÇTİKLERİMİZ (ANKARA)
22.00 THM TOPLU PROGRAMI (ANKARA)
22.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
23.00 BABAMDAN EZGİLER (Tekrar) (İSTANBUL)
23.30 BAĞLAMAM PERDE PERDE (Tekrar) (İSTANBUL)
00.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)

PAZAR

06.00 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
06.30 SAZLARLA TÜRK HALK MÜZİĞİ (ANKARA)
06.45 ...'DEN TÜRKÜLER (İZMİR)
07.00 BİZDEN SİZE (ANKARA)
08.00 HABERLER
08.05 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
08.30 YURDUN DÖRT BUCAĞINDAN (İZMİR)
09.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)
09.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
10.00 BİR TÜRKÜ ÖĞRENİYORUZ (ANKARA)
10.30 TÜRKÜLERDEN BİR DEMET (İSTANBUL)
11.00 HABERLER
11.05 YURTTAN SESLER (İZMİR)
11.30 GELENEKTEN GÜNCELE (ANKARA)
12.00 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER/ ÇOCUK KOROLARI (ANKARA) Ayda 1
12.30 SİZİN İÇİN SEÇTİKLERİMİZ (ANKARA)
13.00 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
13.30 EZGİ KERVANI (ANKARA)
14.00 HABERLER
14.05 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
14.30 YURDUN DÖRT BUCAĞINDAN (ANKARA)
15.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)
15.30 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
16.00 THM TOPLU PROGRAMI (ANKARA)
16.30 TÜRK HALK ÇALGILARI (ANKARA)
17.00 BİZDEN SİZE (ANKARA)
18.00 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (İSTANBUL)
18.30 BERABER VE SOLO TÜRKÜLER (ANKARA)
19.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)
19.30 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (İSTANBUL)
20.00 HABERLER
20.05 TÜRKÜLER VE OYUN HAVALARI (ANKARA)
20.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (İZMİR)
21.00 YURTTAN SESLER (ANKARA)
21.30 SİZİN İÇİN SEÇTİKLERİMİZ (ANKARA)
22.00 YURTTAN SESLER (ANKARA)
22.30 İKİ SOLİSTTEN TÜRKÜLER (ANKARA)
23.00 DUYGULAR DÖNÜŞTÜ SÖZE (Tekrar) (İSTANBUL)
00.00 SOLİSTLERDEN SEÇMELER (ANKARA)

Frekanslar

RADYO-1

AFYON	88.4
BAYBURT	104.3
ÇORUM	105.7
DİYARBAKIR	98.4
ERZURUM	90.8
GİRESUN	107.3
KARS	100.8
MUĞLA	105.3
UŞAK	105.5
VAN	94.8

TRT FM

ADIYAMAN (GÖLBAŞI)	92.3
ANKARA (BEYPAZARI)	96.3
ANTALYA (KORKUTELİ)	93.9
BİTLİS	94.2
ÇORUM (ALACA)	93.1
ELAZIĞ	105.7
IĞDIR	98.7
KASTAMONU	91.5
OSMANİYE	91.0
TEKİRDAĞ	92.2

RADYO-3

AYDIN	97.6
BOLU	94.8
ESKİŞEHİR	94.4
KOCAELİ	93.6
MANİSA (SOMA)	99.3
NEVŞEHİR (AVANOS)	93.7
RİZE	104.9
SİVAS	90.4
TRABZON (AKÇAABAT)	92.0
ZONGULDAK	99.2

RADYO-4

ARTVİN	100.9
ARTVİN (ŞAVŞAT)	99.3
GİRESUN	105.1
GÜMÜŞHANE	100.2
ORDU	98.3
ORDU (PERŞEMBE)	97.6
RİZE (KALKANDERE)	97.9
SAMSUN	96.8
TRABZON (ÇAYKARA)	101.5
TRABZON (MAÇKA)	92.9

TRT NAĞME

ANKARA (ÇANKAYA)	102.8
ISPARTA (KEÇİBORLU)	99.2
İSTANBUL (ÇAMLICA)	101.6
İZMİR (KARABURUN)	88.7
MERSİN (KOCAHAMZALI)	102.1
KAHRAMANMARAŞ	107.9
KARABÜK	97.8
KİLİS	88.8
MANİSA (TURGUTLU)	88.6
MUĞLA (YATAĞAN)	96.6

TRT TÜRKÜ

ANKARA (ELMADAĞ)	98.6
ADIYAMAN (KÂHTA)	90.8
ARTVİN (ŞAVŞAT)	101.3
BURDUR (BUCAK)	105.8
ELAZIĞ (PALU)	95.0
ERZURUM (OLTU)	89.1
İZMİR (KARABURUN)	101.6
KIRŞEHİR	88.8
MERSİN	99.7
VAN ÖZALP	97.6

TRT ANKARA RADYOSU

ANKARA	105.6

BÖLGE RADYOLARI

ANTALYA (MERKEZ)	100.6
ÇUKUROVA (MERSİN MERKEZ)	93.1
ERZURUM (MERKEZ)	102.6
GAP DİYARBAKIR (MERKEZ)	107.3
TRABZON (MERKEZ)	90.0
TRABZON (AKÇAABAT)	97.0